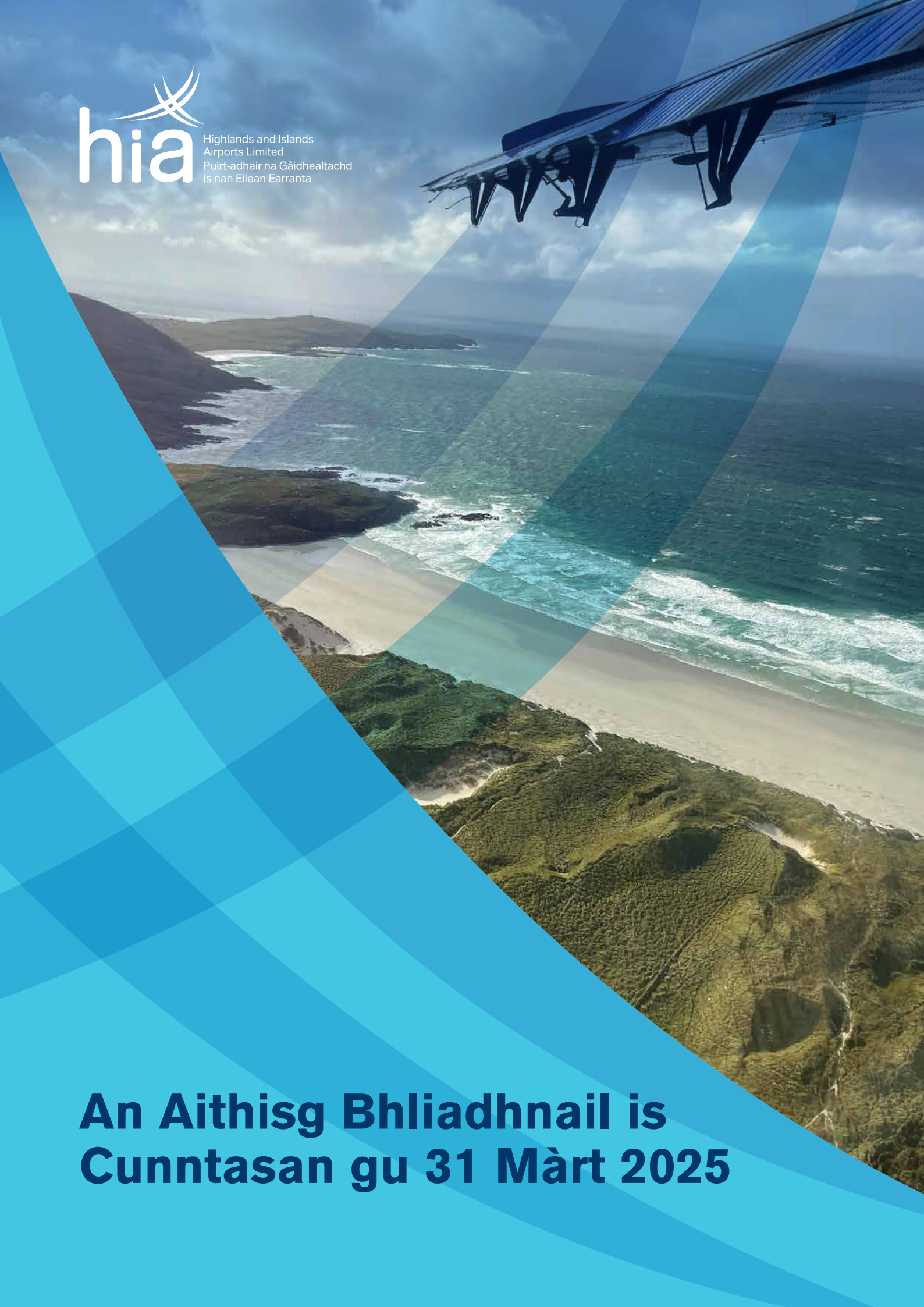

An Aithisg Bhliadhnail is Cunntasan gu 31 Màrt 2025

Mu ar deidhinn

'S e companaidh earranta phrìobhaideach a th' ann am Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta (HIAL) a tha fo shealbh Ministearan na h-Alba agus a tha cunntachail airson stiùireadh agus ruith aon-deug puirt-adhair sgìreil suidhichte sna h-àiteachan a leanas: Barraigh, Beinn na Faoghla, Ceann Loch Chille Chiarain, Dùn Dè, Ìle, Inbhir Nis, Inbhir Ùige, Kirkwall, Steòrnabhagh, Sumburgh agus Tiriodh.

Ag obair le ar luchd-ùidh, tha sinn dealasach a thaobh a bhith a' toirt taic dhan ròl shòiseo-eaconamach dheatamach aig seirbheisean adhair ann an Alba le bhith a' cumail suas agus a' leasachadh nam port-adhair agus nan ceanglaichean a bheir iad seachad airson cuid de na coimhearsnachdan as iomallaiche san dùthaich againn.

Tha sàbhailteachd na bunait airson gach pàirt den obair againn, a' toirt seachad àrainneachd shàbhailte an dà chuid do luchd-obrach agus do chustaimairean. Tha prògram sàbhailteachd is tèarainteachd làidir againn a choileanas gèilleadh riaghlaidh air feadh na buidhne againn. Bidh sinn an-còmhnaidh a' dèanamh ath-sgrùdadh air na siostaman agus na modhan-obrach againn gus dèanamh cinnteach gu bheil an ìre as àirde de choileanadh sàbhailteachd aig a' bhuidhinn againn agus aig gach port-adhair againn.

Clàr-innse

Na Luachan againn	1	Aithris na Buidhne air Teachd a-steach Iomlan	41
Ro-ràdh bhon Chathraiche	2	Aithris na Companaidh air Teachd a-steach Iomlan	41
Aithris bhon Àrd-oifigear	5	Aithris na Buidhne air Atharrachaidhean ann an Cothromas	42
Aithisg Ro-innleachdail	6	Aithris na Companaidh air Atharrachaidhean ann an Cothromas	42
Achd nan Aonaidhean-ciùird 2016:	20	Aithris na Buidhne air an t-Suidheachadh Ionmhasail	43
Aithris air Ùine airson Dleastanasan Aonaidhean-ciùird		Aithris na Companaidh air an t-Suidheachadh Ionmhasail	44
Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon	21	Aithris na Buidhne air Sruthan Airgid	45
Aithisg nan Stiùirichean	29	Aithris na Companaidh air Sruthan Airgid	46
Aithris air Riaghladh	30	Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail	47
Aithisg air Uallaichean nan Stiùirichean	35	Fiosrachadh Corporra	79
Aithisg an Neach-sgrùdaidh Neo-eisimeilich	36		
Aithris air Teachd a-steach na Buidhne	40		

Ar Misean, Àrd-amas agus Luachan

'S e am misean a th' againn a bhith a' cur an comas ceanglaichean adhair agus a' cumail taic ri seirbheisean deatamach do na coimhearsnachdan a bhios sinn a' frithealadh tro lionra de phuirt-adhair sàbhailte is seasmhach.

Tha seo stèidhichte air an àrd-amas againn gu bheil sinn airson a bhith nar buidheann phort-adhair roinneil le cothromachadh-carboin.

Na Luachan againn

Tha na luachan againn aig cridhe gach rud a nì sinn agus mar a nì sinn e. Tha iad a' mineachadh cò sinn; na tha sinn a' sùileachadh bho chèile agus bhuainn fhin; mar a bhios sinn ag eadar-obrachadh le chèile agus mar a bhios sinn ag eadar-obrachadh le ar custamairean, coimhearsnachdan agus luchd-ùidh eile. Tha cultar làidir stèidhichte air luachan a tha a' cumail taic ri libhrigeadh nam prìomhachasan ro-innleachdail againn aig cridhe ar soirbheis san ùine fhada.

Tha sinn dealasach mu na daoine, mu na coimhearsnachdan, mun luchd-siubhail agus mu na com-pàirtichean againn. Tha sàbhailteachd aig cridhe gach rud a nì sinn gus dèanamh cinnteach gu bheil sinn fhèin agus daoine eile tèarainte agus sunndach.

Bidh sinn ag àrach cultar a tha in-ghabhalach agus far a bheil daoine air am meas. Tha sinn a' cur spèis sna h-eadar-dhealachaidhean aig daoine fa leth leis a bheil sinn ag obair, aig ar custamairean agus aig ar coimhearsnachdan. Bidh sinn ag obair le ionracas agus sinn a' smaoinachadh air daoine eile.

Tha sinn a' cur luach anns na tha na daoine agus na com-pàirtichean againn a' cur ris a' bhuidhinn againn. Bidh sinn ag obair còmhla gus ar n-amasan a choileanadh agus gus ar seirbheisean a libhrigeadh aig na h-ìrean as àirde.

Tha sinn moiteil às an obair againn agus bidh sinn daonnan a' sireadh chothroman leasachaidh agus tha sinn daonnan fosgailte do bheachdan ùra. Tha sinn daonnan a' sireadh dhòighean-obrach ùra a libhrigeas obrachadh èifeachdach agus a lùghdaicheas a' bhuaidh againn air an àrainneachd.

Ro-ràdh bhon Chathraiche

Is e seo an aithisg bhliadhnail mu dheireadh a bhios agam agus mi gu bhith a' leigeil dhìom mo dhreuchd mar Chathraiche HIAL san Fhaoilleach 2026. Tha mi air a bhith nam bhall de Bhòrd HIAL airson còrr is 11 bliadhna, a' tighinn a-steach dhan bhuidhinn an toiseach mar stiùiriche neo-ghnìomhach agus an uair sin a' dol nam Chathraiche Eadar-amail ann an 2017 mus deach mo chur an dreuchd mar Chathraiche sa Ghearran 2019.

B' e urram a bh' ann dhomh a bhith ag obair do choimhearsnachdan na Gàidhealtachd agus nan Eilean san dòigh seo. Tron ùine sin, tha mi air proifeiseantachadh agus ùrachadh a' ghnòthachais fhaicinn, le ìrean de chom-pàirteachadh, fosgarrachd agus follaiseachd a tha air a bhith air an cleachdadh mar eisimpleir de dheagh chleachdadh le luchd-ùidh.

Bha an ìre sin de chom-pàirteachadh agus de dh'fhollaiseachd soilleir nuair a cruthaich sinn am Plana Ro-innleachdail againn airson 2023 – 2028 às dèidh beachdan fhaighinn bhon luchd-ùidh ionadail is nàiseanta againn agus bho bhuidhnean com-pàirteach, agus gu dearbha, bho ar co-obraichean. Mar thoradh air a' phrògram co-chomhairleachaidh leis na daoine, com-pàirtichean agus luchd-ùidh againn, bha ìre iongantach de chom-pàirteachadh ann, agus beachdan feumail le molaidhean a chuidich le bhith a' cruthachadh ar n-amasan ro-innleachdail agus air mar a b' urrainn dhuinn an libhrigeadh.

Tron ùine agam aig HIAL, tha dìcheall leantainneach air a bhith aig luchd-obrach anns gach fear de na 11 puirt-adhair agus aig a' phrìomh oifis agus bidh iad daonnan a' toirt seachad seirbheis custamair càirdeil ach proifeasanta. Chuala mi mu tòrr eisimpleirean far an d' rinn luchd-obrach tòrr a bharrachd na dh'fheumadh iad gus deagh sheirbheis a thoirt do na coimhearsnachdan ionadail againn.

Tha mi air leth moiteil gun do lean an ìre àrd sin de sheirbheis tro ghalar lèir-sgaoilte Covid-19 agus às an àite chudromach a bh' aig na puirt-adhair againn nuair a dhùin a' mhòr-chuid de ghnìomhachas nan seirbheisean adhair. Thàinig seirbheisean itealan àbhaisteach gu crìch bho 29 Màrt 2020, ach dh'obraich HIAL gu dlùth le Còmhdaidh Alba agus Loganair gus clàr-ama bunaiteach de sheirbheisean riatanach aontachadh agus a libhrigeadh do na h-eileanan.

Ro-ràdh bhon Chathraiche

Bha puirt-adhair HIAL ag obair tron ghalar lèir-sgaoilte gus dèanamh cinnteach gum b' urrainn dhan t-seirbheis chnàimhneach cumail air a' libhrigeadh sheirbheisean riatanach do na coimhearsnachdan iomallach againn, a' gabhail a-steach seirbheisean èiginn gluasad euslaintich aig an NHS, seirbheisean a' Phuist Rìoghail agus taic dhan ghnìomhachas cumhachd far costa.

Ach tha an galar lèir-sgaoilte cuideachd air daingneachadh cho fìor chudromach 's a tha an dleastanas aig puirt-adhair HIAL a bhith a' cumail nan coimhearsnachdan againn ceangailte. Rinn ar fòcas air planadh ro-innleachdail cinnteach gun deach sinn air ais a dh'obair mar as àbhaist gu math luath às dèidh a' ghalair lèir-sgaoilte. Leis an ìre seo de phlanadh ro-làimh, b' urrainn dhuinn ar n-obair ath-thogail agus mar thoradh air sin bha cha mhòr 1.5 millean neach-siubhail, 88% de na h-ìrean luchd-siubhail ron ghalar lèir-sgaoilte againn, ro 31 Màrt 2024. Chaidh an ìre seo a chumail aig dìreach fo 1.5 millean luchd-siubhail ro 31 Màrt 2025.

Às dèidh a' ghalair lèir-sgaoilte, ann an suidheachadh le saoghal caochlaideach agus a bha a' sìor-atharrachadh agus le cuideaman eaconamach is ionmhais nach bu bheag, rinn am Bòrd sgrùdadh ro-innleachdail air cosgaisean gnìomhachais is obrachaidh, a' dèanamh ath-sgrùdadh air a' mhodail obrachaidh agus air na pròiseasan againn gus dèanamh cinnteach gu bheil iad cho èifeachdach agus cho buadhmhor 's a ghabhas agus gus fòcas a chur air ar teachd a-steach choimeirsealta a mheudachadh agus air a bhith a' togail sruthan teachd a-steach ùra.

Ghabh co-obrachaidhean ris an dùbhlain gu deònach agus bha àite cudromach aca ann a bhith a' cuideachadh le bhith a' cur ri èifeachdas agus a' comharrachadh lùghdachaidhean cosgais. Leig seo leinn sàbhalaichean a dhèanamh agus cuibhreann mòr den taic-airgid a thug Còmh-dhail Alba seachad airson nan trì bliadhnaichean ionmhais mu dheireadh a thilleadh, agus sinn a' dèanamh nas urrainn dhuinn gus an t-uallach air sporan a' phobaill a lùghdachadh.

Tha sinn air com-pàirteachasan a dhèanamh le prìomh chompanaidhean-adhair thar nam bliadhnaichean, nam measg British Airways, Eastern Airways, easyJet, KLM agus Loganair. Thar nan 11 bliadhna a dh'fhalbh, chunnaic mi piseach a' tighinn air na ceanglaichean aig muinntir na Gàidhealtachd agus nan Eilean agus sinn a' dèanamh cinnteach gu bheil slighean cudromach ann gu mòr-ionadan eadar-nàiseanta nam measg Lunnainn Gatwick, Lunnainn Heathrow agus Schiphol Amsterdam agus seo a' toirt seachad cothroman siubhail air adhart dhan chòrr den t-saoghal. Thug an t-slighe eadar Dùn Dè agus Lunnainn slighe nas dìriche do mhuinntir Shealtainn is Arcaibh gus prìomh-bhaile na RA agus gu cinn-uidhe air feadh an t-saoghail a ruighinn airson gnìomhachas agus cur-seachad.

Thar na bliadhna a dh'fhalbh bha ar fòcas ro-innleachdail leantainneach air a bhith a' libhrigeadh ar prìomh ghnìomhachdan gus dèanamh cinnteach gu bheil na puirt-adhair againn sàbhailte agus a' gèilleadh ri riaghladh gus taic a chumail ris a' cheangal adhair a tha ro-chudromach do na coimhearsnachdan a bhios sinn a' frithealadh.

Mairidh na cuideaman ionmhais a dh'ainmich mi na bu thràithe, agus a thug oirnn ath-chothromachadh a dhèanamh air na h-amasan againn agus gus ath-mheasadh a dhèanamh air na prìomhachasan ro-innleachdail againn, greis fhathast; agus b' ann leis an tuigse sin a ghabh Bòrd HIAL agus an Sgioba Ceannais Ro-innleachdail ris an ath-sgrùdadh bhliadhnail againn air a' Phlana Ro-innleachdail againn.

Às dèidh beachdan fhaighinn bho àrd-mhanaidsearan air feadh na Companaidh, dh'aontaich a h-uile duine gu bheil na h-amasan agus na prìomhachasan againn fhathast iomchaidh, is dòcha nas iomchaidhe buileach leis na dùbhlain ionmhasail air feadh na roinne poblaich a mhaireas greis fhathast.

Còmhla ri àrd-mhanaidsearan air feadh na buidhne, mheòraich sinn cuideachd air an adhartas mòr a rinneadh le a bhith a' libhrigeadh ar n-amasan ro-innleachdail sa chiad bhliadhna den Phlana. Rinn sinn ùrachadh air ar **Plana Ro-innleachdail airson 2023-2028** agus chuir sinn a-steach earrann ùr a' mineachadh na tha sinn air coileanadh, agus dh'ùraich sinn cuid de na raointean fòcais fo gach fear de na prìomhachasan ro-innleachdail againn gus ar n-adhartas a shealltainn.

Tha obair ann an com-pàirteachas agus conaltradh làidir air a bhith na adhbhar cudromach airson soirbheachas HIAL. Tron bhliadhna, lean am Bòrd air a' coinneachadh ri luchd-obrach agus luchd-ùidh ionadail thar nan diofar làraichean puirt-adhair againn, agus tha na seiseanan conaltraidh mìosail le stiùirichean agus oifigearan ùghdarrasan ionadail fhathast nan seanail conaltraidh dà-shligheach cudromach dhomh fhin agus do Phaul Kelsall, an t-Àrd-oifigear againn.

Bu mhath leam mo thaing mhòr a thoirt do mo cho-obrachaidhean air a' Bhòrd agus do bhuill an Sgioba Ceannais Ro-innleachdail, an dà chuid san àm a dh'fhalbh agus aig an àm seo, airson an seirbheis agus an dìcheall thar nam bliadhnaichean. Tha an stiùireadh agus an taic aca air a bhith air leth luachmhor dhomh nam dhreuchd mar Chathraiche agus tha an t-eòlas domhainn agus eadar-mheasgte aca air a bhith ro-chudromach anns gach nì a tha HIAL air coileanadh thar na h-ùine seo.

Mu dheireadh, bu mhath leam taing a thoirt do luchd-obrach air feadh na buidhne, eadar na sgiobaidhean loidhne-aghaidh againn aig na puirt-adhair agus sgiobaidhean taic agus prìomh ofis, airson an cuid dealais agus dìoghras anns an t-seirbheis a bheir iad seachad. Cha bhiodh e comasach dhuinn ceanglaichean adhair ro-chudromach a chumail a' dol airson ar coimhearsnachdan às an aonais.

Tha puirt-adhair HIAL nam pàirt ro-chudromach de lionra còmh-dhail na h-Alba, agus ged a bhios amannan dùbhlanaich romhainn, tha mi cinnteach gun dèilig an neach a thig às mo dhèidh ris na dùbhlain sin leis an aon taic àrd-ìre is àrd-chàileachd bho bhuill a' Bhùird agus bho cho-obrachaidhean air feadh na Companaidh.

Lorna Jack

Lorna Jack
Cathraiche

Port-adhair Dhùn Dè

Aithris bhon Àrd-oifigear

Agus mi a' meòrachadh air a' chiad bhliadhna shlàn agam mar Àrd-oifigear HIAL, tha mi moiteil às na tha sinn air a choileanadh mar sgioba.

Ann an suidheachadh ionmhasail a tha dùbhlannach, tha a h-uile duine aig HIAL air an dicheall a dhèanamh gus dèanamh cinnteach gun cum sinn oirnn a' toirt seachad nan seirbheisean againn san dòigh fhàilteachail is phroifeasanta àbhaistich againn. Tha ar custamairean air an ire seirbheis sin aithneachadh nuair a tha mi air bruidhinn mi ri luchd-siubhail fhad 's a bha iad a' siubhal tro na puirt-adhair againn; agus chòrd e rium a bhith a' leughadh nan iomadh moladh a fhuair mi bho chustamairean a bha a' cleachdadh ar puirt-adhair.

Thar na bliadhna, chunnaic sinn àrdachadh beag de bheagan is 3,000 neach-siubhail (0.2%) an coimeas ri bliadhna ionmhais 2023/24. Bha àireamhan luchd-siubhail sna puirt-adhair againn aig cha mhòr 1.5 millean thairis air na 11 puirt-adhair againn uile ro dheireadh a' Mhàirt 2025.

Mar a chomharraich an Cathraiche san ro-ràdh aice, tha ar dealas leantainneach gus teachd a-steach coimeirsealta a dhèanamh, a bhith a' riaghladh ar cosgaisean gnìomhachais is obrachaidh gu teann, agus a' stiùireadh èifeachdas obrachaidh air sàbhalaichean ionmhais mòra adhbharachadh. Mar thoradh air an dòigh-obrach seo, bha e comasach do Riaghaltas na h-Alba maoineachadh poblach ath-riarachadh gu raointean eile.

Aig an ire seo bu toil leam aithne a thoirt do mo cho-obrachain air feadh HIAL agus mo thaing a chur an cèill airson an cuid obrach cruaidh, an seasmhachd agus an dealais a thug iad dhuinn gus ar prìomhachasan ro-innleachdail a libhrigeadh, a chuidich sinn gus na sàbhalaichean seo a thoirt gu buil.

Thar na bliadhna, libhrig sinn prògram calpa farsaing agus sinn a' tasgadh còrr is £13 millean gus bun-structar puirt-adhair a chumail suas, ùrachadh agus a leasachadh. Chaidh an tasgadh calpa seo a sgaoileadh air feadh nam port-adhair uile agus prìomh oifis HIAL le fòcas air a bhith a' cumail suas obair a tha sàbhailte agus a tha a' gèilleadh ris na riaghailtean. Bha farsaingeachd de dh'obair ann, eadar obair air an raon-laighe ann an Ìle agus Kirkwall gu bhith a' faighinn bun-structair is uidheam tèarainteachd ùraichte ann an Dùn Dè, Ìle, Inbhir Nis, agus Steòrnabhagh. Tha eisimpleirean de chuid de na pròiseactan calpa againn rim faicinn nas fhaide air adhart san aithisg seo.

Tha sinn a' leantainn air adhart leis an oidhirp againn gus na gnìomhan port-adhair againn a dhi-charbonachadh, agus tha mi toilichte toirt fa-near gu bheil ar lorg carboin, an dà chuid stèidhichte air a' mhargaidh agus air àite, a' sìor lùghdachadh.

Bha fòcas na ciad bliadhna agam aig HIAL air ar daoine, le prògram siubhail trang agam a leig leam tadhal air gach fear de na 11 puirt-adhair againn gus coinneachadh ris na sgiobaidhean ionadail agus ris na sgiobaidhean taic aig a' phrìomh oifis taobh a-staigh nan ciad trì mìosan agam.

Lean am fòcas sin agus stiùirich mi ath-sgrùdadh air luachan na buidhne againn le co-obrachain, a chuidich gus na prìomh luachan againn a chruthachadh a bhios sinne, mar Sgioba HIAL, a' leantainn sa bheatha-obrach làitheil againn.

Bha luchd-obrach den bheachd gum bu chòir dhuinn na luachan de Spèis agus Sàr-mhathais a th' againn mar-thà a chumail, ach bha iad a' faireachdainn gu làidir gur e sàbhailteachd am prìomh luach a bu chòir a bhith againn. Chaidh an cuspair a thogail gu tric gun robh obair mar phàirt de sgioba cudromach, agus san Fhaoilleach 2025 chuir sinn air bhog na luachan ùra againn – Sàbhailteachd, Spèis, Obair-sgioba agus Sàr-mhathas.

Rinn ar co-obrachain ùrachadh air na tuairisgeulan airson gach Luach gus an toirt beò agus gus am bi iad a rèir na tha cudromach dhuinn agus mar a bhios sinn gar giùlan fhèin mar Sgioba HIAL.

Thar na bliadhna, bha e na urram dhomh a bhith a' faicinn dicheall agus spiorad coimhearsnachd iongantach nan sgiobaidhean againn. Chunnaic mi eisimpleirean de dhealas ar co-obrachain gus an t-seirbheis againn a chumail a' dol agus gus dèanamh cinnteach gum faigh ar luchd-siubhail an t-seirbheis as fheàrr 's a ghabhas rè droch shìde agus briseadh clàr-ama. Bidh na sgiobaidhean againn gu cunbhalach a' dèanamh tòrr a bharrachd na dh'fheumas iad gus ar luchd-ceannach a chuideachadh. Bha suidheachaidhean ann far an robh an luchd-obrach againn a' dèanamh an dicheall ann a bhith a' cuideachadh luchd-siubhail le bhith a' lorg àite-fuirich agus gus dèanamh cinnteach gun deach an toirt dhan àite-fuirich aca gus nach fheumadh iad oidhche a chur seachad sa phort-adhair. Anns na h-eisimpleirean far nach robh roghainn eile ann ach an oidhche a chur seachad ann am prìomh thogalach a' phuirt-adhair, rinn ar co-obrachain a h-uile rud a b' urrainn dhaibh gus dèanamh cinnteach gun robh luchd-siubhail cho blàth is cho cofhurtail 's a ghabhadh.

A' coimhead air adhart, cumaidh sinn oirnn a' cur fòcas air a bhith ag obair ann an dòigh cho èifeachdach 's a ghabhas, a' coimhead air dòighean-obrach ùra agus dòfar mhodaillean obrachaidh. Cuiridh sinn prògram de mhodaillean obrachaidh ath-sgrùdaichte an gnìomh air feadh nam port-adhair agus anns an àrd-oifis againn gus dèanamh cinnteach gum bi sinn cho èifeachdach 's a ghabhas agus sinn cuideachd a' cumail fòcas air an luchd-siubhail. 'S e an t-amas a th' againn an suidheachadh obrachaidh as fheàrr a thoirt seachad a thaobh leasachadh nam port-adhair againn agus gus ar cuideachadh le bhith ag ullachadh airson dùbhlann sam bith san àm ri teachd leithid atharrachaidhean ann an trafaig luchd-siubhail, cleachdadh teicneòlas ùr agus a' gèilleadh ri atharrachaidhean riaghlaidh.

Mar Sgioba HIAL, cumaidh sinn oirnn a' cur fòcas air a bhith a' dèanamh barrachd leis na tha againn, a' lorg dhòighean airson a bhith nas èifeachdaiche agus a' sàbhaladh airgid gun bhuaidh a thoirt air sàbhailteachd no luach do na custamairean againn.

Bu mhath leam crìochnachadh le bhith a' toirt taing do Bhòrd HIAL agus Port-adhair Dhùn Dè Eta, do mo cho-obrachain air feadh na Buidhne agus do prìomh luchd-ùidh bho bhuidhnean com-pàirteach airson na fàilte cridheil agus na taic a thug iad dhomh thar na bliadhna a dh'fhalbh.

Tha a' chiad bhliadhna agam aig HIAL air a bhith fìor thlachdmhor agus tha mi a' dèanamh fiughair ri bhith ag obair còmhla ri co-obrachain, agus luchd-ùidh, agus sinn a' leantainn air adhart a' libhrigeadh ar n-amasan ro-innleachdail. Chan eil teagamh sam bith agam, le bhith ag obair ann an com-pàirteachas, gun dèilig sinn ri dùbhlann sam bith a dh'fhaodadh a bhith romhainn agus gun cum sinn oirnn a' toirt taic do cheangailteachd adhair ro-chudromach do na coimhearsnachdan air a bheil sinn a' frithealadh.

Paul Kelsall
Àrd-oifigear

Aithisg Ro-innleachdail

Tha na stiùirichean a' foillseachadh na h-Aithisg Ro-innleachdail aca agus aithrisean ionmhasail na Buidhne airson na bliadhna gu 31 Màrt 2025.

Prìomh Obair

'S e prìomh ghnìomhachd na Buidhne fhathast a bhith a' stiùireadh agus a' ruith 11 puirt-adhair sgìreil suidhichte air feadh na h-Alba, agus a bhith a' dèanamh cinnteach gu bheil obair nam port-adhair a rèir nan riaghailtean buntainneach. Bidh a' Bhuidheann a' togail teachd a-steach coimeirsealta bho bhith a' togail cìsean phort-adhair, agus tro shruthan airgid nach eil stèidhichte air seirbheisean adhair a tha gu ìre a' frith-chothromachadh cosgaisean obrachaidh na Buidhne.

Toraidhean agus duaisean-earrainn

Mar chompanaidh a tha air a mhaoineachadh leis a' phoball, tha HIAL gu math mothachail gum feum e a stòrasan a stiùireadh ann an dòigh chiallach is èifeachdach. Leis a' chuideam air buidseatan na roinne poblach, tha seo na dhùbhlán mòr, gu sònraichte ann am mòran de na puirt-adhair as lugha, as iomallaiche againn, far a bheil àireamhan luchd-siubhail ìosal agus cosgaisean stèidhichte fhathast an ìre mhath àrd.

Bha call aig a' chompanaidh pàrantaich às dèidh chisean de £1,530,000. (2024: prothaid às dèidh chisean de £2,212,000). Mhol na stiùirichean nach rachadh duais-earrainn sam bith a phàigheadh.

Ath-sgrùdadh air a' ghnìomhachas

Anns a' bhliadhna a thàinig gu crìch air 31 Màrt 2025, fhuaras subsadaidhean poblach de £47,977,000 (2024: £50,689,000) le £34,873,000 ann an subsadaidh teachd a-steach (2024: £38,221,000) agus £12,717,000 ann an subsadaidh calpa (2024: £11,812,000). Thug Riaghaltas na h-Alba maoineachadh iasad calpa de £387,000 seachad cuideachd. £656,000). Phàigh Còmhdaidh Alba £173,000 do HIAL cuideachd airson seirbheisean a chaidh a thoirt seachad a thaobh Sgeama Lasachaidh nam Port-adhair tron bhliadhna (2024: £184,000).

Bha caiteachas calpa rè na bliadhna de £13,106,000 air a mhaoineachadh leis an t-subsadaidh calpa agus maoineachadh iasaid a chaidh ainmeachadh gu h-àrd.

Mheudaich àireamhan luchd-siubhail air feadh na Buidhne 0.2% bliadhna às dèidh bliadhna, ged a tha iad fhathast mu 12% nas ìsle na bha iad ann an 2019/20. Lùghdaich gluasadan itealain 4.8% bliadhna às dèidh bliadhna, a' nochdadh atharrachaidhean air an t-seòrsa soitheach-adhair a bhios ag obrachadh air feadh lionra HIAL agus cuideachd cuid de lùghdachaidhean ann an tricead sheirbheisean adhair clàraichte.

Leasachaidhean san àm ri teachd

Tha na stiùirichean ag amas air dèanamh cinnteach gun cum a' Bhuidheann oirre a' ruith agus a' stiùireadh nan 11 port-adhair aice a rèir poileasaidh Ministreil na h-Alba agus a bhith a' cumail taic ri leas sòisealta is eaconamach nan sgìrean buntainneach.

Còmhdaidh Motair ann an Kirkwall

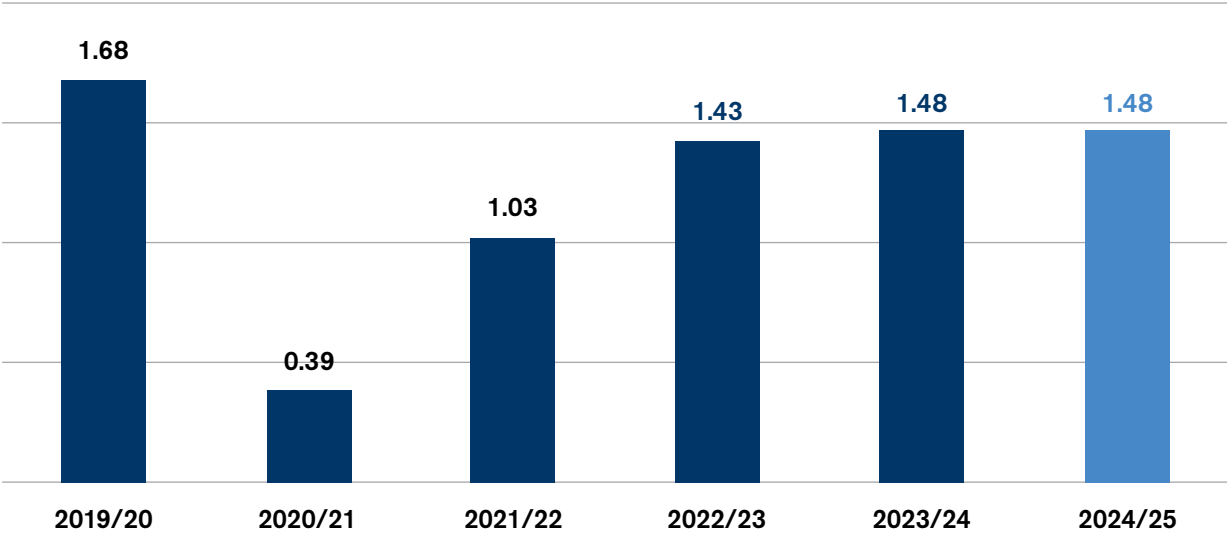
Aithisg Ro-innleachdail

Stadastaireachd trafaig bhliadhnail

Airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025

	Luchd-siubhail			Gluasadan		
	2024/25	2023/24	Atharrachadh	2024/25	2023/24	Atharrachadh
	Àir.	Àir.	%	Àir.	Àir. %	
Barraigh	11,296	12,536	(10%)	1,264	1,270	0%
Beinn na Faoghla	26,069	29,884	(13%)	2,608	2,498	4%
Ceann Loch Chille Chiarain	7,308	7,734	(6%)	1,352	1,464	(8%)
Dùn Dè	31,556	34,010	(7%)	5,329	6,551	(19%)
Inbhir Nis	805,946	792,150	2%	22,575	25,897	(13%)
Ìle	31,392	29,919	5%	2,244	2,449	(8%)
Kirkwall	137,744	134,250	3%	11,738	11,819	(1%)
Steòrnabhagh	100,591	105,007	(4%)	7,926	7,668	3%
Sumburgh	308,320	307,664	0%	18,373	18,811	(2%)
Tiriodh	9,957	12,169	(18%)	1,688	1,668	1%
Inbhir Ùige Taigh Iain Ghròt	8,546	11,224	(24%)	2,806	3,177	(12%)
Iomlan	1,478,725	1,476,547	0%	77,903	83,272	(6%)

Gluasadan Luchd-siubhail Iomlan (na milleanan de luchd-siubhail)

Aithisg Ro-innleachdail

Prìomh chunnartan agus mì-chinntean

Tha a' Bhuidheann ag aithneachadh cho cudromach 's a tha e a bhith ag aithneachadh farsaingeachd nan cunnartan a dh'fhaodadh a bhith mu choinneamh a' ghnìomhachais. Tha sinn air frèam-obrach làidir airson rianachd chunnartan a stèidheachadh gus a bhith ag aithneachadh agus a' measadh buailteachd agus builean chunnartan agus airson a bhith a' stiùireadh nan gnìomhan a tha a dhith gus a' bhuidheann aca a lasachadh. Bidh ar pròiseasan comharrachadh chunnartan a' feuchainn ri cunnartan a chomharrachadh bho shealladh ro-innleachdail bhon mhullach a-nuas agus bhon bhonn a-nios. Gu h-obrachail, tha e an urra ris an sgioba-gnìomha dèanamh cinnteach gu bheil na modhan-obrach, goireasan agus na sgilean iomchaidh aig a' Bhuidhinn gus cunnartan a chomharrachadh agus a riaghladh gu h-èifeachdach. Mar thoradh air seo, bidh Buidheann Sgrùdadh Cunnairt, a tha cunntachail dhan Bhòrd an dà chuid tron Chomataidh Sgrùdadh agus tron Chomataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd, a' dèanamh lèirmheas cunbhalach air na cunnartan a tha fa chomhair na Buidhne. Tha planaichean làimhseachaidh cunnairt air an cruthachadh mar fhreagairt do chunnartan comharraichte sam bith a tha nas àirde na miann cunnairt na Buidhne. Bidh a' Chomataidh Sgrùdadh, a' Chomataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd agus am Bòrd ag ath-sgrùdadh cunnartan na Buidhne aig gach coinneamh.

Tha na prìomh chunnartan agus mì-chinntean a tha mu choinneamh na Buidhne air an cur còmhla ann am buidhnean farsaing mar ro-innleachdail, ionmhasail, coimeirsealta, reachdail agus obrachaidh.

Seirbheisean Smàlaidh Puirt-adhair,
Steòrnabhagh

■ Cunnartan Ro-innleachdail

Tha a' Bhuidheann a-nis air pròiseas foirmeil a stèidheachadh airson a bhith a' clàradh agus a' riaghladh chunnartan ro-innleachdail agus air am feumar mothachadh sònraichte a thoirt taobh a-staigh a' ghnìomhachais. Tha seo na chuspair leantainneach air a' chlàr airson sgrùdadh leis a' Bhòrd agus leis a' Chomataidh Sgrùdadh.

■ Cunnartan Ionmhasail

Tha grunn chunnartan ionmhasail mu choinneamh na Buidhne a tha air an sgrùdadh agus air an ath-sgrùdadh gu cunbhalach leis a' Bhòrd agus leis a' Chomataidh Sgrùdadh.

Leis gu bheil a' Bhuidheann an eisimeil airgead poblach gus a h-obair a chumail a' dol thar nan 11 puirt-adhair aice, tha i buailteach do dh'atharrachaidhean ann am maoinachadh poblach, a tha fo bhuidheann suidheachadh na h-eaconamaidh san fharsaingeachd agus co-dhùnaidhean air an dèanamh aig ìre Riaghaltas na RA agus na h-Alba. Tha dùbhlain fhathast ann a thaobh faotainneachd teachd a-steach agus maoinachadh calpa, agus thathar an dùil gun lean seo sa mheadhan-ùine, agus mar sin gum bi dùbhlain maoinachaidh mu choinneamh na Buidhne san àm ri teachd. Bidh a' Bhuidheann a' dèiligeadh ri cunnartan gum bi gainnead airgid ann le bhith a' cumail chùl-stòrasan agus goireasan bancaireachd iomchaidh agus a bhith a' cumail sùil fad an t-siubhail air na sruthan-airgid an da-riribh agus air ro-aithrisean air sruthan-airgid.

■ Cunnartan Coimeirsealta

Tha teachd a-steach coimeirsealta na Buidhne a' tighinn sa mhòr-chuid bho àireamh bheag de chompanaidhean adhair a tha nan custamairean. Dh'fhaodadh cuideam sam bith bhon taobh a-muigh air na custamairean sin toirt orra ath-sgrùdadh a dhèanamh air a' chlàr-ama obrach aca agus dh'fhaodadh seo buaidh a thoirt air teachd a-steach na Buidhne agus cosgaisean co-cheangailte.

■ Cunnartan reachdail

Tha gnìomhachd puirt-adhair air feadh na Buidhne air an riaghladh le Buidheann-gnìomha na Slàinte is Sàbhailteachd (HSE), Ùghdarras an Itealaich Chatharra (CAA) agus Buidheann Dion Àrainneachd na h-Alba (SEPA). Tha bun-inbhean tèarainteachd air an suidheachadh le Roinn na Còmhdaidh agus air an sgrùdadh leis an CAA. Bidh na buidhnean ag ùrachadh nam bun-inbhean agus riatanasan aca gu cunbhalach agus chan eil e coltach gun lùghdaich uallach nan riaghailtean.

■ Cunnartan Obrachaidh

Bidh a' bhuidheann a' dèiligeadh ri cunnartan obrachaidh tro a siostraman rianachd sàbhailteachd agus rianachd chunnartan. Tha ro-innleachd agus stiùireadh na Buidhne san fharsaingeachd air a dhèanamh leis a' Bhòrd agus air fhiosrachadh le poileasaidh Riaghaltas na h-Alba.

Aithisg Ro-innleachdail

Amasan Ro-innleachdail HIAL

Dh'fhoillsich Còmh-dhail Alba an Aithris Seirbheisean-adhair agus Prìomhachasan san Iuchar 2024. Tha an Aithris Seirbheisean-adhair a' mineachadh lèirsinn Riaghaltas na h-Alba airson seirbheisean-adhair agus a' cur air adhart nan gnìomhan sònraichte gus na builean a choileanadh a thaobh a bhith a' cur ri ceanglaichean agus a bhith a' dì-charbonachadh.

Bha e soilleir gum maireadh na cuideaman ionmhais a thug oirnn ath-shuidheachadh a dhèanamh air na h-amasan againn agus ath-mheasadh a dhèanamh air na prìomhachasan ro-innleachdail fad ùine fhathast. Mothachail air seo, agus gus dèanamh cinnteach gu bheil na h-amasan ro-innleachdail againn a rèir Aithris Seirbheisean-adhair Riaghaltas na h-Alba agus Prògram an Riaghaltais, rinn Bòrd agus Sgioba Ceannais Ro-innleachdail HIAL ath-sgrùdadh air plana ro-innleachdail HIAL san t-Samhain 2024.

Às dèidh an ath-sgrùdaidh sin, chaidh aontachadh gun robh na h-amasan agus na prìomhachasan againn fhathast buntainneach agus gun cuidich iad sinn gus dèiligeadh ris na dùbhlain ionmhasail a bhios romhainn fhathast. Ach, leis gu bheil na dùbhlain againn air atharrachadh às dèidh an t-suidheachaidh dìreach às dèidh Covid-19, ghabh sinn an cothrom gus an aithris ùrachadh.

Rinneadh ùrachadh air ar **Plana Ro-innleachdail airson 2023-2028** san Dùbhlachd 2024 agus chaidh fhoillseachadh sa Mhàrt 2025.

Shuidhich am **Plana Obrachaidh Corporra** againn na prìomh raointean airson libhrigeadh eadar 1 Giblean 2024 agus 31 Màrt 2025 gus na prìomhachasan ro-innleachdail againn a choileanadh:

- Libhrig modail obrachaidh puirt-adhair sàbhailte is seasmhach gus feumalachdan ar custamairean, coimhearsnachdan, agus co-obraichean a choileanadh.
- Ath-thaobhaich ar tasgadh bun-structair gus modail obrachaidh a libhrigeadh a tha sàbhailte agus seasmhach taobh a-staigh nan goireasan a tha rim faighinn.
- Leudaich an teachd a-steach coimeirsealta agus cruthaich sruthan teachd a-steach ùra.
- Lùghdaich a' bhuaidh àrainneachdail againn.
- Leasaich an sgioba-obrach againn gus modail gnìomhachais sùbailte ùr-nodha a libhrigeadh.
- Obraich ann an com-pàirteachas airson àm ri teachd a bhios seasmhach.

Tha cuid de na gnìomhan anns a' phlana obrachaidh seo mòr ann an sgèile, agus mar sin dh'fhaodte gum bi iad air an libhrigeadh thairis air barrachd air aon bhliadhna ionmhais.

Chaidh aithisgean adhartais ullachadh aig deireadh gach ràithe gus fiosrachadh mu choileanadh a thoirt seachad agus gus ar gnìomhachdan a stiùireadh gu h-èifeachdach tron bhliadhna aithris.

Chùm an Sgioba Ceannais Ro-innleachdail sùil air na h-aithisgean adhartais ràitheil an gus am bi sgrùdadh coileanaidh èifeachdach agus planadh stiùiridh air an cur an comas. Chaidh na h-aithisgean a cho-roinn le Bòrd HIAL gus sealladh ro-innleachdail a cheadachadh air na prìomh raointean prìomhachais a bha iad air aontachadh airson na bliadhna.

Aig deireadh na h-ùine aithris, chaidh 10 de na 15 amasan a choileanadh leis na ceithir amasan a tha a' dol a-steach gu 2025/26 fhathast a rèir targaid. Rinn an Sgioba Ceannais Ro-innleachdail ath-sgrùdadh air na factaran a chuir dàil air adhartas leis na h-ochd amasan a tha air fhàgail agus air an obair a tha a' dol air adhart gus an coileanadh. Thèid adhartas leis na h-amasan seo aithris anns na h-aithrisean ràitheil dhan Sgioba Ceannais Ro-innleachdail agus dhan Bhòrd rè 2025/26 gus an tèid an coileanadh.

An aire: Tha sinn air fiosrachadh ùraichte a thoirt seachad mu adhartas ann an 2025/26 far a bheil sin iomchaidh.

Aithisg Ro-innleachdail

Na choilean sinn

Iuchair:

- ☒ Amas air a choileanadh ☒ Amas air targaid ☒ Amas air a choileanadh gu ìre

Lìbhrig modail obrachaidh port-adhair sàbhailte is seasmhach gus feumalachdan ar custamairean, coimhearsnachdan agus co-obraichean a choileanadh

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

- ☒ Rinn sinn obair le sgiobaidhean ionadail gus leabhraichean-làimhe agus teamplaidean airson clàr-obrach a dhealbhadh airson clàran-obrach stannardach airson gach seòrsa obrach. Rinn sinn taisbeanadh do Bhòrd HIAL le geàrr-chunntas air modailean obrachaidh a dh'fhaodadh a bhith ann agus bhruidhinn sinn mu leasachadh mhodailean obrachaidh le àrd-mhanaidsearan air feadh na companaidh aig làithean Planaidh Ro-innleachdail sa Ghearran 2025.
Cumaidh sinn oirnn leis an obair gus an t-amas seo a libhrigeadh ann an 2025/26.
- ☒ Lean ar fòcas air a bhith a' lùghdachadh nan cosgaisean obrachaidh, teachd a-steach a dhèanamh agus èifeachdas gnìomhachais a mheudachadh gus dèanamh cinnteach gu bheil ar prìomhachasan ro-innleachdail air an libhrigeadh taobh a-staigh ar riarachadh maoineachaidh.
- ☒ Chaidh Comataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd a stèidheachadh, a tha na fo-chomataidh de Bhòrd HIAL. Tha làn-phrògram comataidh an sàs a tha ag aithris do Bhòrd slàn HIAL agus do Bhòrd Port-adhair Dhùn Dè Earranta (DAL).
Chaidh prìomh chomharran coileanaidh, a chaidh ath-sgrùdadh le comhairliche bhon taobh a-muigh, a thoirt a-steach agus thèid aithris orra sin do gach coinneamh Comataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd bho seo a-mach.
- ☒ Chaidh ath-sgrùdadh a dhèanamh air structar ar Seirbheis Tafaig Adhair, a bha a' gabhail a-steach smachd tafaig adhair (ATC), seirbheis fiosrachaidh seirbheisean adhair (*aerodrome flight information service* – AFIS) agus innleadaireachd seirbheis tafaig adhair.
Tha sinn anns na h-ìrean deireannach de bhith ag ath-sgrùdadh cuid de dhleastanasan agus cuiridh sinn a h-uile sgrìobhainn riaghlaidh do dh'Ùghdarras na h-Itealanachd Shìobhalta airson aonta.

Aithisg Ro-innleachdail

Ath-thaobhaich ar tasgadh bun-structair gus modail obrachaidh a lìbhrigeadh a tha sàbhailte agus seasmhach taobh a-staigh nan goireasan a tha rim faighinn

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

Tairgse airson stiùireadh shealbh fhoillseachadh sa Mhàrt 2025 leis an amas cùmnant a thoirt seachad agus seirbheisean stiùireadh shealbh a chur an gnìomh rè na 3mh ràithe de 2025/26. Sgrìobhainnean tairgse airson riaghladh ghoireasan air ullachadh airson foillseachadh rè an 3s Cairteal de 2025/26.

Tha an obair a' leantainn gus crìoch a chur air sgrìobhainnean tairgse airson innleadaireachd chatharra air taobh an adhair.

Chaidh ath-sgrùdadh stòrasan a dhèanamh agus chaidh Stòr-dàta Riaghlaidh Stòrasan ùr a thoirt a-steach. Tha an stòr-dàta ùr an gnìomh a-nis agus chaidh deagh adhartas a dhèanamh gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgrìobhainnean uile san àite cheart agus gun tèid an ùrachadh. Is e an ath cheum a bhios ann ceangal a dhèanamh eadar an Stòr-dàta Riaghlaidh Stòrasan agus an siostam clàraidh dealanach airson uireasbhaidhean ann an seilbh.

Chaidh sreath de phrìomh chomharran coileanaidh a chruthachadh a tha deiseil airson a dhol a-steach dhan Stòr-dàta Riaghlaidh Stòrasan.

Cumaidh sinn oirnn a' leasachadh seo agus nì sinn cinnteach gu bheil seo air a cho-thaobhadh ris an t-siostam clàraidh dealanach airson uireasbhaidhean ann an seilbh agus ris an Stòr-dàta Riaghlaidh Stòrasan.

Leudaich an teachd a-steach coimeirsealta againn agus cruthaich sruthan teachd a-steach ùra

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

Chaidh cisean is cosgaisean ath-sgrùdaichte a thoirt a-steach agus chaidh an cur an sàs air 1 Giblean 2025 agus tha iad air am foillseachadh air làraichean-lìn nam port-adhair. Tha an obair gus cothroman teachd a-steach a chomharrachadh a' leantainn air adhart mar chleachdadh àbhaisteach.

Chaidh dreachd plana ro-innleachdail a chruthachadh airson Port-adhair Dhùn Dè ann an co-bhonn ri Comhairle Baile Dhùn Dè.

Cuiridh sinn am plana ro-innleachdail air beulaibh Bòrd Port-adhair Dhùn Dè airson aonta ann an 2025/26.

Chaidh Cinn-theirmean aontachadh le leasaiche airson pròiseactan PV aig puirt-adhair Inbhir Nis, Inbhir Ùige agus Dhùn Dè.

Tha còmhraidhean fhathast a' leantainn le dà sholaraiche connaidh itealain mu chumhachan solair, a dh'fhaodadh a bhith a' gabhail a-steach solar de Chonnadh Adhair Seasmhach (SAF) do phuirt-adhair HIA eile.

Cumaidh sinn oirnn leis na pròiseactan seo ann an 2025/26.

Aithisg Ro-innleachdail

Lùghdaich a' bhuaidh àrainneachdail againn

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

Chruthaich sinn mapa-rathaid gus caitheamh lùths a lùghdachadh agus gus gluasad gu stòran lùths nas seasmhaiche. Bidh Ìre 1 den phlana gnìomhachaidh a' cur fòcas air èifeachdas lùths le meatairigeadh airson ceadachasan chàraichean màil a-nis an gnìomh. Chaidh meidheadair a chur air tancaichean connaidh agus tancaichean ola ann an Inbhir Nis.

Tha sinn a' dèanamh rannsachadh air sruthan-obrach aig treas phàrtaidhean, leithid companaidhean-adhair agus riochdairean làimhseachaidh talmhainn a dh'fhaodadh a bhith airson an cabhlach aca a dhealanachadh.

Leanaidh am fòcas air èifeachdas a thaobh lùths agus tha seo sa **Phlana Obrachaidh Chorporra againn airson 2025/26 mar amas 4.1 airson 2025/26.**

Leasaich an sgioba-obrach againn gus modail gnìomhachais sùbailte ùr-nodha a lìbhrigeadh

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

Chaidh adhbhar-gnothaich a thaisbeanadh airson modail pàighidh is irean airson cur a-steach gu Riaghaltas na h-Alba agus airson beachdachadh air leis a' Bhuidhinn Tuarastail aca.

Cha deach am moladh a chur fa chomhair na Buidhne Tuarastail ro 31 Màrt 2025; mar sin bha e air dheireadh air an targaid.

An aire: Bheachdaich a' Bhuidheann Tuarastail air moladh HIAL san Ògmhios 2025 agus às dèidh sin thug iad cead seachad a dhol air adhart.

Chaidh obair a thoirt air adhart air toirt a-steach chlàran-obrach ùra, a bha air co-thaobhadh ri bhith a' cruthachadh targaid airson modail obrachaidh luchd-obrach airson gach gnìomh obrachaidh agus a' dealbhadh agus a' leasachadh clàr-obrach airson seachdain-obrach 35-uair a thide.

Dh'iarr na h-aonaidhean-ciùird gun rachadh stad a chur air a' phròiseact rè ùine gus seachdain obrach 35-uair a chur an gnìomh. Ach, às dèidh coinneamhan cruthachail leis na h-aonaidhean, tha an obair a' leantainn gus clàran-obrach ath-sgrùdaichte a thoirt a-steach agus seachdain obrach 35-uair a thide a chur an gnìomh.

Obraich ann an com-pàirteachas airson àm ri teachd seasmhach

Tha sinn air na leanas a dhèanamh:

Chaidh fòraman Conaltraidh Coimhearsnachd is Fòraman Puirt-adhair a thoirt a-steach airson Ceann Loch Chille Chiarain, Dùn Dè, Ìle agus Tiriodh, a chaidh a dhealbhadh gus feumalachdan a' phuirt-adhair, com-pàirtichean a' phuirt-adhair agus luchd-ceadachaidh, agus na coimhearsnachd ionadail a choileanadh.

Chaidh Cumhachan Iomraidh ath-sgrùdaichte ullachadh airson Puirt-adhair Sumburgh. Thèid seo aontachadh leis a' fhòram Conaltraidh Coimhearsnachd is Puirt-adhair aig deireadh na Samhna 2025. Bidh na prògraman aig fòraman Conaltraidh Coimhearsnachd aig na puirt-adhair sin na nì àbhaisteach.

Chaidh prògram de shuirbhidhean luchd-siubhail a thoirt a-steach air feadh nam port-adhair uile againn. Thèid toraidhean nan suirbhidhean a chleachdadh gus co-dhùnaidhean obrachaidh is coimeirsealta fhiosrachadh.

Chaidh a' chiad suirbhidh a dhèanamh sa Ghiblean 2025 airson nan 11 puirt-adhair uile agus bha ceistean ann gus dàta a thoirt seachad mu na gnìomhan Coimeirsealta is Àrainneachdail againn.

Bidh prògram an t-suirbhidh a-nis na nì àbhaisteach.

Aithisg Ro-innleachdail

A' tasgadh anns na puirt-adhair againn

Tron bhliadhna, chùin sinn oirnn a' cumail suas agus a' tasgadh anns na puirt-adhair againn, agus chuir sinn còrr is £13m an seilbh nar puirt-adhair agus nar prìomh oifis ann am prìomh phròiseactan calpa. Tha cuid de na h-obraichean a tha crìochnaichte no a tha fhathast a' dol air adhart air an liostadh gu h-ìosal:

- **Port-adhair Bharraigh** – obair air mullach an tùir smachd, uidheam làimhseachaidh bhagannan agus obair teas-ghleidhidh air togalaichean.
- **Port-adhair Bheinn na Faoghla** – obair dìon bleith cladaich, àrainn pàircidh a bharrachd, ùrachadh air siosam CCTV agus tancaichean sgaoilidh dìosail so-ghiùlain.
- **Port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain** – tancaichean stòraidh airson connadh dìosail agus tancaichean sgaoilidh so-ghiùlain agus doras is glainne ùraichte ann am prìomh thogalach a' phuirt-adhair.
- **Port-adhair Dhùn Dè** – obair ullachaidh airson uidheam x-ghath ùraichte do bhagannan, ùrachadh air an t-siosam pàircidh chàraichean agus obair gus gaotrachadh nas fheàrr a thoirt seachad airson uidheam conaltraidh, seòlaidh agus faire deatamach.
- **Port-adhair Inbhir Nis** – doras ùr an rotunda ann am prìomh thogalach a' phuirt-adhair, solais-talmhainn LED a tha lùths-èifeachdach air an stàladh san raon-laighe, ùrachadh air uidheam tèarainteachd, drèanadh àrainneachdail agus ùrachadh air cruinn-bacaidh nam pàircean-chàraichean.
- **Port-adhair Ìle** – obair air raointean-laighe 13/31 agus 08/26, ùrachadh air uidheam tèarainteachd, stàladh fionnaraiche-adhair anns an t-seòmar-falbh agus ùrachadh air geata tèarainteachd an raoin-adhair.
- **Port-adhair Kirkwall** – obair càraidh is neartachaidh air Raon-laighe 09/27, a' stàladh solais-talmhainn LED a tha èifeachdach a thaobh lùths dhan raon-adhair, uidheam pàighidh airson pàirceadh chàraichean, tancaichean stòraidh airson connadh dìosail agus tancaichean sgaoilidh so-ghiùlain.
- **Port-adhair Steòrnabhagh** – geata tèarainteachd ùr, carbad-ramp ùr, tancaichean sgaoilidh dìosail so-ghiùlain, ùrachadh air solais talmhainn an raoin-adhair le LEDan a tha èifeachdach a thaobh lùths; agus ath-nuadhachadh ann an cabhlach nan carbadan.
- **Port-adhair Sumburgh** – a' cur a-steach feansa tèarainte timcheall air an iomall, ùrachadh air uidheamachd tèarainteachd, àite sàmhach anns an t-seòmar-falbh agus ùrachadh air an t-siosam CCTV.
- **Port-adhair Thiriodh** – a' cur a-steach solais do shlighean poblach is dhan phàirce chàraichean, ùrachadh air goireasan taigh-beag ruigsinneach, a' cruthachadh àite sàmhach taobh a-staigh prìomh thogalach a' phuirt-adhair agus leasachaidhean air ruigsinneachd dhan àite-trèanaidh smàlaidh.
- **Port-adhair Inbhir Ùige Taigh Iain Ghròt** – carbadan ùra, leasachaidhean air an t-siosam teasachaidh ann am prìomh thogalach a' phuirt-adhair agus ann an toglaichean obrachaidh, agus tancaichean sgaoilidh dìosail so-ghiùlain.
- **Prìomh Oifis** – uidheamachd ICT, suidsichean agus prìomh cho-phàirtean lionra air an ùrachadh air feadh Buidheann HIAL.

Obair air solais talmhainn aig puirt-adhair Inbhir Nis agus Kirkwall

Aithisg Ro-innleachdail

Sgioba HIAL

Tha ar puirt-adhair ainmeil airson na seirbheis proifeasanta is càirdeil a bheir sinn seachad; tha seo mar thoradh air ar luchd-obrach a bheir fàilte chridheil seachad agus iad cuideachd a' toirt seachad nan inbhean proifeasanta as àirde.

Bha e na phrìomh fhòcas thar na bliadhna a dh'fhalbh, ath-sgrùdadh a dhèanamh air Luachan na Companaidh againn, a bha stèidhichte air beachdan ar co-obraichean. Bha e cudromach dhuinn a bhith a' sireadh beachdan bho dhaoine fa leth agus aig ìre sgioba. Bha am pròiseas seo air leth luachmhor ann a bhith gar cuideachadh gus comharrachadh dè na luachan a tha cudromach dhuinn uile agus mar a chaidh na luachan a mhìneachadh nas soilleire do dhaoine, an dà chuid do na co-obraichean againn agus dhan fheadhainn leis a bheil sinn a' dèiligeadh taobh a-muigh na buidhne againn.

Bha e soilleir gun robh na luachan a bh' againn mar-thà, Spèis agus Fosgarrachd, fhathast cudromach dhan luchd-obrach againn, le co-obraichean daonnan a' cur an cèill gur e na daoine leis a bheil iad ag obair an rud as fheàrr mu bhith ag obair aig HIAL.

Bha ar co-obraichean a' faireachdainn gu bheil sàbhailteachd aig cridhe a h-uile rud a nì sinn, agus bha e gu math soilleir gu bheil iad pròiseil a bhith a' toirt seachad na h-ìre seirbheis as àirde do na custamairean againn.

Mar sin, às dèidh fios-air-ais bho na sgiobaidhean againn air feadh na buidhne, bhon Sgioba Ceannais Ro-innleachdail agus bhon Bhòrd, a bharrachd air co-obraichean air a' Bhuidhinn-obrach Creideas nar Cosnaichean, chaidh na luachan a leanas a chomharrachadh mar na luachan as cudromaiche dhuinn uile.

Tha HIAL fhathast na:

- Na fhastaiche a tha Misneachail a thaobh Ciorraman
- Fastaiche a tha Barantaichte a thaobh Tuarastal Bith-beò
- Na fhastaiche a tha Taiceil do Luchd-cùraim

Port-adhair Sumburgh

Aithisg Ro-innleachdail

HIAL sa choimhearsnachd

Tha com-pàirteachadh coimhearsnachd na phàirt chudromach de bheatha làitheil sgiobaidhean nam port-adhair againn le mòran luchd-obrach a' gabhail pàirt ann an làithean fosgailte, làithean dhreuchdan, tachartasan ionadail agus a' toirt taic do ghniomhan togail-airgid.

A' cuideachadh le bhith a' togail dhreuchdan do chloinn

Le bhith a' sealltainn nan cothroman dreuchdail aig HIAL dhan choimhearsnachd ionadail, chì iad an fharsaingeachd de chothroman obrach a tha rim faighinn taobh a-staigh diofar raointean den bhuidhinn.

Bha buill de sgioba port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain an làthair aig Fèill Dhreuchdan aig Sgoil Ghràmair a' bhaile san Ògmhios. Chuir co-obrachaidhean bhon Roinn Còmh-dhail Motair againn agus bho Sheirbheis Smàlaidh a' Phuirt-adhair an latha seachad a' bruidhinn ri sgoilearan bho ÀS1 gu ÀS6 mun obair agus mu na dreuchdan aca. Bha Manaidsear a' Phuirt-adhair, Lorna Bell, còmhla riutha cuideachd agus thuirt a' chlann gun do chòrd e riutha gu mòr a bhith a' coimhead air uidheam na Seirbheis Smàlaidh a bha air a thaisbeanadh agus a bhith a' bruidhinn air dè seòrsa dreuchd a tha iad ag iarraidh.

Chuir trì-deug sgoilearan à Àrd-sgoil Inbhir Ùige madainn seachad aig Port-adhair Inbhir Ùige Taigh Iain Ghròt san Ògmhios agus chòrd turas timcheall nan diofar obrachaidhean riutha. Chaidh an turas seo do sgoilearan ÀS4-6 a chur air dòigh ann an com-pàirteachas leis an sgoil agus sgioba Leasachadh an Luchd-obrach Òg le barrachd chuairtean a' gabhail àite le sgoiltean agus colaistean ionadail eile tron bhliadhna.

Chuir an sgioba aig Port-adhair Ìle fàilte air dà thuras sgoile sa Chèitean mar phàirt de Sheachdain Slàinte is Sàbhailteachd aig Airports UK. Thug dithis Smàladair

Turas sgoil Ìle

inneal-smàlaidh gu Sgoil-àraich Bhogh Mòr gus sàbhailteachd teine bhunaitich a theagasg dhan chloinn agus gus an uidheamachd smàlaidh a shealltainn – chòrd e ris a' chloinn gu sònraichte a bhith a' cleachdadh na pioba-smàlaidh. Nas fhaide air adhart san aon t-seachdain, fhuair 30 sgoilear ÀS1 bhon àrd-sgoil ionadail turas den phuirt-adhair agus choinnich iad ris na sgiobaidhean bho Chòmh-dhail Motair, Seirbheisean Smàlaidh, Tèarainteachd agus Seirbheisean Tafaig Adhair. Thug an sgioba sealladh dhaibh air obair puirt-adhair a bharrachd air sàbhailteachd, ciad-chobhair èiginneach agus sàbhailteachd teine ann an dòigh spòrsail.

Fèill dhreuchdan ann an Ceann Loch Chille Chiarain

Aithisg Ro-innleachdail

Eacarsaich trèanaidh ann am Port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain

Trèanadh airson Suidheachaidhean Èiginn

Bidh na sgiobaidhean puirt-adhair againn a' cumail eacarsaichean trèanaidh cunbhalach le buidhnean eile a' gabhail a-steach Poileas Alba, Seirbheis Smàlaidh is Teasairginn na h-Alba, Maoir-chladaich an Rìgh, NHS Alba agus ùghdarrasan ionadail. Tha na tachartasan seo nam pàirt chudromach de phròiseas planaich èiginn nam port-adhair. Bidh seo a' cuideachadh gus dàimhean a thogail le co-obraichean aig na seirbheisean èiginn agus aig na companaidhean adhair com-pàirteach againn agus a' cur trèanadh an gnìomh gus ullachadh airson tachartasan a dh'fhaodadh tachairt san àm ri teachd.

Aig tè de na h-eacarsaichean a chaidh a chumail ann an Ceann Loch Chille Chiarain sa Chèitean, mhinich Manaidsear a' Phuirt-adhair, Lorna Bell, gur e "cothrom a bh' ann a bhith a' trèanadh còmhla agus ionnsachadh bho chàch a chèile, a' toirt cothrom dhuinn conaltradh gu math agus na dàimhean obrach ro-chudromach sin a neartachadh".

RUITH AN RAON-LAIGHE

Tha tachartasan Ruith an Raon-laighe nan dòigh chumanta do luchd-obrach puirt-adhair gus an ùine aca a thoirt seachad gus taic a chumail ri togail-airgid airson carthannas, agus iad a' togail nam mìltean de notaichean gus na coimhearsnachdan ionadail aca a chuideachadh.

Anns a' Chèitean 2024, chuir sgioba port-adhair Dhùn È an tachartas Ruith an Raon-laighe bliadhnaile aca air dòigh, a' toirt taic do na co-òrdanaichean agus do chom-pàirtichean aig an tachartas, a chaidh a chumail air an oidhche. Ann an èideadh eadar cleasaichean agus dannsairean-rolair, bha an tachartas iom-dhathte agus thog e còrr is £12,000 do Mhaggie's Dundee, a tha a' toirt taic do dhaoine air a bheil aillse agus do an teaghlachan.

Thug sgioba puirt-adhair Sumburgh taic do thachartas Ruith an Raon-laighe san Dàmhair 2024 cuideachd, an turas seo mar chuimhneachan air an co-obraiche lain Goodland a bha na bhall de Sheirbheis Smàlaidh a' Phuirt-adhair. Ghabh còrr is 200 duine pàirt san tachartas a thog còrr is £13,500 airson a' charthannais *Mind Your Head* ann an Sealtainn.

Chùm Port-adhair Ìle an dàrna tachartas Ruith an Raon-laighe aca san Lùnastal agus bha a' ghrian a' deàrrsadh fhad 's a bha còrr is 100 com-pàirtiche a' coiseachd, a' jogadh agus a' ruith na slighe. Chuir an sgioba fàilte air buill na coimhearsnachd tron latha le ti is cèic agus thug iad cuimhneachain an latha dhan chloinn a bha an làthair. Chaidh còrr is £1700 a thogail airson Carthannas Ambaileans Adhair na h-Alba.

Aithisg Ro-innleachdail

Tachartasan togail airgid

Tha àm na Nollaige daonnan trang do sgiobaidhean puirt-adhair, ach tha iad fhathast a' faighinn ùine gus beagan gàirdeachais a sgaoileadh agus gus taic a thoirt do charthannas. Air Latha nan Geansaidhean Nollaige san Dùbhlachd aig Port-adhair Inbhir Nis, chuir luchd-obrach na geansaidhean as dathte agus as cruthachaile aca orra gus airgead a thogail airson Save the Children.

B' e port-adhair Dhùn Dè an t-àite far an deach an uiread as motha de dhèideagan chloinne fhàgail airson iomairt bhliadhnail *Mission Christmas Cash for Kids*. Thèid an tachartas seo a chur air dòigh gach bliadhna leis an neach-smàlaidh Lyall Stephen agus bidh e a' cuideachadh gus tiodhlacan a thoirt do chloinn fo ana-cothrom san sgìre ionadail.

Ann an Steòrnabhagh, chòrd ceòl na Nollaige ri luchd-siubhail mar phàirt de dh'iomairt airson togail-airgid airson carthannas ionadail, Iomairt Cùram-aillse nan Eilean Siar, a' cur gàire air aghaidhean dhaoine fhad 's a bha iad a' siubhal tron phort-adhair.

Anns an Dùbhlachd, bha sgioba an Ionmhais trang aon uair eile, a' cur ri chèile bogsaichean de thiodhlacan Nollaige airson a dhol gu Moldòbha ann an taobh an ear na Roinn Eòrpa.

Chaidh còrr is £700 a thogail le madainn cofaidh agus rafail san t-Sultain aig port-adhair Sumburgh, a chaidh a chur air dòigh le Luchd-cuideachaidh Smachd Trafaig Adhair, Keeley Thorne agus Niamh Batty. Chaidh raon de chèicean agus greimean blasta eile a dhèanamh leis an sgioba, a tha dèidheil air fuine, a' gabhail a-steach Briosaidean Gearmailteach agus slisean piotsa. Thog seo airgead do Macmillan Cancer Support.

Misean na Nollaig, Port-adhair Dhùn Dè

Latha Geansaidhean na Nollaige, Port-adhair Inbhir Nis

Madainn cofaidh Macmillan aig Port-adhair Sumburgh

Aithisg Ro-innleachdail

A' comharrachadh ghaigich na h-Itèalanachd

Bidh na puirt-adhair againn a' cumail taic ri grunn thachartasan agus cinn-bliadhna agus prìomh dhaoine ann an eachdraidh na h-itealanachd a chomharrachadh. Anns an Ògmhios 2024, chomharraich puirt-adhair Kirkwall agus Inbhir Nis an Caipitean Ernest Edmund E Fresson OBE, a rinn obair thùsaireach gus seirbheisean adhair a stèidheachadh air feadh na Gàidhealtachd agus nan Eilean. Gus an 90mh ceann-bliadhna aig a' chiad sheirbheis Puist-adhair taobh a-staigh na RA a chomharrachadh, dh'ath-chruthaich sgiobaidhean puirt-adhair an t-slighe itèalain bho 1934, ann an co-obrachadh le Urras Fresson. Chan e a-mhàin gun tug an tachartas seo urram do dhileab a' Chaipitein Fresson, ach bha e cuideachd a rèir misean an Urrais gus itèalanachd adhartachadh san sgìre, le bhith a' gleidheadh eachdraidh bheairteach na h-itealanachd agus le bhith a' toirt taic do dhaoine òga às a' Ghàidhealtachd/às na h-Eileanan a tha ag amas air dreuchdan ann an itèalanachd. Chuir luchd-obrach a' phuirt-adhair fàilte air a' chothrom bruidhinn ris a' chriutha-itealaich agus barrachd ionnsachadh mu obair aig Urras Fresson.

Chuidich an sgioba ann an Steòrnabhagh le bhith a' cur air dòigh turas bho Red Arrows an RAF san Lùnastal, agus iad a' siubhal a Chanada gus 60 bliadhna de na taisbeanaidhean itèalaich ainmeil aca a chomharrachadh. Laigh dà itèalan dheug aig a' phort-adhair, rud a chòrd ri muinntir an àite a rinn feum air a' chothrom gus dealbhan a thogail mus do dh'fhalbh na h-itealain gu Alba Nuadh.

Bha sgiobaidhean aig puirt-adhair Inbhir Nis, Kirkwall, Sumburgh agus Inbhir Ùige Taigh Iain Ghròt pròiseil taic a thoirt do mhisean cuimhneachaidh còig-latha san t-Sultain gus an 80mh ceann-bliadhna de bhuileachadh dhuaisean Crois Bhictòria air a' phileat Albannach Flt Lt John Cruickshank agus air a' phileat Chanèidianach Flt Lt David Hornell. Bha an turas-adhair ann an itèalan Catalina bho 1944 a' toirt urram do dhileib an dithis le bhith a' leantainn slighe a bha a' gabhail a-steach seann stèiseanan RAF Coastal Command ann an Inbhir Ùige, Inbhir Ghòrdain, Alanais, Inbhir Nis agus san Òban.

Bha an turas a' gabhail a-steach mòmaid bhrònach nuair a chaidh an t-itealan seachad os chionn dachaigh Cruickshank ann an Obar Dheathain, a chaochail aig aois 105 anns an Lùnastal 2025.

Turas-adhair airson ceann-bliadhna Fresson

Turas-adhair a' comharrachadh ghaigich an Dàrna Cogaidh aig Port-adhair Sumburgh

Red Arrows an RAF, Port-adhair Steòrnabhagh

Aithisg Ro-innleachdail

Cur air bhog Slighe Ghallaibh sa Chogadh

Am Morair Inbhir Theòrsa, Morair-ionaid a' Chrùn airson Gallaibh aig an tachartas cur air bhog

Gary Johnstone (le fèileadh-beag air) còmhla ri co-obraichean Seirbheis Smàlaidh ann an Argentina

Tachartasan Coimhearsnachd

Anns an Ògmhios 2024, chuir luchd-obrach aig port-adhair Inbhir Ùige Iain Ghròt fàilte air aoghean, buidhnean coimhearsnachd agus muinntir an àite gus cur air bhog Slighe ùir Ghallaibh sa Chogadh a chomharrachadh agus gus bùird fiosrachaidh ùra fhoillseachadh, a bha nam pàirt de 46 bùird san sgìre faisg air làimh.

Chòrd e ris an luchd-tadhair cothrom a bhith aca na bùird fhaicinn agus biadh is deoch a bhith aca ann an togalach a' phuirt-adhair le luchd-obrach an làthair gus dileab chudromach an raoin-adhair san Dàrna Cogadh a chomharrachadh.

Chan ann a-mhàin gu h-ionadail a gheibh ar luchd-obrach cothrom gus taic a thoirt do choimhearsnachdan. Thug Leas-phrìomh Oifigear Smàlaidh HIAL, Gary Johnstone, seachad trèanadh saor-thoileach do chòrr is 75 luchd-smàlaidh ann an Argentina sa Chèitean 2024.

Chaidh seo a chur air dòigh leis a' Chomann Smàlaidh is Teasairginn Eadar-nàiseanta (IFRA) a tha a' cumail taic ri seirbheisean èiginn air feadh an t-saoghail a tha fo bhuaidh cogaidh, mì-riaghailt shìobhalta no far nach eil stòrasan aca gus seirbheis iomchaidh a thoirt seachad. Chleachd Gary na làithean saor-thoileach aige mar phàirt de Phoileasaidh Obair Shaor-thoileach HIAL gus pàirt a ghabhail anns an trèanadh le bhith a' cleachdadh uidheamachd agus innealan a chaidh a thoirt seachad le HIAL. Tha an obair riatanach seo a' cuideachadh le bhith a' leasachadh na seirbheis èiginn a tha ri fhaighinn san dùthaich ann an dòigh gu math practaigeach.

Achd nan Aonaidhean-ciùird 2016: Aithris air Ùine airson Dleastanasan Aonaidhean-ciùird

Aithris air Ùine airson Dleastanasan Aonaidhean-ciùird
bho 1 Giblean 2024 gu 31 Màrt 2025

Fo Riaghailtean nan Aonaidhean-ciùird (Riatanasan a thaobh Ùine airson Dleastanasan nan Aonaidhean-ciùird) 2017, feumaidh fastaichean san roinn phoblach fiosrachadh fhoillseachadh a thaobh ùine airson dleastanasan aonaidhean-ciùird.

Tha HIAL ag aithneachadh trì aonaidhean-ciùird: Prospect, Public and Commercial Services Union (PCS) agus Unite.

Tha aonta a thaobh ùine airson dleastanasan aonaidhean-ciùird ann gus am bi na leanas aig riochdairean aonaidh:

- gus an urrainn dhaibh conaltradh le buill agus deagh dhàimhean le luchd-obrach a bhrosnachadh
- ùine reusanta dheth rè uairean obrach gus dleastanasan aonaidh a dhèanamh, a' gabhail a-steach a bhith a' riochdachadh luchd-obrach, a' frithealadh choinneamhan co-chomhairleachaidh agus a' dèanamh sgrùdaidhean slàinte is sàbhailteachd
- àm reusanta dheth rè uairean obrach gus trèanadh a dhèanamh a tha ceangailte ri bhith a' toirt seachad dhleastanasan mar riochdaire aonaidh.

Tha eadar-obrachadh na Companaidh leis na h-aonaidhean-ciùird gu ìre mhòr air a dhèanamh leis na h-Oifigearan Co-rèiteachaidh làn-ùine bho gach fear de na h-aonaidhean-ciùird. Bidh oifigearan làn-ùine a' frithealadh Comataidh Co-rèiteachadh agus Co-chomhairleachaidh (*Joint Negotiation and Consultative Committee – JNCC*) na Companaidh agus, mar as trice, bidh iad a' riochdachadh luchd-obrach fa leth ann an coinneamhan mu chùisean luchd-obrach.

Bidh riochdairean aonaidhean-ciùird ionadail a' frithealadh an JNCC. A bharrachd air seo, tha ullachaidhean agus coinneamhan sònraichte aig a' Chompanaidh leis an aonadh-ciùird iomchaidh airson pròiseactan agus prògraman obrach cudromach. Tha rèiteachaidhean eadar-aghaidh aig gach port-adhair anns am bi na riochdairean ionadail a' gabhail pàirt.

Riochdairean Aonaidhean-ciùird 2024/25

Prospect	15
PCS	1
Unite	8

Chan eil oifigearan aonaidhean-ciùird làn-thìde aig HIAL. Bidh gach fear/tè de na 24 riochdairean a' cur seachad nas lugha na 10% den ùine obrach aca air dleastanasan nan aonaidhean-ciùird.

Tha a' mhòr-chuid den ùine a thathar a' cleachdadh air obair aonaidh ciùird co-cheangailte ri bhith an làthair aig coinneamhan agus a bhith a' riochdachadh bhuill fa leth aig coinneamhan foirmeil le manaidsearan.

Thar na bliadhna a dh'fhalbh, tha co-chomhairleachadh mòr air a bhith ann a thaobh a' phròiseict clàr-obrach agus seachdain obrach 35-uair a thìde agus bha conaltradh cruthachail ann leis na trì aonaidhean-ciùird a tha aithnichte le HIAL. Tha sinn a' leantainn air adhart le còmhraidh fosgailte is cruthachail leis na h-Oifigearan Co-rèiteachaidh làn-ùine againn aig na h-Aonaidhean-ciùird.

Tha conaltradh a' leantainn le oifigearan tron JNCC againn agus leis a' Bhuidhinn Stiùiridh Poileasaidh a tha a' toirt barrachd ùine dhuinn airson beachdachadh air leasachadh phoileasaidhean dhaoine HIAL agus bithear a' brosnachadh agus a' cur fàilte air com-pàirt leantainneach nan aonaidhean-ciùird ann am pròiseactan HIAL, mar eisimpleir ann an ath-strukturadh sam bith air pàigheadh no ìrean pàighidh. Thèid brosnachadh agus fàilte a chur air com-pàirteachadh bho na trì aonaidhean-ciùird aithnichte thar na bliadhna a tha romhainn.

Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon (*Streamlined Energy and Carbon Reporting – SECR*)

Riathanasan aithris

Chaidh Riaghailtean Companaidhean (Aithisg nan Stiùirichean) agus Com-pàirteachasan le Fiachanas Cuingichte (Aithris Lùths is Carboin) 2018 a chur an gnìomh air 1 Giblean 2019 gus frèam Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon (SECR) a chur an sàs. Tha na riaghailtean an sàs airson bhliadhnaichean aithris ionmhasail a' tòiseachadh air no às dèidh a' chinn-latha seo. Feumaidh companaidhean a tha a' tighinn fo sgèith an reachdais am fiosrachadh lùths is gasaichean taigh-ghlainn a chur ann an Aithisg nan Stiùirichean aca mar phàirt de na dleastanasan aithris bliadhnail aca.

Tha an riaghailt an sàs airson companaidhean mòra a tha a' coileanadh dà de na riathanasan a leanas:

- Còrr is 250 luchd-cosnadh
- Teachd a-steach de chòrr is £36 millean
- Duilleag Cothromachaidh le iomlan de chòrr is £18 millean

A chionn 's gu bheil HIAL na chompanaidh mòr neo-liostaichte, feumar na rudan a leanas a chur ann aig a' char as lugha:

- Cleachdadh cumhachd san RA (aig a' char as lugha a' gabhail a-steach gas, dealan, agus connadh còmhdaill far a bheil uallach air HIAL an connadh a cheannach).
- Eimiseanan gasaichean taigh-ghlainne co-cheangailte ri cleachdadh lùths san RA.
- Na figearan airson na bliadhna roimhe airson cleachdadh lùths agus eimiseanan GHG (ach a-mhàin sa chiad bhliadhna)
- Co-dhiù aon cho-mheas dèine (m.e. eimiseanan a rèir àireamhan luchd-obrach FTE no a rèir gach £,000 den tionndadh airgid).
- Fiosrachadh mu ghnìomhan a thaobh èifeachdas lùths a chaidh a ghabhail ann am bliadhna ionmhas na buidhne
- An dòigh-obrach a chaidh a chleachdadh gus na foillsichidhean seo obrachadh a-mach.

Tha HIAL air a bhith ag aithris air na h-eimiseanan againn a rèir riaghailtean aithris riathanach na RA air gasaichean an taigh ghlainne bho bhliadhna ionmhas 2018/19. Tha na h-eimiseanan air a bheilear ag aithris a' gabhail a-steach eimiseanan bhon a h-uile port-adhair a tha aig HIAL no a tha e a' ruith. 'S iad: Port-adhair Bharraigh, Port-adhair Bheinn na Faoghla, Port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain, Port-adhair Dhùn Dè, Port-adhair Ile, Port-adhair Inbhir Nis, Àrd-oifis Inbhir Nis, Port-adhair Inbhir Uige Taigh Iain Ghròt, Port-adhair Kirkwall, Port-adhair Steòrnabhaigh, Port Adhair Sumburgh agus Port-adhair Thiriodh. Bidh eimiseanan air an co-dhaingneachadh agus air an cur còmhla aig ìre na buidhne a rèir na h-aithris ionmhasail againn.

Aithris Èigineachail

Tha Clàr 1 a' mineachadh pròifil nan sgaoilidhean airson na bliadhna ionmhas 2024/25 fo dhà dhiofar mhodh-obrach – sgaoilidhean stèidhichte air àite agus sgaoilidhean stèidhichte air a' mhargaidh.

Tha modh-obrach stèidhichte air àite a' nochdadh dèinead eimiseanan cuibheasach nan grìodaichean air am bi caitheamh lùths a' tachairt. Tha eimiseanan stèidhichte air a' mhargaidh a' nochdadh eimiseanan bho dhealain a tha HIAL air roghnachadh a cheannach airson adhbharan àrainneachdail. Airson bliadhna ionmhas 2024/25, chaidh an dealan uile a cheannach fo chùmhnaidh gun eimiseanan stèidhichte air Barantasan Tùs Lùths Ath-nuadhachail (*Renewable Energy Guarantees of Origin - REGO*). Mar sin, thathar ag aithris air eimiseanan dealain stèidhichte air a' mhargaidh mar dhealan gun eimiseanan.

Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon

Clàr 1 Pròifil Eimiseanan HIAL

Aithris eimiseanan èigneachail airson bliadhna ionmhais 2024/25 (a bharrachd air bliadhna coimeas 2023/24)

Gnìomhachd	Aonad	Stèidhichte air Àite		Stèidhichte air Margadh	
		23/24	24/25	23/24	24/25
Caitheamh cumhachd air a chleachdadh gus eimiseanan obrachadh a-mach: Kwh	kWh	17,977,312	17,604,714	17,977,312	17,604,714
Eimiseanan bho bhith a' losgadh connadh teasachaidh is còmhdhail (Sgòp 1)	tCO2e	2,184	2,101	2,184	2,101
Eimiseanan bho dhealain a cheannaichear (Sgòp 2)	tCO2e	1,805	1,555	-	-
Eimiseanan bho shiubhal gnìomhachais ann an càraichean air mál no carbadan le luchd-obrach (miltean air am pàigheadh air ais) far a bheil uallach air a' chompanaidh an connadh a cheannach (Sgòp 3)	tCO2e	1	12	1	12
Eimiseanan CO2e coimeasach iomlan stèidhichte air an fhiosrachadh gu h-àrd.	tCO2e	3,990	3,668	2,185	2,113
Co-mheas dèin coimeasach: kgCO2e/àireamh luchd-siubhail iomlan	kgCO2e/PAX	2.70	2.48	1.48	1.43

Airson 2024/25, tha eimiseanan fo aithris èigneachail air a dhol sìos timcheall air 8% (stèidhichte air àite). Tha seo gu ìre mhòr mar thoradh air lùghdachadh anns a' chonnadh a thathar a' cleachdadh airson obrachaidhean puirt-adhair agus trèanadh smàlaidh, agus lùghdachadh ann an dèine eimiseanan dealain a' ghrìod. Tha dèine eimiseanan aig HIAL (stèidhichte air àite) air a dhol an lughad mu 8% (stèidhichte air àite). Tha àireamhan luchd-siubhail aig cha mhòr an aon ìre bhon bhliadhna roimhe (àrdachadh de 0.1%). Tha gluasadan itealain thar nan 11 puirt-adhair aig HIAL air lùghdachadh 6% uile gu lèir, mar thoradh air itealain nas motha aig cuid de phuirt-adhair agus lùghdachadh ann an seirbheisean-adhair aig a' Phost Rìoghail.

Nòtaichean airson clàr 1:

- 1 Bidh eimiseanan bho dhealain stèidhichte air àite airson a' cleachdadh factar eimiseanan clèithe ionadail.

2 Thathar ag aithris gu bheil eimiseanan airson dealan stèidhichte air a' mhargaidh gun eimiseanan gus a bhith a' sealltainn gu bheil na cheannaich sinn a' faighinn 100% taic REGO airson 2024/25 (faic an earrann mu mhodhan-obrach airson mineachadh a bharrachd).

3 Tha clàraidhean eimiseanan an dà chuid 'Stèidhichte air Àite' agus 'Stèidhichte air a' Mhargaidh' a' gabhail a-steach gnìomhachd san RA agus aig far a' chosta.

4 Tha co-mheas dèin coimeasach air a thomhas a rèir eimiseanan airson àireamh luchd-siubhail iomlan airson na bliadhna aithris. Bha 1,476,547 luchd-siubhail againn ann an 2023/24 agus 1,478,725 luchd-siubhail ann an 2024/25.
- 5 Chaidh cuid de na figearan iomlan airson eimiseanan airson 2023/24 atharrachadh bho chaidh an aithisg SECR mu dheireadh fhoillseachadh mar thoradh air mearachdan dàta agus atharrachaidhean air an sgòp. Tha luachan ceart 2023/24 airson na bliadhna coimeis air an aithris ann an Clàr 1 far a bheil sin comasach.

6 Tha e coltach gum bi fo-aithris ann an siubhal gnìomhachais ann an 2023/24 mar thoradh air atharrachadh san t-siostam ionmhais rè na h-ùine aithris a dh'fhaodadh a bhith air beàrnan adhbharachadh ann an dàta cosgaisean.

Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon

Aithrisean Roghainneil

Tha HIAL a' leantainn air adhart a' cur fòcas air leudachadh air an fharsaingeachd de ghnìomhachd aithris air eimiseanan. Airson na ceathramh bliadhna, tha sinn comasach air aithris a bharrachd air eimiseanan a thoirt seachad a thaobh ghnìomhan Sgòp 3. Tha seo a' gabhail a-steach:

- Eimiseanan co-cheangailte ri gnìomhachd connaidh is lùths nach eil mar as trice air an gabhail a-steach ann an Sgòp 1 agus 2. Tha seo a' gabhail a-steach call tobair gu tanca agus call tar-chur is sgaoilidh (T&D) co-cheangailte ri caitheamh dealain, teas agus connaidh ann an Sgòp 1 agus 2.
- Eimiseanan co-cheangailte ri siubhal gnìomhachais a rinn luchd-obrach HIAL, a' gabhail a-steach siubhal san RA agus gu h-eadar-nàiseanta air rathaidean, trànaichean, aiseag agus adhair.

Clàr 2 Pròifil HIAL

Pròifil Eimiseanan HIAL - Aithris eimiseanan èigneachail airson bliadhna ionmhais 2024/25 (a bharrachd air bliadhna coimeas 2023/24)

Gnìomhachd	Aonad	Stèidhichte air Àite		Stèidhichte air Margadh	
		23/24	24/25	23/24	24/25
Eimiseanan bho bhith a' losgadh connadh teasachaidh is còmhdhail (Sgòp 3 WTT)	tCO ₂ e	498	382	498	382
Eimiseanan bho shiubhal gnìomhachais tro chleachdadh còmhdhail phoblach (Sgòp 3)	tCO ₂ e	286	218	286	218
Eimiseanan bho dhealain a cheannaichear (Sgòp 3 T&D, WTT (Gen), WTT, (T&D))	tCO ₂ e	633	601	633	601
Eimiseanan iomlan CO₂e Sgòp 3 iomlan	tCO₂e	1,417	1,201	1,417	1,201
Eimiseanan CO₂e iomlan (a' gabhail a-steach CO₂e coimeasach mar a th' ann an Clàr 1)	tCO₂e	5,407	4,869	3,602	3,314

Airson 2024/25, tha eimiseanan Sgòp 3 fo aithris shaor-thoileach air a lùghdachadh le timcheall air 15%. Tha seo gu ìre mhòr mar thoradh air lùghdachadh ann an eimiseanan bho chleachdadh connaidh romhainn no às ar dèidh san t-sèine luach, a rèir an lùghdachaidh anns na gnìomhan sin a chaidh aithris ann an Clàr 1.

Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon

Gnìomhan a thaobh èifeachdas lùths

Tha eimiseanan bho chleachdadh lùths air lùghdachadh gu h-iomlan ann an 2024/25. Tha HIAL air leantainn air adhart le pròiseactan agus gnìomhan gus èifeachdas lùths làraichean puirt-adhair is prìomh oifisean a leasachadh agus eimiseanan carboin a lùghdachadh sa bhliadhna ionmhais 2024/25.

Tha seo a' gabhail a-steach:

- Chaidh crìoch a chur air pròiseactan gus Solais Raon-adhair ùra a chur ann aig Kirkwall agus Dùn Dè, a' gluasad gu siostaman solais nas èifeachdaiche a thaobh cumhachd.
- Cha mhòr nach eil sgaoileadh charbadan dealain is tar-chinealach deiseil. Chaidh trì Aonadan Cumhachd Talmhainn agus dà bhana-bhagaichean làn-dhealanach fhaighinn airson Puirt-adhair Dhùn Dè agus Inbhir Ùige. Deuchainn le Inneal-geàrrraidh feòir dealanach ann an Dùn Dè.
- A bhith a' cumail Teisteanas Carbon Puirt-adhair aig Ìre 1 airson Inbhir Nis. Tha HIAL a' dèanamh ath-sgrùdadh aig an àm seo air am miannan a thaobh creideas airson nam bliadhnaichean ri teachd.
- Lùghdachadh leantainneach ann an cleachdadh cumhachd airson trèanadh smàlaidh, a' gabhail a-steach lùghdachadh tricead trèanaidh bho gach ràithe gu gach bliadhna, lùghdachadh air deuchainnean air uidheamachd bho gach mìos gu gach ràithe, lùghdachadh ann an àireamh nan raointean smàlaidh bho dheich gu còig agus a' toirt a-steach inneal-atharrais (*simulator*) teine didseatach airson adhbharan trèanaidh.
- Conaltradh is iomairtean leantainneach mu èifeachdas lùths gus atharrachadh giùlain a bhrosnachadh, a' gabhail a-steach foghlam a thoirt do luchd-obrach mu èifeachdas teasachaidh sa gheamhradh agus mothachadh a thogail mu Sheachdain Gnàth-shìde na h-Alba agus Latha Thar-amais na Talmhainn (*Earth Overshoot Day*).

Am measg nam pròiseactan eile a tha a' dol air adhart no a tha san amharc airson an àm ri teachd, tha a bhith:

- A' cur crìoch air cur a-steach mothachearan dùnadh dorais fèin-obrachail ann am Port-adhair Thiriodh air dorsan nan stèiseanan-smàlaidh ron t-Sultain 2025 gus nach tèid teas a chall.
- A' cur Solais Raon-adhair ùr a-steach ann an Dùn Dè, a' gluasad gu siostaman solais nas èifeachdaiche.
- A' gluasad a dh'ionnsaigh bhanaichean-bhagaichean dealanach aig a h-uile port-adhair aig HIAL agus a' dèanamh deuchainn air 3 bhanaichean dealain aig port-adhair Sumburgh leis an amas an sgaoileadh a-mach gu h-iomlan.
- A' leantainn air adhart le sgaoileadh a-mach charbadan dealain is tar-chinealach, a' gabhail a-steach carbadan smachd eòin ann an Sumburgh agus Ceann Loch Chille Chiarain, uidheam sneachda agus trucaichean 6x6.
- A' lùghdachadh eimiseanan connaidh bho charbadan is uidheam obrachaidh, a' gabhail a-steach atharrachadh bho Dhiosail Dearg gu HVO ann an carbadan obrachaidh ann an Inbhir Nis, a' stàladh tanca HVO ann an Dùn Dè agus gluasad bho Kerosine gu LPG no HVO fo phròiseact Fireground Futures (le ùmhlachd do dheuchainnean airson buaidh CO2).
- A' stàladh meatairean dealain anns a h-uile raon de gach port-adhair gus tomhas ceart a dhèanamh air mar a tha HIAL agus teanantan treas-phàrtaidh a' cleachdadh dealan.
- A' dèanamh ath-sgrùdadh air comasachd mothachairean gluasad solais sa Phrìomh Oifis leis an amas an cur an gnìomh aig na 11 puirt-adhair uile.

Aithris nas Èifeachdaiche air Lùths agus Carbon

Modhan-obrach

Chaidh an lorg carboin againn a thomhas le Waterman Infrastructure & Environment Ltd ('Waterman') a tha air modh-obrach a chleachdadh a rèir prionnsapalan Inbhe Pròtacal Gas Taigh-glainne (GHG) airson Cunntasachd Chorporra agus Aithris air a chruthachadh le Comhairle Gnìomhachais na Cruinne airson Leasachadh Seasmhach (WBCSD) agus Institiud Goireasan na Cruinne (WRI). Tha Pròtacal GHG na bhun-inbhe a tha air aithneachadh gu cruinneil agus e air aon de na dòighean-obrach a tha air am moladh fo stiùireadh SECR. Tha an lorg coise a' cleachdadh factaran iompachaidh na RA airson na bliadhna aithris is na bliadhna coimeis. Airson cleachdadh lùths far nach robh figearan ann an kWh mar-thà, chaidh an cur gu kWh a' cleachdadh na h-ìre dlùths agus an luach caloraifigeach iomlan a chaidh a thoirt bho fhactaran tionndaidh gasaichean taigh-glainne aig riaghaltas na RA airson na bliadhna aithris. Airson carbadan a tha leinne, bha seo stèidhichte air na factaran iompachaidh airson dìosail, peatrail, kerosene, propane agus ola gas.

Tha an dàta a chaidh a ghlacadh taobh a-staigh àireamhachadh lorg carboin na bliadhna seo air tighinn sa mhòr-chuid bho fhàirdealan bho sholaraichean lùths agus bho aithisgean dàta corporra aig HIAL airson siubhal gnìomhachais. Chaidh eimiseanan carboin bho charbadan le HIAL a thomhas a rèir nan liotairean de chonnadh a chaidh a chaitheamh anns gach carbad leis nach eil miltean ann mar thomhas iompachaidh. Tha teanntan aig HIAL cuideachd far a bheil an t-uallach airson lùths a cheannach taobh a-staigh raon-ùghdarrais HIAL, ach far a bheil an lùths ga chaitheamh leis an neach-gabhail agus far a bheil na cosgaisean an uair sin air an cur air an teannt. Cha deach eimiseanan bho na tùsan sin a chur san aithisg seo.

Airson dealan, tha HIAL air aithris a dhèanamh air eimiseanan stèidhichte air a' mhargaidh an cois modh-obrach eimiseanan èigheachail stèidhichte air àite, leis gu bheil seo a' sealltainn mar a cheannaich HIAL dealan le taic 100% taic REGO sa bhliadhna ionmhais 2024/25. Chaidh an dealan uile a chleachdadh HIAL tro EDF Energy aithris mar dhealan gun eimiseanan (an uiread a chaidh a chleachdadh air iomadachadh le factar eimiseanan de neoni.) Cha robh teisteanasan REGO rim faighinn bho EDF aig àm na h-aithris, ach thug EDF dearbhadh sgrìobhte seachad gun robh solar dealain ann le taic 100% bho REGO rè na h-ùine aithris.

Chaidh eimiseanan airson siubhal gnìomhachais obrachadh a-mach stèidhichte air dàta mu chosgaisean gnìomhachais. Nuair a bhathar a' tomhas eimiseanan bho chonnadh a chaidh a cheannach, far nach robh fios dè seòrsa connadh a bh' ann, chaidh gabhail ris gur e peatrail a bh' ann an 50% den chaitheamh agus dìosail sa 50% eile. A chionn 's nach robh ach dàta agragaidichte ri fhaighinn airson cosgaisean rèile agus aiseig, tha HIAL air comharrachadh gun robh dà-thrian de na turasan air an rathad-iarainn agus trian air aiseag.

Chaidh inneal lorg carboin Clàr Lorgan Carbon agus Phròiseactan (*Carbon Footprint and Project Register - CFPR*) aig Lionra Alba Sheasmhach a chleachdadh gus cosgaisean a dhearbhadh airson gach aonad den astar a chaidh a shiubhal airson nan còig seòrsaichean de chòmhdhail poblach (adhair, aiseag, rathad-iarainn, bus agus tagsaidh). Mar sin, tha na h-eimiseanan iomlan airson siubhal gnìomhachais taisbeanach a-mhàin ach tha iad a' nochdadh dealas leantainneach HIAL airson aithris a thoirt air eimiseanan siubhal gnìomhachais Sgòp 3.

Tha Waterman air cothroman a chomharrachadh agus a dheasbad le HIAL gus piseach a bharrachd a thoirt air pròiseasan togail dàta sna bliadhnaichean aithris ri teachd, agus tha geàrr-chunntas orra sin san Aithris Gèillidh a tha na chois.

Aithris Gèillidh

Tha Waterman air taic a chumail ri HIAL le bhith ag obrachadh a-mach dàta taigh-ghlainne agus àrainneachdail HIAL airson 2024/25 airson Aithris SECR. Tha an aithris seo na gheàrr-chunntas air toradh a' phròiseis.

Àm Dearbhaidh

Thathar ag aithris air eimiseanan airson 1 Giblean 2024 gu 31 Màrt 2025.

Ìre agus sgòp an dearbhaidh

Rinn Waterman lèirmheas dearbhaidh cuingichte air dàta àrainneachdail HIAL airson 2024/25 gus an urrainn do HIAL gèilleadh ri riathanasan agus stiùireadh SECR. Tha an dàta a chaidh a thoirt seachad a' gabhail a-steach dàta aithris riathanach agus beagan dàta roghainneil. Tha an dearbhadh seo airson pròifil nan eimiseanan mar a chaidh a mhineachadh ann an Clàran 1 agus 2 airson aithisg bhliadhnail Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta.

Beachd Waterman

Stèidhichte air an lèirmheas le Waterman:

1. Tha HIAL air a dheagh ullachadh airson a bhith a' gèilleadh ris an reachdas SECR agus ri riathanasan an sgeama ann an 2024/25.
2. Tha an dàta a thèid a chleachdadh gus aithris bhliadhnail SECR a dhèanamh coileanta, le cleachdaidhean làimhseachaidh dàta an sàs a tha gu ìre mhòr iomchaidh.
3. Tha cothroman ann fhathast gus barrachd leasachaidhean a thoirt air pròiseasan stiùireadh dàta, a' gabhail a-steach a bhith:
 - A' cruinneachadh dàta SECR nas trice tron ùine aithris.
 - A' clàradh a' phròiseis airson dàta SECR a chruinneachadh gus am pròiseas seo a dhèanamh nas simplidhe sna bliadhnaichean ri teachd.
 - Ag ùrachadh pròiseasan cosgaisean gnìomhachais gus am bi dàta nas pongaile ri fhaighinn airson a bhith ag obrachadh a-mach eimiseanan bho shiubhal gnìomhachais. Ag ràdh, mar eisimpleir, gum feumar àiteachan 'bho' agus 'gu' agus seòrsaichean connaidh a chur ann (far a bheil sin iomchaidh) airson tagraidhean chosgaisean co-cheangailte ri còmh-dhail.
 - A' clàradh cleachdadh deireannach a' chonnaidh Sgòp 1 air fad a thathar a' cleachdadh aig na puirt-adhair gus an tèid aithris fa leth air eimiseanan bho losgadh connadh teasachaidh is còmh-dhail.
4. Cha do lorg an t-ath-sgrùdadh dàta mearachdan susbainteach no dearmad susbainteach sam bith anns an dàta airson 2024/25. Chaidh ceistean dàta fhuasgladh gu sgiobalta rè a' phròiseis lèirmheis. Leis gu bheil na h-aithrisean SECR air an ullachadh mus tèid làn aithisgean lorg carboin a dhèanamh airson nam port-adhair fa leth, bha feum air beagan atharrachaidhean às dèidh làimh air dàta SECR 2023/24.

Co-dhùnadh

Stèidhichte air sgrùdadh air na pròiseasan agus na modhan-obrach a chaidh a chleachdadh, chan eil fianais sam bith ann nach eil dàta GHG 2024/25 air a riochdachadh gu ceart. Mar sin, tha e a' riochdachadh dàta is fiosrachadh HIAL gu cothromach. Tha Waterman a' moladh gun dèan HIAL dearbhadh eile coltach ri seo an ceann 12 mìos eile agus gun dèan e measadh cunbhalach air an dàta aige a thaobh gasaichean an taigh-ghlainne.

Neo-eisimeileachd agus comas

Tha Waterman Group na phrìomh chomhairliche àrainneachd agus innleadaireachd, a' toirt seachad fuasglaidhean ioma-chuspaireil ann an comhairleachadh àrainneachd, seilbh agus thogalaichean, cumhachd is lùths, còmh-dhail, agus dealbhadh bailteil is roinneil. Bidh eòlaichean Waterman a' toirt seachad comhairle agus eòlas neo-eisimeileach thar raon farsaing de sheirbheisean àrainneachd, ag obair le buidhnean riaghaltais, ùghdarrasan ionadail, gnìomhachasan a tha air an riaghladh leis an riaghaltas agus custamairean san roinn phrìobhaidh gus fuasglaidhean ùr-ghnàthach, seasmhach agus eaconamach a sholarachadh thar raon farsaing de ghnìomhachd gnìomhachais.

Dligheachd na h-aithris

Tha an aithris seo dligheach airson an dàta airson gas taigh-ghlainne agus airson lèirmheas dearbhaidh an dàta àrainneachdail, airson an àm eadar 1 Giblean 2024 agus 31 Màrt 2025. Chan eil Waterman a' gabhail ri uallach sam bith do threas phàrtaidh sam bith airson call no milleadh sam bith a thig bho mhineachadh a' mheasaidh, no bho bhith an eisimeil a' mheasaidh seo.

Cara Labuschagne, Leas-stiùiriche

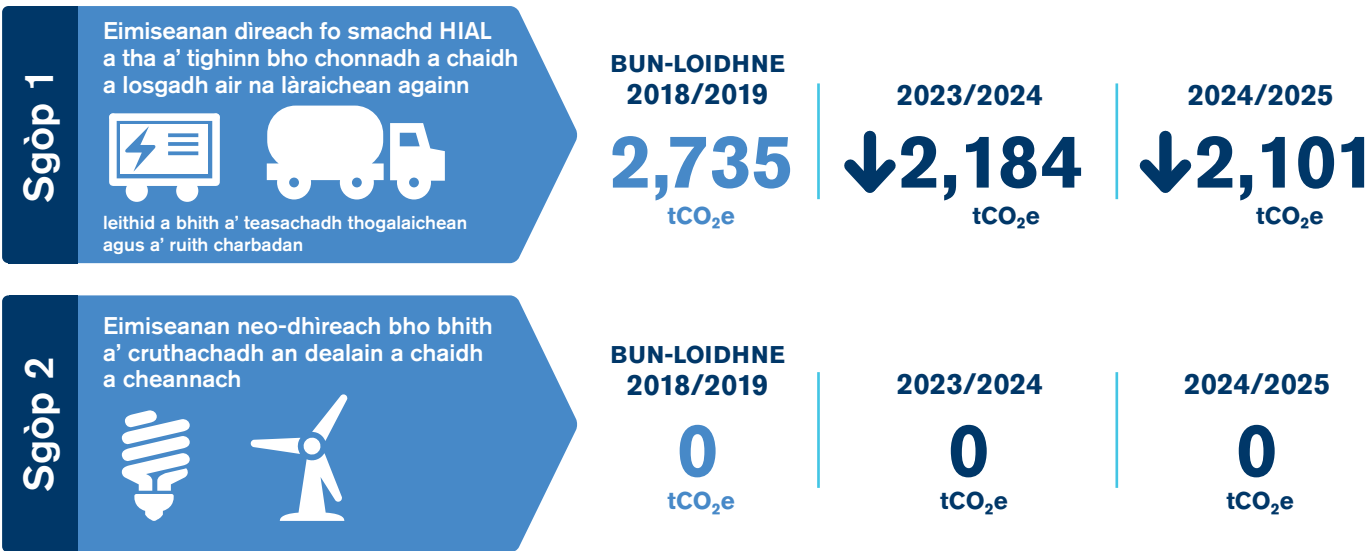
**Airson agus às leth
Waterman Infrastructure & Environment Ltd**

Lorg Carboin

Tha an lorg carboin againn na h-àireamhachadh de na h-eimiseanan gas taigh-ghlainne a tha air an adhbharachadh mar thoradh air obair is gnìomhachd uile HIAL. Tha am fiosrachadh a’ taisbeanadh na luirg carboin airson na bliadhna aithris làithreach, airson na bhliadhna roimhe sin, agus airson ar bun-bhliadhna de 2018/19.

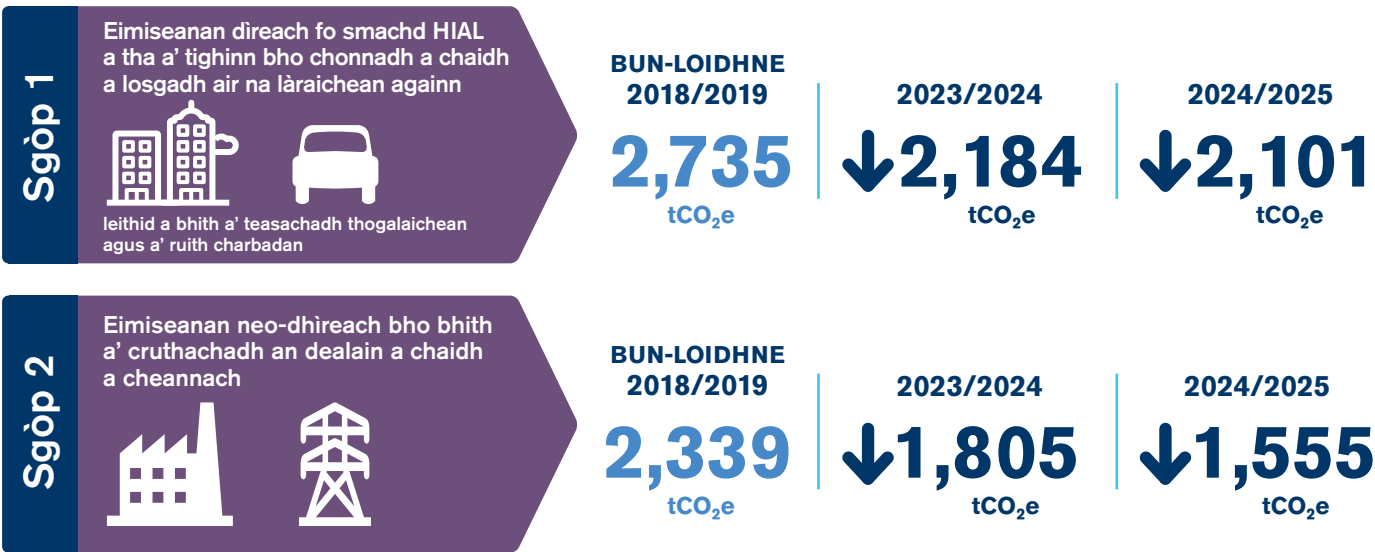
Stèidhichte air Margadh

Tha modh-obrach stèidhichte air a’ mhargaidh a’ nochdadh eimiseanan bho dhealan a cheannaich companaidhean. Tha HIAL air roghnachadh dealan a cheannach bho thùsan a tha 100% ath-nuadhachail.

Stèidhichte air Àite

Tha modh-obrach stèidhichte air àite a’ nochdadh nan eimiseanan cuibheasach de chleachdadh lùths bhon ghriod nàiseanta.

Tha na figearan uile stèidhichte air tCO₂e (co-ionnan (e) ri tunnaichean (t) de charbon dà-ogsaid (CO₂))

Aithisg nan Stiùirichean

Tha na stiùirichean a' foillseachadh na h-aithisg aca agus aithrisean ionmhasail na buidhne airson na bliadhna a thàinig gu crìch air 31 Màrt 2025.

Stiùirichean

B' iad na stiùirichean a bha air a' bhòrd tron bhliadhna agus suas ris an latha air an deach na h-aithrisean ionmhasail seo a shoidhnigeadh:

Lorna Jack	Cathraiche
Paul Kelsall	Àrd-oifigear (air fhadhadh 20 Cèitean 2024)
Jamie Manson FCPFA	Prìomh Oifigear Ionmhais
Lynne Clow	Stiùiriche
Christopher Holliday	Stiùiriche
Wilhelmina Strachan	Stiùiriche
Isabel Todenhoefer	Stiùiriche

Stiùirichean a' faighinn barantas-dìona treas-phàrtaidh

Tha na stiùirichean a' faighinn buannachd bho ullachaidhean barantas-dìona ann an Artaigilean na Companaidh Bha an t-ullachadh seo, a tha na ullachadh barantas-dìona mar a chaidh a mhìneachadh ann an Achd nan Companaidhean 2006, an gnìomh tron bhliadhna ionmhais agus tha e an gnìomh fhathast. Fhuair a' chompanaidh phàrantach àrachas buailteachd stiùirichean is oifigearan airson a stiùirichean.

Neach-sgrùdaidh

Tha an luchd-sgrùdaidh faistichte, Azets Audit Services air a ràdh gu bheil iad deònach cumail a' dol san dreuchd mar luchd-sgrùdaidh agus thèid moladh gun tèid an ath-fhadhadh a rèir earrainn 485 de dh'Achd nan Companaidhean 2006.

A' foillseachadh fiosrachadh dhan luchd-sgrùdaidh

Tha gach stiùiriche a bha san dreuchd aig ceann-latha aonta na h-aithisg bhliadhnail seo air dearbhadh:

- Cho fad 's as fhiosrach leis an stiùiriche, chan eil fiosrachadh sgrùdaidh buntainneach ann air a bheil neach-sgrùdaidh na companaidh aineolach; agus
- Tha an stiùiriche air a h-uile ceum a ghabhail a bu chòir dhaibh a bhith air a ghabhail mar stiùiriche airson a bhith mothachail air fiosrachadh sgrùdaidh buntainneach sam bith agus gus dèanamh cinnteach gu bheil luchd-sgrùdaidh na companaidh mothachail air an fhiosrachadh sin.

Às leth a' Bhùird

Jamie Manson
Rùnaire na Companaidh
19 Samhain 2025

Aithris air Riaghladh

Ro-ràdh

Is e adhbhar na h-Aithris air Riaghladh a bhith a' mineachadh cruth agus eagrachadh nan structaran riaghlaidh aig HIAL agus mar a tha iad a' cumail taic ri coileanadh amasan HIAL. Tha e a' mineachadh nan structaran riaghlaidh, riaghladh riosgan agus pròiseasan in-smachd a bha an sàs ann an HIAL tron bhliadhna ionmhais 2024/25 agus ag aithris air a' mheasadh agam air èifeachdas nan ullachaidhean sin.

Frèam Riaghlaidh

Tha HIAL na bhuidheann-gnìomha neo-roinneil air a sponsaradh le Còmhdaire Alba. Tha am frèama farsaing anns a bheil sinn ag obair air a' mhìneachadh anns an Sgrìobhainn Frèam-obrach, a tha a' mìneachadh prìomh dhleastanasan agus uallaichean a tha mar bhunait dhan dàimh eadar HIAL agus Còmhdaire Alba. Tha an sgrìobhainn seo na prìomh pàirt den fhreama cunntachalachd agus riaghlaidh againn.

Bidh Ministearan na h-Alba a' foillseachadh Leabhar-làimhe Ionmhas Poblach na h-Alba (*Scottish Public Finance Manual* - SPFM) gus stiùireadh a thoirt do Riaghaltas na h-Alba agus do bhuidhnean iomchaidh eile air làimhseachadh iomchaidh airson maoin poblach. Tha e a' mìneachadh nan riathanasan pàrlamaideach reachdail agus rianachd buntainneach, a' cur cuideam air an fheum air caomhantachd, tarbhachd agus èifeachdas agus a bhith a' brosnachadh deagh chleachdadh agus ìrean àrda de dh'iomchaidheachd. Mar bhuidheann gnìomha neo-roinneil, feumaidh HIAL riathanasan an SPFM a leantainn. A bharrachd air seo, thathar an dùil gun lean HIAL an stiùireadh agus na cleachdaidhean as fheàrr a tha air am mìneachadh ann an *Leabhar-làimhe Comataidhean Sgrùdaidh is Dearbhaidh* Riaghaltas na h-Alba.

Am Bòrd

Bidh am Bòrd a' stèidheachadh ro-innleachd na Buidhne san fharsaingeachd, a' toirt fa-near do phoileasaidh ainmichte Ministearan na h-Alba gus leasachadh eaconamach is sòisealta a bhrosnachadh anns na sgìrean air am bi HIAL a' frithealadh. Tha uallach coitcheann air a' Bhòrd gus siostam seasmhach de riaghladh corporra agus in-smachd a chumail suas a bheir taic do choileanadh poileasaidhean, agus amasan Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Eòra agus a tha cuideachd a' dìon airgead agus maoin poblach. Tha dleastanas a' Bhùird air a' mhìneachadh anns an Sgrìobhainn Frèam-obrach eadar Riaghaltas na h-Alba agus HIAL. Tha e an urra ri Bòrd HIAL ceannardas, stiùireadh, taic agus comhairle a thoirt seachad dhan Chompanaidh, agus cuideachd a bhith a' dèanamh cinnteach gu bheil HIAL a' libhrigeadh a dhleastanasan gu h-èifeachdach agus a rèir amasan, poileasaidhean agus prìomhachasan Ministearan na h-Alba.

Tha buill Bòrd HIAL air am fastadh le Ministearan na h-Alba agus tha uallach coitcheann orra airson a bhith a' ruith ghnòthaichean HIAL mar as còir. Gheibh buill làn chothrom, ann an deagh àm, air an fhiosrachadh uile a tha a dhith orra gus an obair aca a dhèanamh gu h-èifeachdach.

Bha seachdnar bhall air a' Bhòrd tron bhliadhna:

- cathraiche neo-gnìomhach,
- Àrd-oifigear gnìomhach,
- Prìomh Oifigear Ionmhais gnìomhach, agus,
- ceithir stiùirichean neo-gnìomhach

Chaidh Paul Kelsall fhasadh mar Àrd-oifigear air 20 Cèitean 2024. Tha ballrachd a' Bhùird fhathast a rèir feumalachdan na Sgrìobhainn Frèam-obrach.

Tha clàr soilleir de chùisean glèidhte aig a' Bhòrd, a tha air ath-sgrùdadh is ùrachadh gach bliadhna, agus sgeama tiomnaidh soilleir do na stiùirichean gnìomha agus buill eile den sgioba gnìomha, a bhios air ath-sgrùdadh agus air ùrachadh gu cunbhalach.

Thèid a h-uile cùis chudromach a' gabhail a-steach an fheadhainn a tha glèidhte dhan Bhòrd a thoirt dhan Bhòrd aig na coinneamhan aca airson beachdachadh agus aontachadh. Bidh am Bòrd a' coinneachadh timcheall air gach ochd seachdainean, le coinneamhan a bharrachd nuair a bhios feum air seo. Bithear a' cumail clàr de chom-pàirtean airson a h-uile Ball den Bhòrd tron bhliadhna.

An Neach-measaidh

Tha còir aig Ministearan na h-Alba Neach-measaidh fhasadh dhan Bhòrd, a dh'fhaodas a bhith an làthair aig coinneamhan a' Bhùird ach aig nach eil cead bhòtadh aig coinneamh Bùird sam bith no a bhith an sàs ann an dreuchd sam bith mar stiùiriche companaidh. Rè na bliadhna, bha Neach-measaidh an làthair aig a h-uile coinneamh Bùird aig Port-adhair na Gàidhealtachd agus nan Eilean Earranta agus aig Port-adhair Dhùn Dè Earranta.

Aithris air Riaghladh

Comataidhean a' Bhùird

Gus am Bòrd a chuideachadh le bhith a' coileanadh a dhleastanasan agus a ghnìomhan gu h-èifeachdach, chaidh trì Comataidhean Bùird a stèidheachadh. Bidh na comataidhean sin ag aithris dhan bhòrd agus a' dèanamh mholaidhean dha, gus an gabh barrachd fòcas is aire a thoirt seachad air cùisean sònraichte. Tha geàrr-chunntas air Comataidhean a' Bhùird gu h-ìosal:

Comataidh Sgrùdaidh

Bidh a' chomataidh seo a' cumail sùil air agus a' toirt seachad comhairle mu chùisean ionmhais, sgrùdaidh, rianachd chunnartan agus cùisean riaghlaidh, a' gabhail a-steach a' phròiseas aithris ionmhais agus sgrùdaidh, an siostam in-smachd, stiùireadh cunnairt, miann cunnairt agus ro-innleachd cunnairt, gèilleadh ri laghan reachdail, a' foillseachadh dhraghan agus foill.

Bidh a' Chomataidh Sgrùdaidh a' faighinn aithisgean cunbhalach bhonàrd-sgioba stiùiridh àrd-ìre, agus bho luchd-sgrùdaidh a-staigh agus a-muigh. Bidh a' Chomataidh Sgrùdaidh a' leantainn an stiùiridh agus na cleachdaidhean as fheàrr a tha air am mineachadh ann an Leabhar-làimhe nan Comataidhean Sgrùdaidh is Dearbhaidh aig Riaghaltas na h-Alba, a' gabhail a-steach ath-sgrùdadh cunbhalach air Cumhachan Iomraidh na Comataidh Sgrùdaidh agus fèin-mheasadh air a coileanadh.

Bheir a' Chomataidh Sgrùdaidh am fiosrachadh as ùire air cùisean sgrùdaidh, cunnart agus gèilleadh dhan Bhòrd às dèidh gach coinneimh.

Tron bhliadhna, bha trìuir stiùirichean neo-ghnìomhach air a' Chomataidh Sgrùdaidh, le Wilhelmina Strachan mar chathraiche. Bithear a' toirt cuireadh dhan dà stiùiriche gnìomhach (An t-Àrd-oifigear/Prìomh Oifigear Ionmhais) a dhol gu coinneamhan na Comataidh Sgrùdaidh.

Comataidh nan Daoine

Bidh a' chomataidh a' cumail sùil air agus a' toirt seachad comhairle air a h-uile cùis co-cheangailte ri daoine, a' gabhail a-steach ullachadh, leasachadh agus buileachadh ro-innleachd dhaoine HIAL, a' cumail sùil air poileasaidhean dhaoine agus sgeamaichean peinnsein HIAL, a bhith a' leasachadh barganachadh pàighidh bliadhnail agus a bhith a' cumail sùil air Planaichean leantainneachd agus leasachaidh HIAL.

Bheir Comataidh nan Daoine am fiosrachadh as ùire air cùisean dhaoine dhan Bhòrd às dèidh gach coinneimh.

Tron bhliadhna, bha trìuir stiùirichean neo-ghnìomhach air Comataidh nan Daoine, còmhla ris an Àrd-oifigear, le Lynne Clow mar chathraiche. Bithear a' toirt cuireadh dhan Phrìomh Oifigear Ionmhais agus do dh'Àrd Oifigear nan Daoine a dhol gu coinneamhan Comataidh nan Daoine.

Comataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd

Bidh a' chomataidh seo a' cumail sùil air agus a' toirt seachad comhairle mu chùisean sàbhailteachd obrachaidh, tèarainteachd agus gèillidh àrainneachdail. Bidh a' chomataidh seo a' coileanadh nam foincseanan aig Bòrd Lèirmheas Sàbhailteachd mar a dh'fheumar fo Fhoillseachadh 795, Caibideil 3 - Poileasaidh Sàbhailteachd, agus Amasan, aig Ùghdarras an Itelaich Chatharra agus tha raon-ùghdarras sònraichte aca airson sùil a chumail air agus aithris air na leanas:

- coileanadh sàbhailteachd a rèir poileasaidh agus amasan sàbhailteachd na buidhne,
- cho èifeachdach 's a tha an Siostam Riaghlaidh Sàbhailteachd,
- cho èifeachdach 's a tha sgrùdadh air sàbhailteachd aig buidhnean fo-chùmhnant,
- buileachadh gnìomhan ceartachaidh agus/no lasachaidh ann an deagh àm; agus
- cho èifeachdach 's a tha pròiseasan riaghlaidh sàbhailteachd na buidhne.

Bheir a' Chomataidh seo am fiosrachadh as ùire seachad air cùisean dhaoine dhan Bhòrd às dèidh gach coinneimh comataidh.

Rè na bliadhna, bha dithis stiùirichean neo-ghnìomhach air a' Chomataidh, còmhla ris an Àrd-oifigear agus am Manaidsear Cunntachail. Bha Chris Holliday na chathraiche air a' Chomataidh. Bithear a' toirt cuireadh dhan Phrìomh Oifigear Ionmhais a dhol gu coinneamhan Comataidh Sàbhailteachd, Tèarainteachd agus Àrainneachd.

Aithris air Riaghladh

Làithreachd aig a' Bhòrd agus air Comataidhean

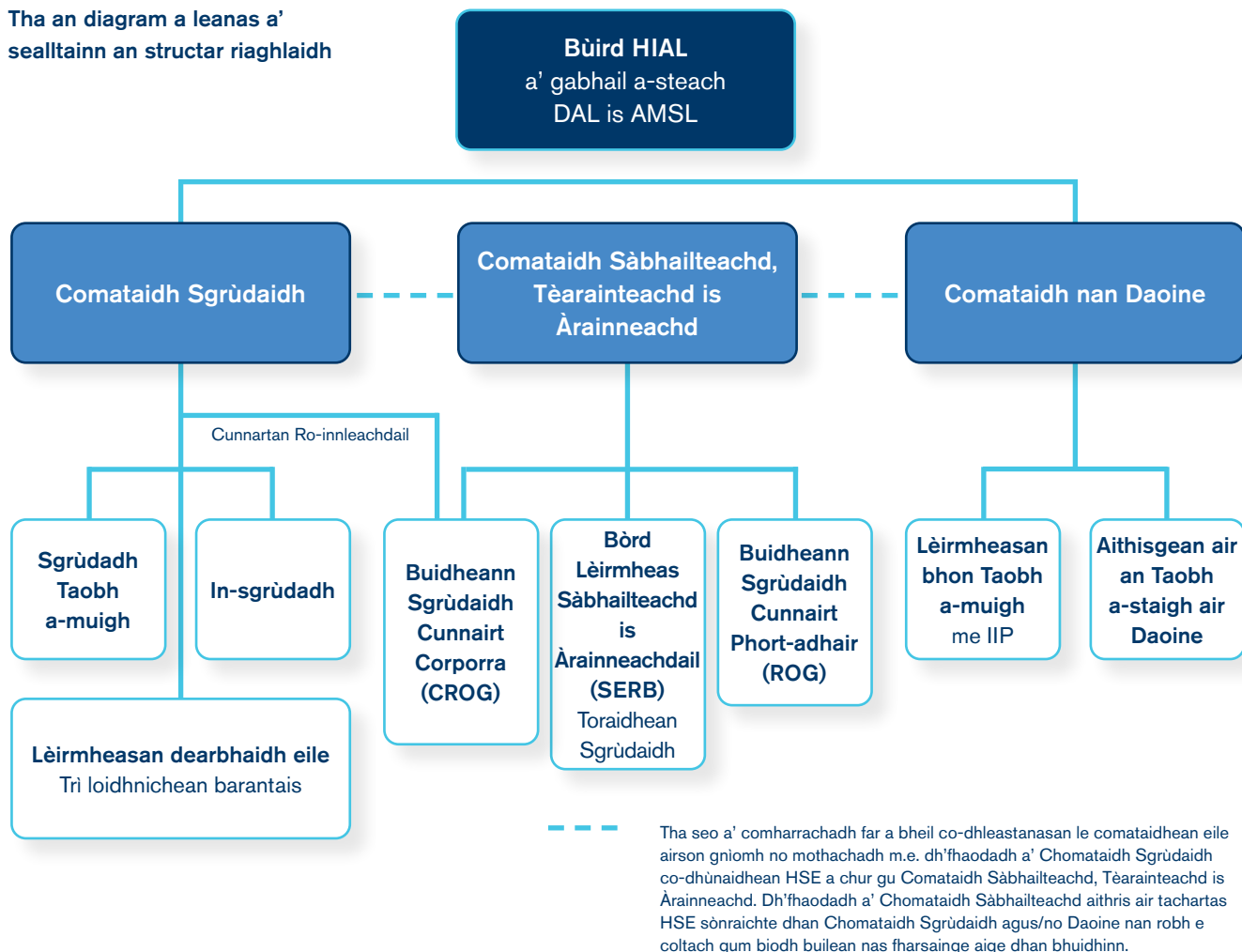
Tha làthaireachd nam Ball aig coinneamhan Bùird is Comataidh ri fhaicinn gu h-ìosal, airson gach cuid Bòrd Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Eta (HIAL) agus Bòrd Port-adhair Dhùn Dè Earranta (DAL) eadar 1 Giblean 2024 agus 31 Màrt 2025. Tha na figearan ann an camagan a' sealltainn na h-àireimh de choinneamhan air am faodadh Buill a' Bhùird a bhith an làthair. Chaidh coinneamhan a bharrachd den Bhòrd agus den Chomataidh Sgrùdaidh a chumail gus beachdachadh agus aontachadh air aithisg bhliadhnail agus cunntasan 2023/24 agus gus beagan co-dhùnidhean a dhèanamh far an robh cabhag air a' chùis.

Coinneamhan a' Bhùird:				Bòrd HIAL Bòrd DAL		
Ainm	Dreuchd	Coinneamhan	An Làthair	Dreuchd	Coinneamhan	An Làthair
Lorna Jack	Cathraiche Neo-ghnìomhach	8	8 (8)	Cathraiche Neo-ghnìomhach	6	5 (6)
Paul Kelsall (bho 20/5/24)	Ball Gnìomhach	8	6 (7)	Ball Gnìomhach	6	5 (5)
Lynne Clow	Ball Neo-ghnìomhach	8	8 (8)	Ball Neo-ghnìomhach	6	5 (6)
Greg Colgan				Ball Neo-ghnìomhach	6	5 (6)
Chris Holliday	Ball Neo-ghnìomhach	8	8 (8)	Ball Neo-ghnìomhach	6	6 (6)
Jamie Manson	Ball Gnìomhach	8	8 (8)	Ball Gnìomhach	6	6 (6)
Wilhelmina Strachan	Ball Neo-ghnìomhach	8	8 (8)	Ball Neo-ghnìomhach	6	5 (6)
Isabel Todenhoefer	Ball Neo-ghnìomhach	8	7 (8)	Ball Neo-ghnìomhach	6	6 (6)

Coinneamhan Comataidh:	Sgrùdadh		Daoine		Sàbhailteachd, Tèarainteachd is Àrainneachd	
Ainm	Coinneamhan	An làthair	Coinneamhan	An làthair	Coinnemhan	An làthair
Lorna Jack			7	7 (7)		
Paul Kelsall (bho 20/5/24)	6	4 (4)	7	5 (5)	6	5 (5)
Lynne Clow			7	7 (7)	6	6 (6)
Greg Colgan						
Chris Holliday	6	6 (6)			6	6 (6)
Jamie Manson	6	5 (5)	7	7 (7)	6	4 (6)
Wilhelmina Strachan	6	6 (6)				
Isabel Todenhoefer	6	6 (6)	7	7 (7)		

Aithris air Riaghladh

Tha an diagram a leanas a' sealltainn an structar riaghlaidh

In-sgrùdadh

Chaidh in-sgrùdaire ùr fhastadh air 1 Giblean 2025, às dèidh dàil ann a bhith a' solarachadh foincsean in-sgrùdaidh ùr. Thàinig teirm a' chùmhnaint roimhe airson seirbheisean in-sgrùdaidh gu crìch air 30 Sultain 2023. Cha deach lèirmheasan in-sgrùdaidh sam bith a dhèanamh rè na bliadhna ionmhais. Dh'aontaich a' Chomataidh Sgrùdaidh plana in-sgrùdaidh ùr air 24 Iuchar 2025, le fòcas tràth air a bhith a' dearbhadh adhartais le molaidhean sgrùdaidh a rinneadh roimhe.

Adbhar Siostam an in-smachd

Tha an siostam in-smachd air a dhealbhadh gus cunnartan nach tèid poileasaidhean, amasan agus cinn-uidhe a choileanadh a lùghdachadh seach a bhith a' cur às do gach cunnart. Mar sin, chan urrainn dha ach dearbhadh reusanta a thoirt seachad, seach làn ghealltanas gum bi làn èifeachdas ann.

Tha an dòigh-obrach airson in-smachd na pròiseas gnìomhach a chaidh a dhealbhadh gus na prìomh cunnartan a thaobh coileanadh poileasaidhean is amasan na buidhne a chomharrachadh; gus nàdar agus farsaingeachd nan cunnartan sin a mheas; agus gus an stiùireadh le èifeachdas, caomhantachd agus comas.

Tha siostaman agus pròiseasan na Buidhne a rèir Leabhar-làimhe Ionmhas Poblach na h-Alba agus bha iad an sàs airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025 agus suas chun a' chinn-latha a chaidh an aithisg bhliadhnail agus cunntasan aontachadh.

Aithris air Riaghladh

Frèam Chunnartan is Smachd

Feumaidh a h-uile buidheann a tha tighinn fo riatanasan Leabhar-làimhe Ionmhas Poblach na h-Alba (SPFM) ro-innleachd rianachd chunnartan a chur an gnìomh ann an co-rèir ris an stiùireadh iomchaidh a dh'fhoillsich Ministearan na h-Alba. Chithear san SPFM na prionnsapalan coitcheann airson ro-innleachd shoibheachail a chur an sàs gus rian a chumail air cunnartan. Tha gach raon de chunnart na buidhne air a riaghladh tron Bhuidhinn Sgrùdaidh Cunnairt agus leis an àrd-sgioba riaghlaidh a bhios ag aithris tron Chomataidh Sgrùdaidh, gu Bùird HIAL agus DAL.

Tha am Bòrd, tron Àrd-oifigear, an urra ri riaghladh riosgan iomlan a' ghnìomhachais ach chaidh uallach airson raointean riaghlaidh cunnairt sònraichte a thiomnadh do stiùirichean agus manaidsearan fa leth.

Tha na cumhachan iomraidh airson na Buidhne Sgrùdaidh Cunnairt mar a leanas:

- A bhith a' comharrachadh chunnartan a tha ùr no a' tighinn am bàrr (a' gabhail a-staigh chothroman) a tha mu choinneimh na Buidhne agus a h-obraichean,
- Dèan cinnteach gu bheil cunnartan mòra air an riaghladh gu h-èifeachdach tron ghnìomhachas air fad le bhith ag ath-sgrùdadh clàr-chunnartan na Buidhne agus ga ùrachadh mar as iomchaidh, a' toirt aire do ire chunnartan na Buidhne,
- Cuir cunnartan an àirde do Bhòrd HIAL agus do dh'aonad Sponsaireachd Riaghaltas na h-Alba mar as iomchaidh,
- Co-òrdanaich gnìomhan tar-ghnìomhach gus dèanamh cinnteach gu bheil smachdan èifeachdach, èifeachdail air an cruthachadh agus air an cumail suas,
- Dèan lèirmheas air in-smachdan taobh a-staigh na Buidhne agus comharraich beàrn sam bith,
- Dèan lèirmheas air gnìomhan rianachd chunnartan agus sàbhailteachd taobh a-staigh na Buidhne agus comharraich beàrn sam bith,
- Mol leasachaidhean air modhan agus pròiseasan gus an cleachdadh gnìomhachais as fheàrr a shealltainn agus gus feumalachdan a' ghnìomhachais a choileanadh,
- Cuir taic ri agus dèan lèirmheas air planaichean leantainneachd is ath-bheothachaidh, a' dèanamh cinnteach gu bheil an gnìomhachas ath-leumach ann an suidheachadh sam bith i.e. tro phlanaichean leantainneachd gnìomhachais, planaichean airson galaran lèir-sgaoilte is msaa.,
- Comharraich treandan cumanta a tha ag èirigh bho sgrùdaidhean a-staigh/a-muigh, bho sgrùdadh thachartasan, leasan a chaidh ionnsachadh is msaa agus cuir air adhart molaidhean airson gnìomhan iomchaidh,
- Brosnaich seilbh air uallach corporra a thaobh riaghladh chunnartan,
- Cuir air adhart iomairtean riaghlaidh chunnartan taobh a-staigh a' ghnìomhachais,
- Co-roinn fios mu chunnartan agus co-roinn deagh chleachdadh,
- Cùm sùil air agus dèan measadh air trèanadh mu riaghladh chunnartan agus
- Dèan gnìomhan sònraichte mar a thèid iarraidh le bùird na Buidhne.

Siostaman Rianachd Sàbhailteachd

Tha an Siostam Riaghlaidh Sàbhailteachd na fhrèam-obrach làidir airson riaghladh sàbhailteachd taobh a-staigh a' ghnìomhachais. Thathar a' brosnachadh gach neach-obrach a bhith ag obair taobh a-staigh an fhrèam-obrach agus a bhith ag obair leis na diofar sgiobaidhean riaghlaidh gus piseach a thoirt air an fhrèam-obrach far a bheil sin riatanach.

Tha dleastanas oirnn uile a bhith ag obair ann an dòigh shàbhailte. Tha cleachdadh shiostaman riaghlaidh sàbhailteachd adhair deatamach anns an obair adhair uile againn leis an amas na h-irean sàbhailteachd as àirde a ruigsinn. Nì sinn cinnteach gu bheil an t-eòlas as ùire aig an luchd-obrach tro thrèanadh cunbhalach, a thèid a thoirt seachad an dà chuid le solaraidhean air an taobh a-staigh agus an taobh a-muigh.

Lèirmheas air Èifeachdas

Mar Àrd-oifigear, tha mi cunntachail airson a bhith a' cumail suas siostaman in-smachd làidir, a tha a' toirt taic do choileanadh phoileasaidhean, amasan is cinn-uidhe na Buidhne air an suidheachadh le Ministearan na h-Alba, agus aig an aon àm a tha a' dìon airgead agus stòrasan poblach. Mar bhuidheann phoblach neo-roinneil, tha Buidheann HIAL ag obair ann an dòigh fhosgailte is chunntachail, a' toirt seachad seirbheisean poblach aig àrd ire. Tha sinn dealasach a thaobh ruigsinneachd, fosgarrachd agus cunntachalachd agus tha sinn ag amas air na h-inbhean as àirde ann an riaghladh corporra.

A dh'aindeoin dith sheirbheisean in-sgrùdaidh tron bhliadhna (agus na barantasan a bheir foinceasan den t-seòrsa seo dhan àrd-sgioba stiùiridh, dhan Chomataidh Sgrùdaidh agus dhan Bhòrd), tha mi riaraichte gu bheil na rèiteachaidhean riaghlaidh, na siostaman agus na pròiseasan stèidhichte air feadh Buidheann HIAL air smachd èifeachdach a thoirt seachad agus air cuideachadh le coileanadh amasan agus dleastanasan aig Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta ann an 2024/25.

Paul Kelsall
Àrd-oifigear
19 Dàmhair 2025

Aithisg air uallaichean nan stiùirichean

Tha e an urra ris na Stiùirichean an Aithisg Ro-innleachdail, Aithisg nan Stiùirichean agus na h-aithrisean ionmhasail ullachadh a rèir nan laghan is riaghailtean buntainneach.

A rèir lagh companaidh, feumaidh na stiùirichean aithrisean ionmhasail ullachadh airson gach bliadhna ionmhais. Fon lagh sin tha na stiùirichean air roghnachadh aithrisean ionmhasail ullachadh a rèir inbhean cunntasachd eadar-nàiseanta ris an deach gabhail san RA (IAS ris an deach gabhail san RA). Fo lagh nan companaidhean, chan fhaodar na stiùirichean na h-aithrisean ionmhasail aontachadh mur eil iad sàsaichte gu bheil iad a' toirt seachad sealladh fìor is cothromach de shuidheachadh na Buidhne is na companaidh agus de phrothaid no call na Buidhne airson an àm sin.

Tha e an urra ris na Stiùirichean clàran cunntasachd iomchaidh a chumail a tha freagarrach gus gnothaichean na buidhne agus na companaidh a shealltainn agus a mhineachadh agus a bhith a' foillseachadh suidheachadh ionmhasail na buidhne agus na companaidh a tha pongail gu leòr aig àm sam bith agus a bhith a' dèanamh cinnteach gu bheil na h-aithrisean ionmhasail a' gèilleadh ri Achd nan Companaidhean 2006. Tha iad cuideachd an urra ri bhith a' dìon so-mhaoinean na buidhne agus na companaidh agus mar sin tha iad an urra ri bhith a' gabhail cheumnan reusanta gus foill agus neo-chunbhalachdan eile a bhacadh is a lorg.

Agus iad ag ullachadh nan aithrisean ionmhasail seo, feumaidh na stiùirichean:

- poileasaidhean cunntasachd iomchaidh a thaghadh agus an uair sin an cur an sàs gu cunbhalach;
- breithneachaidhean agus tuairmsean a dhèanamh a tha reusanta agus ciallach;
- comharrachadh an deach inbhean cunntasachd eadar-nàiseanta iomchaidh a leantainn le ùmhlachd do sheachranachdan susbainteach sam bith a bhith air am foillseachadh agus air am mineachadh anns na h-aithrisean ionmhasail; agus
- na h-aithrisean ionmhasail ullachadh air stèidh gun cùm a' bhuidheann a' dol ach a-mhàin mura h-eil e iomchaidh a bhith den bheachd gun cùm a' bhuidheann a' dol mar ghnìomhachas.

Aithisg an Neach-sgrùdaidh Neo-eisimeilich do bhuill Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta

Barail

Tha sinn air sgrùdadh a dhèanamh air na h-aithrisean ionmhasail aig Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta ('a' chompanaidh phàrantach') agus a fo-chompanaidhean ('a' bhuidheann') airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025. Tha iad seo a' gabhail a-steach Aithris Teachd a-steach na Buidhne, Aithris na Buidhne agus na Companaidh air Teachd a-steach Iomlan, Aithris na Buidhne agus na Companaidh air Atharrachaidhean ann an Cothromas, Aithris air an t-Suidheachadh Ionmhasail, Aithris na Buidhne agus na Companaidh air Sruthan Airgid, agus nòtaichean mu na h-aithrisean ionmhasail, a' gabhail a-steach gearr-chunntas de phoileasaidhean cunntasachd cudromach. Is e am frèam aithris ionmhais a chaidh a chur an sàs ann a bhith gan ullachadh an lagh iomchaidh agus Inbhean Aithris Ionmhais Eadar-nàiseanta (IFRSan) mar a chaidh gabhail riutha leis an RA.

Nar beachd:

- tha na h-aithrisean ionmhasail a' toirt seachad sealladh fìor is cothromach de shuidheachadh na buidhne is na companaidh phàrantach air 31 Màrt 2025 agus de chall na buidhne airson na bliadhna a thàinig gu crìch an uair sin;
- chaidh aithrisean ionmhasail na companaidh pàrantaich ullachadh gu ceart a rèir nan Inbhean Aithris Ionmhais Eadar-nàiseanta (IFRSan) mar a chaidh gabhail riutha leis an RA; agus;
- chaidh aithrisean ionmhasail na companaidh pàrantaich ullachadh gu ceart a rèir nan Inbhean Aithris Ionmhais Eadar-nàiseanta (IFRSan) mar a chaidh gabhail riutha leis an RA; agus;
- tha na h-aithrisean ionmhasail air an ullachadh a rèir riatanasan Achd nan Companaidhean 2006.

Bun-stèidh a' Bheachd

Tha sinn air an sgrùdadh againn a dhèanamh a rèir Inbhean Sgrùdaidh Eadar-nàiseanta (RA) (ISAan (RA)) agus laghan iomchaidh. Tha tuilleadh mìneachaidh air ar dleastanasan fo na h-inbhean sin san earrainn den aithisg againn le fios air dleastanasan an Luchd-sgrùdaidh ann a bhith a' sgrùdadh nan aithrisean ionmhasail. Tha sinn neo-eisimeileach gun cheangal ris a' bhuidhinn no ris a' chompanaidh phàrantaich a rèir nan riatanasan beusail a bhuineas ris na sgrùdaidhean a nì sinn air aithrisean ionmhasail san RA, a' gabhail a-steach Inbhe Bheusail an FRC, agus tha sinn air ar dleastanasan beusail a choileanadh a rèir nan riatanasan sin. Tha sinn den bheachd gun d' fhuair sinn fianais sgrùdaidh gu leòr agus a tha freagarrach gus taic a thoirt dhan bheachd a ghabh sinn.

Co-dhùnaidhean co-cheangailte far a bheilear a' gabhail ris gun cùm a' bhuidheann a' dol

Agus sinn a' sgrùdadh nan aithrisean ionmhasail, tha sinn air co-dhùnadh gu bheil e iomchaidh gun do dh'ullaich na stiùirichean na h-aithrisean ionmhasail seo leis an tuigse gun cùm a' bhuidheann a' dol.

Stèidhichte air an obair a rinn sinn, chan eil sinn air mì-chinntean susbainteach a chomharrachadh a thaobh tachartasan no suidheachaidhean a dh'fhaodadh, leotha fhèin no còmhla, teagamhan mòra adhbharachadh mun chomas aig a' bhuidhinn no aig a' chompanaidh phàrantaich gus cumail orra, airson co-dhiù dusan mìos bhon cheann-latha air an deach aontachadh na h-aithrisean ionmhasail fhoillseachadh.

Tha na dleastanasan againn agus dleastanasan nan stiùirichean a thaobh a' bhuidheann a bhith a' cumail a' dol air am mìneachadh anns na h-earrannan iomchaidh den aithisg seo.

Aithisg an Neach-sgrùdaidh Neo-eisimeilich do bhuill Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta

Fiosrachadh eile

Tha am fiosrachadh eile a' gabhail a-steach an fhiosrachaidh anns an aithisg bhliadhnail, a bharrachd air na h-aithrisean ionmhasail agus beachdan an luchd-sgrùdaidh orra. Tha na stiùirichean an urra ris an fhiosrachadh eile a tha anns an aithisg bhliadhnail. Chan eil ar beachd air na h-aithrisean ionmhasail a' coimhead air an fhiosrachadh eile agus chan eil sinn a' cur an cèill co-dhùnadh barantachaidh sam bith air sin ach chun na h-ìre 's gu bheil e ag ràdh an caochladh gu soilleir san aithisg againn, Tha e mar dhleastanas oirnn am fiosrachadh eile a leughadh, agus, ann a bhith a' dèanamh sin, feumaidh sinn beachdachadh feuch a bheil nithean susbainteach san fhiosrachadh eile nach eil a' dol leis na h-aithrisean ionmhasail no nach eil ag aontachadh ris an eòlas a fhuair sinn san sgrùdadh no a bheil coltas ann gu bheil mì-aithris shusbainteach san fhiosrachadh. Ma bheir sinn an aire do leithid a nithean neo-chunbhalach susbainteach no gu bheil coltas ann gu bheil mì-aithris shusbainteach ann, bidh againn ri dearbhadh co-dhiù a tha no nach eil mì-aithris shusbainteach sna h-aithrisean ionmhasail fhèin mar thoradh air seo. Ma nì sinn co-dhùnadh, stèidhichte air an obair a rinn sinn, gu bheil mì-aithris shusbainteach den fhiosrachadh eile seo, tha againn ri aithris a dhèanamh air sin.

Chan eil dad againn ri aithris a thaobh sin.

Fiosrachadh air nithean eile mar a tha riatanach fo Achd nan Companaidhean 2006

Nar beachd-ne, stèidhichte air an obair a rinn sinn san sgrùdadh:

- tha am fiosrachadh anns an Aithris Ionmhasail agus ann an Aithisg nan Stiùirichean airson na bliadhna ionmhasail dhan deach na h-aithrisean ionmhasail a chruthachadh a rèir nan aithrisean ionmhasail; agus
- gun deach an aithisg ro-innleachdail agus aithisg nan stiùirichean ullachadh a rèir riatanasan laghail a tha an sàs.

Cùisean air am feum sinn aithris a dhèanamh mura tachair iad

Leis an eòlas agus tuigse againn air a' bhuidhinn agus air a' chompanaidh phàrantaich agus a h-àrainneachd a fhuaradh rè an sgrùdaidh, chan eil sinn air mì-aithrisean susbainteach a chomharrachadh anns an aithisg ro-innleachdail no aithisg nan stiùirichean.

Chan eil dad againn ri aithris a thaobh nan cùisean a leanas far am feum sinn cunntas a thoirt seachad ma tha na leanas fìor, nar beachd fo Achd nan Companaidhean 2006:

- nach deach clàran cunntasachd iomchaidh a chumail leis a' chompanaidh phàrantaich, no nach d' fhuaras freagairtean iomchaidh airson an sgrùdadh againn bho mheuran air nach do thadhail sinn; no
- far nach eil aithrisean ionmhasail na companaidh a rèir nan clàraidhean no aithrisean cunntasachd; no
- far nach deach tuarastal nan stiùirichean fhoillseachadh ann an suidheachaidhean far am feumadh seo a dhèanamh a rèir reachdais; no
- nach d' fhuair sinn am fiosrachadh is na mìneachaidhean uile a dh'fheumas sinn airson an sgrùdadh againn.

Dleastanasan nan stiùirichean

Mar a chaidh a mhìneachadh ann am barrachd doimhneachd san Aithris air Dleastanasan nan Stiùirichean, tha e an urra ris na stiùirichean na h-aithrisean ionmhasail ullachadh agus feumaidh iad a bhith riarachaidh gun toir iad sealladh fìor is cothromach, agus tha uallach orra cuideachd gus na modhan in-smachd a tha iad a' meas iomchaidh a chur an sàs, a nì cinnteach gun tèid aithrisean ionmhasail anns nach eil mì-aithris, a dh'èireas an dàrna cuid bho fhoill no mearachd.

Nuair a tha iad ag ullachadh nan aithrisean ionmhasail, tha uallach air na stiùirichean measadh a dhèanamh air comas na buidhne a chumail a' dol, agus airson a bhith foillseachadh, mar a bhios e iomchaidh, cùisean co-cheangailte ri cleachdadh na dùil gun cum a' bhuidheann a' dol, mura bheil na stiùirichean an dùil a' bhuidheann no a' chompanaidh phàrantach a sgaoileadh no a bhith a' sgur ag obrachadh, no mur eil roghainn eile aca ach gus sin a dhèanamh.

Aithisg an Neach-sgrùdaidh Neo-eisimeilich do bhuill Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta

Dleastanasan an luchd-sgrùdaidh ann a bhith a' sgrùdadh nan aithrisean ionmhasail

'S e a tha fa-near dhuinn a choileanadh, gum bi dearbhachd reusanta againn nach eil mi-aithris shusbainteach sna h-aithrisean ionmhasail co-dhaingnichte, a dh'èireas an dàrna cuid bho fhoill no mearachd, agus Aithisg Luchd-sgrùdaidh fhoillseachadh san toir sinn seachad ar beachd air na h-aithrisean ionmhasail. 'S e a th' ann an dearbhachd reusanta, dearbhachd gu math cinnteach ach chan eil sin na ghealltanais, ma tha mi-aithris shusbainteach ann, gun toir sgrùdadh a thèid a chumail a rèir nan Inbhean Sgrùdaidh Eadar-nàiseanta (RA) an aire dha sin daonnan. Faodaidh mi-aithrisean èirigh bho fhoill no mearachdan agus tha iad air am meas susbainteach ma thathar an dùil gu reusanta gun toir iad, mar mhi-aithris fa leth no mar ghrunn dhiubh còmhla, buaidh air co-dhùnaidhean eaconamach a nì luchd-cleachdaidh stèidhichte air na h-aithrisean ionmhasail co-dhaingnichte seo.

Tha tuairisgeul de na dleastanasan againn ri fhaighinn air làrach-lìn an FRC aig:

<https://www.frc.org.uk/Our-Work/Audit/Audit-and-assurance/Standards-and-guidance/Standards-and-guidance-for-auditors/Auditors-responsibilities-for-audit/Description-of-auditors-responsibilities-for-audit.aspx>

Tha am mineachadh sin mar phàirt de dh'aithisg an luchd-sgrùdaidh againn.

An ìre is gun robhar den bheachd gun robh an sgrùdadh comasach air neo-riaghailteachdan, a' gabhail a-steach foill, a lorg

Tha neo-riaghailteachdan, a' gabhail a-steach foill nan eisimpleirean de neo-ghèilleadh ri laghan is riaghailtean. Dealbhaidh sinn na dòighean-obrach againn a rèir nan dleastanasan a tha air am mineachadh gu h-àrd gus mi-aithrisean susbainteach a lorg a thaobh neo-riaghailteachdan, a' gabhail a-steach foill.

Bidh sinn a' faighinn agus ag ùrachadh ar tuigse air a' bhuidhinn agus a' chompanaidh, a gnìomhachdan, an àrainneachd smachd aice, agus leasachaidhean a dh'fhaodadh a bhith ann san àm ri teachd, a' gabhail a-steach a thaobh frèam laghail is riaghlaidh iomchaidh agus mar a tha a' bhuidheann a' cumail ris an fhrèam sin. Stèidhichte air an tuigse seo, bidh sinn a' comharrachadh agus a' measadh chunnartan mi-aithris susbainteach anns na h-aithrisean ionmhasail, co-dhiù tha iad air sgàth foill no mearachd, agus dealbhaidh agus coileanadh sinn modhan sgrùdaidh le uallach airson nan cunnartan sin, agus gheibh sinn fianais sgrùdaidh a tha iomchaidh gus bunait a thoirt seachad airson ar beachd. Tha seo a' gabhail a-steach a bhith beachdachadh air a' chunnart gun dèan a' bhuidheann agus a' chompanaidh gnìomhan a tha an aghaidh an lagh agus riaghailtean iomchaidh, a' gabhail a-steach foill.

Aithisg an Neach-sgrùdaidh Neo-eisimeilich do bhuill Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta

Mar fhreagairt do na cunnartan gum biodh neo-riaghailteachdan agus neo-ghèilleadh ri laghan agus riaghailtean ann, a' gabhail a-steach foill, dhealbhaich sinn modhan a bha a' gabhail a-steach na leanas:

- rinn an com-pàirtiche conaltraidh cinnteach gun robh na sgilean agus na comasan iomchaidh aig an sgioba com-pàirteachaidh còmhla gus neo-ghèilleadh ri laghan iomchaidh a chomharrachadh no aithneachadh;
- chomharraich sinn na laghan agus na riaghailtean a tha buntainneach dhan bhuidhinn agus dhan chompanaidh phàrantaich tro chòmhradh le manaidsèaran, agus bhon eòlas agus gnàth-eòlas coimeirsealta aig an roinn;
- chuir sinn fòcas air laghan agus riaghailtean sònraichte a bha sinn a' smaoinèachadh a dh'fhaodadh buaidh dhìreach a thoirt air aithrisean ionmhasail no gnìomhachd na buidhne agus na companaidh pàrantaich, a' gabhail a-steach Achd nan Companaidhean 2006, reachdas cise agus dìon dàta, reachdas an-aghaidh bribearachd, agus reachdas a thaobh cosnadh agus slàinte agus sàbhailteachd;
- rinn sinn measadh air ìre gèillidh ris na laghan agus na riaghailtean a chaidh ainmeachadh gu h-àrd le bhith a' faighneachd den luchd-stiùiridh agus a' coimhead air co-sgrìobhadh laghail; agus
- chaidh na laghan agus riaghailtean comharraichte a chur an cèill taobh a-staigh an sgioba sgrùdaidh gu cunbhalach agus bha an sgioba fhathast furachail a thaobh eisimpleirean de neo-ghèilleadh tron sgrùdadh air fad.

Rinn sinn measadh air cho buailteach 's a bha aithrisean ionmhasail na buidhne agus na companaidh pàrantaich a thaobh mì-aithris, a' gabhail a-steach tuigse fhaighinn air mar a dh'fhaodadh foill tachairt, le bhith:

- a' faighneachd den luchd-stiùiridh far an robh iad den beachd gum biodh buailteachd ri foill ann, an eòlas air foill sam bith a bha air tachairt, a bha iad a' smaoinèachadh a bha ann agus casaidean sam bith mu fhoill; agus;
- beachdachadh air na smachdan taobh a-staigh na buidhne gus cunnartan foill agus neo-ghèilleadh ri laghan agus riaghailtean a lasachadh.

Ann a bhith a' cur aghaidh air cunnart foill tro stiùirichean a' seachnadh smachdan, rinn sinn na leanas:

- a' cleachdadh modhan sgrùdaidh gus dàimhean neo-àbhaisteach no ris nach robhar an dùil a chomharrachadh;
- deuchainn air inntrigidhean sna leabhraichean ionmhais gus tar-ghnìomhan neo-àbhaisteach aithneachadh;
- measadh air a bheil na breithneachaidhean a rinneadh ann a bhith a' dèanamh thuairmsean cunntasachd a' sealltainn gum faodadh claonadh a bhith ann; agus
- measadh air an adhbhar airson tar-gnìomh cudromach sam bith a bha mòr no neo-àbhaisteach.

A' freagairt air a' chunnart bho neo-riaghailteachd agus neo-ghèilleadh ri laghan agus riaghailtean, dhealbh sinn dòighean-obrach a bha a' gabhail a-steach, ach chan ann a-mhàin:

- a' maidseadh fhoillseachaidhean anns an aithris ionmhasail ri sgrìobhainnean air an robh iad stèidhichte;
- a' leughadh nan geàrr-chunntasan aig coinneamhan aig an fheadhainn a bha an urra ri riaghladh;
- a' faighneachd de luchd-riaghlaidh a thaobh cùisean-lagha agus tagraidhean a th' ann no a dh'fhaodadh a bhith ann;
- a' dèanamh ath-sgrùdadh air conaltradh leis an HMRC agus leis na comhairlichean laghail aig a' bhuidhinn agus aig a' chompanaidh phàrantaich.

Air sgàth cuingealachaidhean gnèitheach le sgrùdaidh, tha cunnart ann nach lorg sinn a h-uile neo-riaghailteachd, a' gabhail a-steach an fheadhainn a dh'adhbharaicheas mì-aithris shusbainteach anns na h-aithrisean ionmhasail no neo-ghèilleadh ri riaghailtean. Bidh an cunnart seo a' dol am meud mar as motha a thèid gèilleadh ri lagh no riaghladh a thoirt air falbh bho na tachartasan agus na gnothaichean a tha air an nochdadh anns na h-aithrisean ionmhasail, leis nach bi sinn cho dualtach a bhith mothachail air eisimpleirean de neo-ghèilleadh. Tha an cunnart a th' ann nach toirear an aire do mhi-aithris shusbainteach a dh'èireas bho fhoill nas motha na tha e airson mì-aithris a dh'èireas bho mhearachd, oir le foill dh'fhaodadh gum bi cealg-chòrdadh ann, fiosrachadh air fhàgail a-mach a dh'aona-ghnothach, fallsaidheachd, claon-aithrisean, no gun lorg neach dòigh na modhan in-smachd a sheachnadh.

A' dèanamh feum den aithisg againn

Tha an aithisg seo air a toirt do bhuill na companaidh a-mhàin, mar bhuidheann, a rèir Caibideil 3 de Phàirt 16 de dh'Achd nan Companaidhean 2006. Chaidh an obair sgrùdaidh againn a dhèanamh gus an innseadh sinn do bhuill na companaidh, mar bhuidheann, na cùisean sin a dh'fheumas sinn innse dhaibh ann an aithisg an neach-sgrùdaidh agus chan ann airson adhbhar sam bith eile. Chun na h-ìre as motha a tha ceadachd fon lagh, cha bhi sinn a' gabhail ri no a' gabhail os làimh uallach do dhuine sam bith ach a' chompanaidh agus buill na companaidh, mar bhuidheann, airson na h-obrach sgrùdaidh againn, airson na h-aithisg seo, no airson nam beachdan againn.

Azets Audit Services

Allison Gibson (Àrd-neach-sgrùdaidh Reachdail)
Azets Audit Services, Statutory Auditor
Chartered Accountants

Quay 2
139 Fountainbridge
Dùn Èideann
EH3 9QG
17 Dùbhlachd 2025

Aithris air Teachd a-steach na Buidhne

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

	Nòtaichean	2025 £000	2024 £000
Teachd a-steach	3	31,475	29,232
Cosgais nan reicean		(57,329)	(55,907)
Call iomlan		(25,854)	(26,675)
Cosgaisean rianachd		(10,286)	(10,670)
Teachd a-steach eile	4	35,047	38,940
Buannachdan eile	6	83	218
Prothaid/(call) obrachaidh	5	(1,010)	1,813
Cuibhreann den phrothaid anns a' cho-iomairt	12	14	150
Cosgaisean ionmhais	8	(23)	(79)
Cosgais ionmhais eile - peinnseanan	21	(465)	(525)
(Call)/Prothaid bho ghnìomhan leantainneach ro chisean		(1,484)	1,359
Cosgais chisean	9	-	-
(Call)/Prothaid bho ghnìomhan leantainneach		(1,484)	1,359

Tha na gnìomhan uile co-cheangailte ri obair leantainneach.

Aithris na Buidhne air Teachd a-steach Iomlan

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

Nòtaichean		2025	2024
		£000	£000
(Call)/prothaid airson na bliadhna		(1,484)	1,359
Teachd a-steach iomlan eile:			
Buannachd a rèir Clèireach-urrais	21	4,549	616
Cisean air nithean co-cheangailte ri eileamaidean de theachd a-steach iomlan eile		-	-
Teachd a-steach iomlan eile airson na bliadhna, às dèidh chisean		4549	616
Teachd a-steach iomlan airson na bliadhna		3,065	1,975

Aithris na Companaidh air Teachd a-steach Iomlan

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

Nòtaichean		2025	2024
		£000	£000
(Call)/prothaid airson na bliadhna		(1,530)	2,212
Teachd a-steach iomlan eile:			
Buannachd/(call) a rèir Clèireach-urrais	21	4,513	3,955
Cisean air nithean co-cheangailte ri eileamaidean de theachd a-steach iomlan eile		-	-
Teachd a-steach iomlan eile airson na bliadhna, às dèidh chisean		4,513	3,955
Teachd a-steach iomlan airson na bliadhna		2,983	6,167

Aithris na Buidhne air atharrachaidhean ann an cothromas

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

	Calpa earrannan	Cosnadh a chumar	Cothromas iomlan
	£000	£000	£000
Air 1 Giblean 2023	50	(5,228)	(5,178)
Buannachd sa bhliadhna mar thoradh air luchd-seilbh nan stocan	-	1,359	1,359
Teachd a-steach iomlan eile	-	616	616
Air 31 Màrt 2024	50	(3,253)	(3,203)

	Calpa earrannan	Cosnadh a chumar	Cothromas iomlan
	£000	£000	£000
Air 1 Giblean 2024	50	(3,253)	(3,203)
(Call) sa bhliadhna mar thoradh air luchd-seilbh nan stocan	-	(1,484)	(1,484)
Teachd a-steach iomlan eile	-	4,549	4,549
Air 31 Màrt 2025	50	(188)	(138)

Aithris na companaidh air atharrachaidhean ann an cothromas

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

	Calpa earrannan	Cosnadh a chumar	Cothromas iomlan
	£000	£000	£000
Air 1 Giblean 2023	50	(4,027)	(3,977)
Buannachd sa bhliadhna mar thoradh air luchd-seilbh nan stocan	-	2,212	2,212
Teachd a-steach iomlan eile	-	3,955	3,955
Air 31 Màrt 2024	50	2,140	2,190

	Calpa earrannan	Cosnadh a chumar	Cothromas iomlan
	£000	£000	£000
Air 1 Giblean 2024	50	2,140	2,190
(Call) sa bhliadhna mar thoradh air luchd-seilbh nan stocan	-	(1,530)	(1,530)
Teachd a-steach iomlan eile	-	4,513	4,513
Air 31 Màrt 2025	50	5,123	5,173

Aithris na Buidhne air an t-Suidheachadh Ionmhasail

MAR A BHA E AIR 31 MÀRT 2025

Nòtaichean		2025 £000	2024 £000
SO-MHAOINEAN			
So-mhaoinean neo-làithreach			
Seilbh, uidheam is acfhainn	10	160,651	161,692
Tasgaidhean ann an seilbh	11	3,434	3,686
Tasgaidhean air an deach cunntas a dhéanamh tron dòigh-obrach cothromais	12	94	80
So-mhaoinean neo-shusbainteach	13	55	55
		164,234	165,513
So-mhaoinean làithreach			
Malairt is nithean eile a gheibhear	14	6,654	6,975
Clàran-seilbhe	15	39	81
Airgead is nithean co-ionann	16	685	429
		7,378	7,485
So-mhaoinean iomlan		171,612	172,998
FÈICHEANASAN			
Fèicheanasan làithreach			
Malairt is nithean eile a phàighear	117	(13,937)	(12,488)
		(13,937)	(12,488)
Fèicheanasan neo-làithreach			
lasad	18	(1,084)	(2,307)
Easbaidh ann an sgeama peinnsein shochoirean suidhichte	21	-	(3,867)
Subsadaidhean dàilichte	19	(156,729)	(157,539)
		(157,813)	(163,713)
Fèicheanasan iomlan		(171,750)	(176,201)
FÈICHEANASAN LOM		(138)	(3,203)
COTHROMAS			
Earrainnean àbhaisteach	22	50	50
Cosnadh a chumar		(188)	(3,253)
		(138)	(3,203)

Thug Bòrd nan Stiùirichean aonta seachad gus na h-aithrisean ionmhasail seo fhoillseachadh air 19 Samhain 2025 agus chaidh an soidhneadh às an leth le:

Lorna Jack
Cathraiche

Paul Kelsall
Àrd-oifigeir

Aithris na Companaidh air an t-Suidheachadh Ionmhasail

MAR A BHA E AIR 31 MÀRT 2025

Nòtaichean		2025 £000	2024 £000
SO-MHAOINEAN			
So-mhaoinean neo-làithreach			
Seilbh, uidheam is acfhainn	10	152,391	153,116
Tasgaidhean ann an seilbh	11	3,434	3,686
Tasgaidhean	12	1,998	1,998
		157,823	158,800
So-mhaoinean làithreach			
Malairt is nithean eile a gheibhear	14	9,972	10,081
Clàran-seilbhe	15	-	17
Airgead is nithean co-ionann	16	554	223
		10,526	10,321
So-mhaoinean iomlan		168,349	169,121
FÈICHEANASAN			
Fèicheanasan làithreach			
Malairt is nithean eile a phàighear	17	(13,573)	(11,875)
		(13,573)	(11,875)
Fèicheanasan neo-làithreach			
lasad	18	(1,084)	(2,307)
Easbhaidh ann an sgeama peinnsein shochoirean suidhichte	21	-	(3,867)
Subsadaidhean dàilichte	19	(148,519)	(148,882)
		(149,603)	(155,056)
Fèicheanasan iomlan		(163,176)	(166,931)
SO-MHAOINEAN (FÈICHEANASAN) LOM		5,173	(2,190)
COTHROMAS			
Earrainnean àbhaisteach	22	50	50
Cosnadh a chumar		5,123	2,140
		5,173	2,190

Thug Bòrd nan Stiùirichean aonta seachad gus na h-aithrisean ionmhasail seo fhoillseachadh air 19 Samhain 2025 agus chaidh an soidhneadh às an leth le:

Lorna Jack
Cathraiche

Paul Kelsall
Àrd-oifigeir

Aithris na buidhne air sruthan airgid

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

Nòtaichean		2025 £000	2024 £000
Sruthan airgid bho ghnìomhan obrachaidh			
Airgead air a thogail bho/(air a chleachdadh ann an) g(h)niomhan	23	1,524	(1,131)
Seilbh, uidheam is acfhainn air an ceannach		(13,106)	(12,302)
A' ceannach seilbh tasgaidh		-	(275)
Maoin bho bhith a' reic seilbh, uidheam is acfhainn		126	211
Subsadaidh calpa a fhuaradh		12,283	11,812
Cis air a pàigheadh		-	-
Sruth-airgid iomlan bho ghnìomhachdan obrachaidh		827	(1,685)
Sruthan-airgid bho ghnìomhachdan tasgaidh			
Àrdachadh san iasad do cho-iomairt		-	(26)
Sruth-airgid lom bho ghnìomhachdan tasgaidh		-	(26)
Sruthan-airgid bho ghnìomhachd ionmhasachaidh			
lasad a fhuaradh		387	656
lasad air a phàigheadh air ais		(935)	(2,167)
Riadh (a chaidh a phàigheadh)		(23)	(79)
Sruth-airgid lom bho ghnìomhachdan ionmhasachaidh		(571)	(1,590)
Meudachadh/(isleachadh) ann an airgead is sùimeannan co-ionannan ri airgead			
Airgead is sùimeannan co-ionann aig toiseach na bliadhna		429	3,730
Airgead is sùimeannan co-ionann aig deireadh na bliadhna		685	429

Aithris na Companaidh air Sruthan Airgid

AIRSON NA BLIADHNA A CHRÌOCHNAICH AIR 31 MÀRT 2025

	Nòtaichean	2025 £000	2024 £000
Sruthan airgid bho ghnìomhan obrachaidh			
Airgead air a thogail bho/(air a chleachdadh ann an) g(h)niomhan	23	1,570	(973)
Seilbh, uidheam is acfhainn air an ceannach		(12,628)	(11,924)
A' ceannach seilbh tasgaidh		-	(275)
Maoin bho bhith a' reic seilbh, uidheam is acfhainn		104	210
Subsadaidh calpa a fhuaradh		11,882	11,434
Cis air a pàigheadh		-	-
Sruth-airgid iomlan bho ghnìomhachdan obrachaidh		928	(1,528)
Sruthan-airgid bho ghnìomhachdan tasgaidh			
Àrdachadh san iasad do cho-iomairt		-	(26)
Sruth-airgid lom bho ghnìomhachdan tasgaidh		-	(26)
Sruthan-airgid bho ghnìomhachd ionmhasachaidh			
lasad a fhuaradh		387	656
lasad air a phàigheadh air ais		(935)	(2,099)
Riadh a chaidh a phàigheadh		(49)	(84)
Sruth-airgid lom bho ghnìomhachdan ionmhasachaidh		(597)	(1,527)
Meudachadh/(isleachadh) ann an airgead is sùimeannan co-ionannan ri airgead			
Airgead is sùimeannan co-ionann aig toiseach na bliadhna		223	3,304
Airgead is sùimeannan co-ionann aig deireadh na bliadhna		554	223

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

1. Ùghdarrachadh nan aithrisean ionmhais agus Aithris Gèillidh

Chaidh na h-aithrisean ionmhasail aig Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta agus na fo-chompanaidhean aige (a' Bhuidheann) airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025 ùghdarrachadh airson foillseachadh le Bòrd nan stiùirichean air 19 Sultain 2025 agus chaidh an Duilleag Cothromachaidh a shoidhnigeadh às leth a' Bhùird le Lorna Jack agus Paul Kelsall.

Chaidh aithrisean ionmhasail na Buidhne ullachadh a rèir inbhean cunntasachd eadar-nàiseanta ris an deach gabhail san RA (IAS ris an deach gabhail san RA).

Tha prìomh phoileasaidhean cunntasachd na Buidhne air am mineachadh ann an nòta 2.

2. Poileasaidhean cunntasachd

2.1 Modh ullachaidh

- (a) Chaidh na h-aithrisean ionmhasail co-dhaingnichte seo ullachadh a rèir modh na cosgais eachdraidheil, gus cunntas a thoirt air an ath-luachadh air seilbh, agus air sgeama peinnsein shochoirean suidhichte aig luach cothromach. Tha na h-aithrisean ionmhasail co-dhaingnichte air an toirt seachad ann an Sterling agus tha gach luach air an cruinneachadh dhan mhìle as fhaisg (£000) ach a-mhàin nuair a thèid an caochladh a ràdh. Tha a' Chompanaidh air a saoradh bhon riatanas gus cunntas prothaid is call fa leth a chur a-steach fo earrann 408 de dh'Achd nan Companaidhean 2006.

(b) Buidheann a tha a' cumail a' dol

A rèir an fhiosrachaidh a tha ri fhaotainn dhaibh, tha an dùil reusanta aig an luchd-stiùiridh gu bheil goireasan ionmhais iomchaidh aig a' Bhuidhinn gus cumail a' dol san ùine a tha air thoiseach oirnn.

Tha fèicheanasan lom de £0.138m aig a' Bhuidhinn agus tha buannachdan lom de £5.173m aig a' Chompanaidh air 31 Màrt 2025. Mar sin, tha a' Bhuidheann agus a' Chompanaidh air gabhail ri modhan cunntasachd a tha a' gabhail ris gun cum a' bhuidheann a' dol nuair a tha iad ag ullachadh nan aithrisean ionmhasail bliadhnail aca.

2.2 Modh Co-dhaingneachaidh

Is iad na h-Aithrisean Ionmhasail co-dhaingnichte na h-aithrisean ionmhais aig Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta agus na fo-chompanaidhean aige air 31 Màrt 2025.

Tha fo-chompanaidhean air an làn cho-dhaingneachadh bhon cheann-latha a' fhuaradh iad, is e sin an ceann-latha air am faigh a' Bhuidheann smachd, agus cumaidh iad orra a bhith air an co-dhaingneachadh gus an ceann-latha air an sgair an smachd sin.

Tha Aithrisean Ionmhasail nam fo-chompanaidhean air an ullachadh airson an aon àm aithris ris a' Chompanaidh phàrantaich, agus a' cleachdadh nan aon phoileasaidhean cunntasachd.

Tha cothromachaidhean, teachd a-steach agus cosgaisean taobh a-staigh na buidhne, agus buannachdan is callaidhean nach deach a thoirt gu buil bho thar-ghnìomhan taobh a-staigh na buidhne air an toirt a-mach gu lèir.

2.3 Prìomh Phoileasaidhean Cunntasachd

(a) Ag aithneachadh teachd a-steach

Tha teachd a-steach air aithneachadh a rèir IFRS 15: *Teachd a-steach bho Chùmhnantan le Custamairean* agus tha e a' gabhail a-steach sùimeannan a fhuairleadh agus tha rim faighinn a thaobh seirbheisean puirt-adhair a tha air an toirt seachad san RA. Thathar ag aithneachadh teachd a-steach nuair a tha e coltach gun tig na buannachdan eaconamach dhan Bhuidhinn agus gun urrainnear an teachd a-steach a thomhas gu h-earbsach. Tha teachd a-steach air a thomhas aig luach cothromach den t-sùim a fhuaradh, a' toirt air falbh lasachaidhean, ais-iocan agus cisean reic no cisean cusbainn.

'S e am prìomh shruth teachd a-steach cisean phort-adhair a tha air an aithneachadh nuair a tha an t-seirbheis cho-cheangailte air a toirt seachad. A bharrachd air seo, tha teachd a-steach bho mhàl air a chosnadh tro bhith a' toirt seachad togalaichean agus/no pàirtean de thogalaichean air màl do dhiofar theanantan agus tha e air aithneachadh air stèidh loidhne-dhireach thar ùine a' mhàl. Tha teachd a-steach, gun a bhith a' gabhail a-steach cìs luach-leasaichte, a gheibhear bho liosan shoithichean-adhair air aithneachadh air stèidh loidhne-dhireach thar ùine an liosa.

(b) Tabhartasan Riaghaltais

Tha tabhartasan riaghaltais air an aithneachadh nuair a tha dearbhadh reusanta ann gum faighear an tabhartas agus gun leanar na cumhachan ceangailte. Gheibhear subsadaidhean riaghaltais bho Riaghaltas na h-Alba a rèir Earrann 34 de dh'Achd Itealanachd Catharra Shiobhalta 1982 cho math ri tabhartasan teachd a-steach is calpa eile. Tha tabhartasan an riaghaltais a thaobh caiteachas calpa air an cur gu cunntas teachd a-steach dhàilichte agus tha iad air an leigeil a-mach dhan Aithris Teachd a-steach le sùimeannan bliadhnail co-ionann thar na beatha cleachdaidh ris a bheil dùil aig na so-mhaoinean buntainneach. Tha tabhartasan de sheòrsa teachd a-steach air an cur ris mar theachd-a-steach eile gus am maidseadh leis a' chosgais ris a bheil iad a' buntainn. Tha gach subsadaidh dàilichte taobh a-staigh fèicheanasan neo-làthaireach.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

(c) Cisean teachd a-steach

Tha so-mhaoinean is fèicheanasan cise làithreach air an tomhas aig an t-sùim a thathar an dùil a gheibhear air ais no a thèid a phàigheadh do na h-ùghdarrasan cise, stèidhichte air irean cise agus laghan a chaidh a chur an gnìomh no a chur an gnìomh gu ìre mhòr ro cheann-latha na duilleig cothromachaidh.

Tha cis dhàilichte air a h-aithneachadh air a h-uile eadar-dhealachadh sealach a tha ag èirigh eadar bunaitean cise so-mhaoinean is fèicheanasan agus na sùimeannan giùlain aca sna h-aithrisean ionmhasail, ach a-mhàin na leanas:

- far a bheil an t-eadar-dhealachadh sealach ag èirigh bho aithneachadh tùsail de goodwill no so-mhaoin no fèicheanas ann an tàr-ghnìomh nach eil na co-dhaingneachadh gnìomhachais nach bi aig àm an tar-ghnìomh a' toirt buaidh air cunntasachd no prothaid no call air an gabh cisean a phàigheadh;
- a thaobh eadar-dhealachaidhean sealach a thaobh sùimeannan air an gabh cisean a phàigheadh co-cheangailte ri tasgaidhean ann am fo-chompanaidhean agus co-iomairtean, far an urrainnear smachd a chumail air àm ath-thionndadh nan eadar-dhealachaidhean sealach agus far a bheil e coltach nach till na h-eadar-dhealachaidhean sealach san àm ri teachd; agus;
- far nach eilear ag aithneachadh sho-mhaoinean cis dàilichte ach chun na h-ìre is gu bheil e coltach gum bi prothaid ann air an gabh cisean a phàigheadh leis an urrainnear na h-eadar-dhealachaidhean sealach, creideas an cise no callaidhean cise a chaidh a ghiùlan air adhart a chleachdadh.

Tha so-mhaoinean agus fèicheanasan cis dàilichte air an tomhas air stèidh neo-lasaichte aig na h-ìrean cise a thathar an dùil a bhios an sàs nuair a thèid an t-so-mhaoin a thoirt gu buil no nuair a thèid am fèicheanas a rèiteach, stèidhichte air irean cise agus laghan cise air an cur an gnìomh no air an cur an gnìomh gu ìre mhòr air ceann-latha na duilleig cothromachaidh.

Tha cisean teachd a-steach air an cur ris, no air an toirt air falbh, gu dìreach bho chothromas ma tha e a' buntainn ri nithean a tha air an cur ri no air an toirt air falbh bho chothromas. Anns gach suidheachadh eile, tha cis teachd a-steach air aithneachadh san Aithris air Teachd a-steach.

(d) Peinnseanan

Tha a' Bhuidheann a' gabhail pàirt ann an dà sgeama le sochairean suidhichte agus aon sgeama thabhartasan comharraichte. Bidh a' Chompanaidh a' ruith Sgeama Peinnsein Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean, sgeama sochairean suidhichte. Tha luchd-obrach Port-adhair Dhùn Dè a' gabhail pàirt ann am Maoin Superannuation Taobh Tatha, air a ruith le Comhairle Baile Dhùn Dè. Tha a' Bhuidheann cuideachd a' gabhail pàirt ann an Sgeama Peinnsein the People's Pension, a tha na sgeama tabhartais comharraichte sam bi luchd-obrach na Buidhne a' gabhail pàirt tro chlàradh fèin-obrachail.

Tha cosgais solarachadh nan sochairean fo na planaichean sochairean suidhichte air obrachadh a-mach airson gach plana fa leth a' cleachdadh dòigh nan aonad ro-mheasta, a

tha a' buileachadh còir air sochairean chun na h-ùine làithrich (gus cosgais seirbheis làithreach obrachadh a-mach) agus na h-amannan làithreach agus roimhe (gus an luach làithreach de dh'uallachaidhean airson shochairean suidhichte) agus tha e stèidhichte air comhairle bho chlàireach-urrais.

Tha cosgaisean seirbheis san àm a dh'fhalbh air an aithneachadh mar chosgais air stèidh loidhne-dhireach thar na h-ùine cuibheasaich gus am bi na buannachdan air am buileachadh. Ma tha na buannachdan air am buileachadh mar-thà, dìreach às dèidh plana peinnsein a thoirt a-steach no atharrachadh, tha cosgaisean seirbheis san àm a dh'fhalbh air an aithneachadh sa bhad.

Tha an eileamaid de riadh ann an cosgais nan sochairean suidhichte a' riochdachadh an atharrachaidh ann an luach làithreach uallaichean an sgeama mar thoradh air an ùine a bhith a' dol seachad, agus tha e air obrachadh a-mach le bhith a' cur na h-ìre lasachaidh an sàs ann an luach làithreach an uallaich a thaobh sochair, a' toirt aire do dh'atharrachaidhean susbainteach san uallach tron bhliadhna. Tha an riadh air so-mhaoinean a' Phlana stèidhichte air measadh a chaidh a dhèanamh aig toiseach na bliadhna air toraidhean fad-ùine na margaidh air so-mhaoinean an sgeama, air atharrachadh airson na buaidh aig luach cothromach so-mhaoinean a' phlana de thabhartasan a fhuair e agus sochairean a chaidh a phàigheadh tron bhliadhna. Tha an t-eadar-dhealachadh eadar an riadh air so-mhaoinean a' phlana agus cosgais an rèidh air dleastanasan air aithneachadh anns an aithris teachd a-steach mar theachd a-steach no cosgais ionmhais eile.

Tha a' Bhuidheann air an roghainn a chur an sàs ann an sochairean luchd-obrach IAS 19 gus buannachdan agus call a rèir clèirich-urrais aithneachadh gu h-iomlan anns an aithris air Teachd a-steach lomlan san ùine sa bheil iad a' tachairt.

Tha an còrrach no easbaidh ann an sochair suidhichte a' gabhail a-steach luach làithreach an uallaich shochairean suidhichte (a' cleachdadh ìre lasachaidh stèidhichte air bannan corporra àrd-inbhe), a' toirt air falbh cosgaisean seirbheis san àm a dh'fhalbh nach deach aithneachadh fhathast agus a' toirt air falbh luach cothromach so-mhaoin a' phlana às an tèid na h-uallachaidhean a phàigheadh.

Tha a' bhuidheann cuideachd a' gabhail pàirt ann an sgeama tabhartais comharraichte. Bidh cosgaisean nan sgeamaichean sin air an sgriobhadh dheth dhan Aithris Teachd a-steach air bunait tàrmaichte.

(e) Seilbh, uidheam is acfhainn

Tha seilbh, uidheam is acfhainn air an clàradh aig cosgais às aonais isleachadh cruinnichte agus ios-sgriobhadh cruinnichte. Tha na cosgaisean seo a' gabhail a-steach a bhith ag ùrachadh pàirt den uidheam is acfhainn ma thèid na riaghailtean aithneachaidh a choileanadh. Mar an ceudna, nuair a thèid sgrùdadh mòr a dhèanamh, thèid a chosgais a chomharrachadh ann an luach giùlain airson uidheam is acfhainn mar ni ath-nuadhaichte ma thèid na riaghailtean aithneachaidh a choileanadh. Tha a h-uile cosgais càraidh is cumail suas eile air an aithneachadh san Aithris Teachd a-steach mar chosgais nuair a dh'èirich iad.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

(e) Seilbh, uidheam is acfhainn (a' leantainn)

Tha isleachadh luach air a thoirt seachad air a' chosgais, a' toirt air falbh an luach iarmadaich aig an t-seilbh, uidheam is acfhainn uile, ach a-mhàin fearann, air dòigh loidhne-dhireach thairis air a' bheatha fheumail ris a bheil dùil mar a leanas:

Saor-sheilbheachd air fearann agus toglaichean

Fearann	gun isleachadh luach
Toglaichean le Saor-sheilbheachd	bho 6 bliadhna gu 60 bliadhna
Talamh is toglaichean liosaichte	thairis air a' chòrr de bheatha an liosa suas ri 50 bliadhna aig a' char as motha.
Pàircean-chàraichean	bho 10 bliadhna gu 45 bliadhna
So-mhaoinean gan togail	Gun isleachadh gus an tèid an so-mhaoin a chleachdadh gu gnìomhach

Uidheam is acfhainn

Innealan-iùil	bho 5 bliadhna gu 20 bliadhna
Raoitean-laighe, apranan agus prìomh-sheirbheisean	bho 3 bliadhna gu 50 bliadhna
Plèanaichean agus Pàirtean do Phlèanaichean	thairis air 25 bliadhna
Carbadan	bho 5 bliadhna gu 10 bliadhna
Carbadan puirt-adhair sònraichte	bho 10 bliadhna gu 20 bliadhna
Uidheam IT is acfhainn	bho 3 bliadhna gu 10 bliadhna
Àirneis is goireasan oifise	bho 3 bliadhna gu 5 bliadhna

Tha luachan giùlain thogalaichean, uidheam is acfhainn air an ath-sgrùdadh airson ios-sgrìobhaidh ma tha tachartasan no atharrachaidhean ann an suidheachaidhean a' comharrachadh gur dòcha nach gabh an luach giùlain fhaighinn air ais, agus tha iad air an sgrìobhadh sìos sa bhad aig an t-sùim a ghabhas faighinn air ais. Bithear ag ath-sgrùdadh beathannan feumail agus luachan iarmadach gach bliadhna agus far a bheil atharrachaidhean a dhith, thèid an cur ann airson an àm ri teachd.

Tha eileamaid de sheilbh, acfhainn no uidheam air a di-aithneachadh nuair a gheibhear cuidhteas i no far nach eilear an dùil gun èirich buannachdan eaconamach sam bith bho bhith a' leantainn air adhart a' cleachdadh na so-mhaoin. Tha buannachd no call sam bith a tha ag èirigh mar thoradh air di-aithneachadh na so-mhaoin air a ghabhail a-steach san Aithris Teachd a-steach anns an ùine dhi-aithneachadh.

Tha soitheach-adhair air an clàradh aig cosgais, le isleachadh càrnte air a thoirt air falbh. Tha cosgaisean a' gabhail a-steach cosgaisean a tha ceangailte gu dìreach le bhith a' dèanamh cinnteach gum bi an soitheach-adhair ann an staid far am bi e freagarrach gus cleachdadh.

(f) Co-aonachadh Ghnìomhachasan

Thathar a' clàradh faighinn fho-chompanaidhean fo IFRS 3 Co-aonachadh Ghnìomhachasan a' cleachdadh na dòigh ceannach. Tha cosgais a bhith a' faighinn na fo-chompanaidh air a thomhas aig luach cothromach nan so-mhaoinean a fhuaradh, na h-earrannan a chaidh fhoillseachadh agus na fèicheanasan a fhuairleadh air latha an tar-ghluasad cho math ri cosgaisean a bha mar thoradh dìreach air a bhith ga cheannach. Tha so-mhaoinean aithnichte a fhuairleadh, fèicheanasan agus fèicheanas a dh'fhaodadh a bhith ann, a fhuaras ann an co-aonachadh gnìomhachais air an tomhas an toiseach aig luach chothromach aig ceann-latha na ceannachd ge b' e dè an ìre de dh'ùidh bheag-chuid a th' ann.

(g) Tasgaidhean ann an co-iomairtean

Thathar a' dèiligeadh ri buidhnean anns a bheil ùidh aig a' Bhuidhinn san fhad-ùine agus a tha fo smachd na Buidhne agus aon no barrachd luchd-iomairt eile fo rèiteachadh cùmhnant mar cho-iomairtean. Tha a' Bhuidheann a' comharrachadh a h-ùidh ann an co-iomairtean tron dòigh-obrach cothromais. Bidh a' Bhuidheann a' foillseachadh a roinn iomlan den phrothaid no call aig co-iomairtean air aghaidh an Aithris Teachd a-steach agus tha na tasgaidhean air an comharrachadh mar sho-mhaoinean neo-làithreach air aghaidh na Duilleig Cothromachaidh.

(h) Tasgaidhean ann an seilbh

Tha tasgaidhean ann an seilbh air am meas air cosgais aig an toiseach, a' gabhail a-steach cosgaisean tar-ghnìomhan. Às dèidh aithneachadh toiseachail, tha tasgaidhean ann an seilbh air an aithris aig na luachan cothroman, a tha a rèir suidheachadh na margaidh air latha na duilleig cothromachaidh. Tha buannachdan no call a thig bho atharrachaidhean ann an luach cothromach tasgaidhean ann an seilbh air an gabhail a-steach san Aithris Teachd a-steach anns a' bhliadhna anns an èirich iad.

Tha tasgaidhean ann an seilbh air an di-aithneachadh nuair a fhuaradh cuidhteas iad no nuair a tha an tasgadh ann an seilbh air a thoirt a-mach à cleachdadh gu maireannach agus chan eil dùil ri buannachd eaconamach sam bith eile bho bhith faighinn cuidhteas e. Tha an t-eadar-dhealachadh eadar an toradh cuidhteas lom agus sùim giùlain na so-mhaoin air aithneachadh anns an Aithris Teachd a-steach anns an ùine san do thachair an di-aithneachadh.

Tha tar-ghluasadan air an dèanamh gu no bho thasgaidhean ann an seilbh dìreach nuair a tha atharrachadh ann an cleachdadh ann. Airson gluasadan bho sheilbh a tha na sho-mhaoin tasgaidh gu seilbh sealbhadair-còmhnaidh, is e a' chosgais mheasta airson cunntasachd às dèidh sin an luach cothromach aig ceann-latha an atharrachaidh cleachdaidh. Ma thèid seilbh sealbhadair-còmhnaidh gu bhith na sheilbh tasgaidh, bidh a' Bhuidheann a' toirt cunntas air an togalach sin a rèir a' phoileasaidh a chaidh ainmeachadh fo sheilbh, uidheam acfhainn suas gu ceann-latha an atharrachadh cleachdaidh.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

(i) So-mhaoinean Do-bheantainneach

Bithear a' tomhas sho-mhaoinean do-bheantainneach a gheibhear air leth aig cosgais an toiseach. Bithear a' tomhas sho-mhaoinean do-bheantainneach a gheibhear ann an co-aonachadh gnìomhachasan an toiseach aig cosgais mar na luachan cothromach aca aig ceann-latha an tar-ghlusaids. Às dèidh aithneachadh tùsail, thèid so-mhaoinean do-bheantainneach a ghiùlan aig cosgais a' toirt air falbh luach-chronadh cruinnichte agus ìos-sgrìobhadh cruinnichte. Tha so-mhaoinean do-bheantainneach air an luach-chronadh thairis air a' bheatha eaconamach fheumail chriochnach aca.

Tha so-mhaoinean do-bheantainneach le beatha chriochnach air an luach-chronadh thar na beatha eaconamaich fheumail aca agus tha iad air am measadh airson ìos-sgrìobhadh gach turas a tha comharra ann gum faodadh ìos-sgrìobhadh a bhith air an t-so-mhaoin do-bheantainneach. Thathar a' dèanamh ath-sgrùdadh air dòigh agus àm luach-chronaidh airson so-mhaoin do-bheantainneach le beatha fheumail chriochnach co-dhiù aig gach deireadh bliadhna ionmhais. Thathar a' toirt cunntas air atharrachaidhean anns a' bheatha fheumail ris a bheil dùil no air a' phàtran caitheamh ris a bheil dùil de bhuannachdan eaconamach san àm ri teachd le bhith ag atharrachadh na h-ùine no dòigh luach-chronaidh, mar a bhios ìomchaidh, agus bithear a' làimhseachadh seo mar atharrachaidhean anns na tuairmsean cunntasachd. Tha a' chosgais luach-chronadh air so-mhaoin do-bheantainneach le beatha chriochnaich air comharrachadh anns an Aithris Teachd a-steach anns an roinn chosgaisean a tha a rèir foinceasan na so-mhaoin do-bheantainnich.

Tha na beathannan fheumail a leanas air an cleachdadh nuair a thathar ag obair a-mach luach-chronadh:

So-mhaoinean neo-shusbainteach – 7-60 bliadhna a thaobh cumhnantan liosa.

(j) Ìos-sgrìobhadh air so-mhaoinean neo-ionmhasail

Chaidh tòrr de na so-mhaoinean neo-ionmhasail aig a' bhuidhinn, a' gabhail a-steach goodwill, a mhaoineachadh 100% le tabhartasan. A rèir IAS 36 ìos-sgrìobhadh so-mhaoinean, tha tabhartas a tha air aithneachadh mar theachd a-steach dhàilichte a tha a' buntainn ri so-mhaoin neo-ionmhasail air a thoirt air falbh bho shuim giùlain na so-mhaoin airson adhbharan deuchainn ìos-sgrìobhaidh airson na so-mhaoin sin. Mar sin, chan eil feum air deuchainn ìos-sgrìobhadh air so-mhaoinean neo-ionmhasail, far a bheil na so-mhaoinean sin air am maoineachadh le tabhartasan.

Airson nan so-mhaoinean nach deach a mhaoineachadh gu h-iomlan tro thabhartasan, tha a' Bhuidheann a' measadh a bheil comharra ìos-sgrìobhaidh ann aig gach ceann-latha aithris. Bithear a' dèanamh deuchainn ìos-sgrìobhaidh air so-mhaoinean nuair a tha comharra ann gur dòcha nach fhaighear na sùimeannan giùlain air ais. Is e an t-sùim a ghabhas faighinn air ais bho sho-mhaoin no aonad gineadh airgid am figear as àirde de na leanas: a luach cothromach gun na cosgaisean airson a reic, agus a luach ann an cleachdadh.

Nuair a thèid àireamhachadh luach cleachdaidh a dhèanamh, feumaidh na stiùirichean tuairmse a dhèanamh air na sruthan airgid ris am biodh dùil bhon t-so-mhaoin no aonad gineadh airgid agus feumaidh iad ìre lasachaidh ìomchaidh a thaghadh gus luach làithreach nan sruthan airgid sin obrachadh a-mach.

Tha measadh air a dhèanamh aig gach ceann-latha aithris a thaobh a bheil comharra sam bith ann gur dòcha nach eil call ìos-sgrìobhaidh a bha aithnichte roimhe fhathast ann, no gu bheil e air lùghdachadh. Ma tha an leithid de chomharradh ann, ni a' Bhuidheann tuairmse air an t-sùim a ghabhas faighinn air ais bhon mhaoin no bhon aonad gineadh airgid. Chan eilear ag ath-thilleadh call ìos-sgrìobhaidh a bh' ann roimhe ach a-mhàin ma tha atharrachadh air a bhith anns na beachdan a chaidh a chleachdadh gus an t-sùim a gheibhear air ais bhon t-so-mhaoin obrachadh a-mach bho chaidh an call ìos-sgrìobhaidh mu dheireadh aithneachadh. Tha an t-ath-thilleadh cuibhrichte gus nach bi sùim giùlain na so-mhaoin nas àirde na an t-sùim a ghabhas faighinn air ais, no nas àirde na an t-sùim giùlain a bhiodh air a dhearbhadh, lom bho isleachadh, mura robh call ìos-sgrìobhadh sam bith air aithneachadh airson na so-mhaoin ann an amannan aithris roimhe.

(k) Airgead agus tasgaidhean sealach

Tha airgead agus tasgaidhean sealach a' gabhail a-steach airgead sa bhanca agus airgead ri làimh.

(l) Ullachaidhean

Tha ullachadh air aithneachadh nuair a tha uallach laghail no saor-thoileach aig a' Bhuidhinn mar thoradh air tachartas san àm a dh'fhalbh, far a bheil e coltach gum bi feum air às-sruthadh de bhuannachdan eaconamach gus an dleastanas a rèiteachadh agus far am faodar tuairmse earbsach a dhèanamh air meud an uallaich. Ma tha a' bhuaidh susbainteach, tha sruthan airgid ris a bheil dùil san àm ri teachd air an lasachadh le bhith a' cleachdadh ìre ro-chisean làithreach a tha a rèir, far a bheil sin ìomchaidh, na cunnartan a tha sònraichte dhan uallach sin.

(m) Clàran-seilbhe

Tha clàran-seilbhe air an aithris aig a' chosgais as ìle eadar cosgais agus luach lom ri fhaighinn.

Tha an luach lom a ghabhas a choileanadh stèidhichte air pris reic thuairmseach, a' toirt air falbh cosgaisean sam bith eile a thathar an dùil a bhios ann ro chriochnachadh no cuidhteas.

(n) Malairt is nithean eile a gheibhear

Tha nithean malairt a gheibhear, aig a bheil teirmichean creideis 30-latha, mar as trice air an aithneachadh agus air an giùlan aig an luach as ìle - an luach fàirdeil tùsail no an t-sùim a ghabhas faighinn air ais. Far a bheil luach-ama an airgid buntainneach, bithear a' giùlan nithean a tha rim faighinn aig cosgais le luach-chronadh. Tha ullachaidhean gan dèanamh nuair a tha fianais neo-chlaon ann nach tèid aig a' Bhuidheann air sùimeannan fhaighinn air ais gu h-iomlan. Tha cothromachaidhean air an sgrìobhadh dheth nuair a thathar a' meas gu bheil e gu math mi-choltach gum faighear an t-airgead air ais.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

(o) So-mhaoinean ionmhasail

So-mhaoinean ionmhasail, taobh a-staigh sgòp Ionnsramaidean Ionmhasail IAS 39: Tha Aithneachadh agus Tomhas, air an aithneachadh nuair a thig a' Bhuidheann gu bhith na pàrtaidh anns na cùmhnantan a dh'adhbharaicheas iad agus nuair a tha air an comharrachadh mar sho-mhaoinean ionmhasail aig luach cothromach tro phrothaid no call, iasadan agus nithean eile a gheibhear, tasgaidhean air an cumail gu abachadh no so-mhaoinean ionmhais ri fhaighinn airson a reic mar a bhios iomchaidh. Bidh a' Bhuidheann a' co-dhùnadh mar a thèid na so-mhaoinean ionmhasail aice a chomharrachadh nuair a thèid an aithneachadh an toiseach agus, far a bheil e ceadaichte agus iomchaidh, ni i measadh air a' chomharrachadh seo aig deireadh gach bliadhna ionmhais.

Nuair a dh'aithnichear so-mhaoinean ionmhasail an toiseach, tha iad air an tomhas aig luach cothromach: 's e sin pris an tar-ghnìomh agus, airson so-mhaoinean ionmhasail nach eil aig luach cothromach tro phrothaid no call, cosgaisean tar-ghnìomh dìreach.

Bidh a' Bhuidheann a' co-dhùnadh a bheil tàilleabhan leabaichte ann an cùmhnant nuair a ghabhas a' bhuidheann ris a' chùmhnant an toiseach. Tha na tàilleabhain air an eadar-dhealachadh bhon cùmhnant anns a bheil iad mur eil iad air an tomhas aig luach cothromach tro phrothaid is call agus nuair nach eil na feartan agus riosgan eaconamach dlùth-cheangailte ris an fheadhainn anns a' chùmhnant anns a bheil iad. Cha tèid ath-mheasadh a dhèanamh ach ma tha atharrachadh ann an cumhachan a' chùmhnant a dh'atharraicheas gu mòr na sruthan airgid a bhiodh a dhith air dhòigh eile.

Thathar ag aithneachadh ceannach no reic so-mhaoinean ionmhasail far am feumar so-mhaoinean a libhrigeadh taobh a-staigh ùine a chaidh a stèidheachadh le riaghailt no cleachdadh sa mhargaidh (dòigh malairt chunbhalach) air ceann-latha an tar-ghnìomh, mar an ceann-latha a bhios a' Bhuidheann a' gealltainn an t-so-mhaoinean a cheannach no a reic.

Tha mar a thèid so-mhaoinean ionmhasail a mheas an uair sin a' crochadh air mar a thèid an seòrsachadh. Chan eil so-mhaoinean ionmhasail aig a' Bhuidhinn aig luach cothromach tro phrothaid no call, no tasgadh sam bith aig ìre abaich. Tha nithean malairt a gheibhear aig a' Bhuidhinn agus tha a' Bhuidheann air iasad a thoirt do Phàirce Gnìomhachais Port-adhair Inbhir Nis Earranta (IABP), an t-eintiteas air a bheil co-smachd aice, a tha a-nis ri pàigheadh air ais air iarrtas.

iasadan agus nithean eile a gheibhear

Tha iasadan agus nithean eile a gheibhear nan so-mhaoinean ionmhasail nach eil nan tàilleabhain aig a bheil pàigheadh suidhichte no a ghabhas obrachadh a-mach nach eil air an lìostadh ann am margadh gnìomhach, nach eil gam meas mar sho-mhaoinean malairt, agus nach deach a chomharrachadh an dàrna cuid mar luach cothromach tro phrothaid is call no "ri fhaighinn airson reic". Tha so-mhaoinean mar seo air an giùlan aig cosgais luach-chrionte a' cleachdadh dòigh na h-ìre rèidh èifeachdaich (EIR) ma tha luach-ama an airgid susbainteach. Thathar ag aithneachadh bhuannachdan agus challaidhean nuair a thèid na h-iasadan agus nithean a gheibhear a dhì-aithneachadh no ìos-sgrìobhadh, cho math ri pròiseas am luach-chrionaidh.

(p) Fèicheanasan ionmhasail

Nithean malairt rim pàigheadh

Tha nithean malairt rim pàigheadh mar dhleastanasan gus pàigheadh airson bathar no seirbheisean a fhuaradh bho sholaraichean mar phàirt de gnìomhachais àbhaisteach. Tha nithean malairt rim pàigheadh air an seòrsachadh mar fhèicheanasan làithreach ma dh'fheumar am pàigheadh taobh a-staigh bliadhna no nas lugha, no mar fhèicheanasan neo-làthaireach ma dh'fheumar am pàigheadh às dèidh còrr is bliadhna.

iasadan

Tha iasadan air an aithneachadh air luach cothromach an toiseach, às dèidh cosgaisean tar-chur. Às dèidh sinn, tha iasadan air an giùlan aig cosgaisean le luach-chrionadh.

(q) Ath-sgrùdadh air ìos-sgrìobhadh so-mhaoinean ionmhasail

Bidh a' Bhuidheann a' meas air ceann-latha gach duilleag cothromachaidh a bheil so-mhaoinean ionmhasail no buidhnean de sho-mhaoinean ionmhasail air ìos-sgrìobhadh. Tha nithean malairt a gheibhear agus iasadan rim faighinn san ùine ghoirid aig a' Bhuidhinn. Bithear a' sgrùdadh nan so-mhaoinean airson ìos-sgrìobhadh mar a leanas:

So-mhaoinean air an giùlan aig cosgaisean le luach-chrionadh

A thaobh nithean malairt a gheibhear agus iasadan rim faighinn sa gheàrr-ùine, tha ullachadh ann airson ìos-sgrìobhadh nuair a tha fianais reusanta ann (leithid briseadh creideis no duilgheadasan ionmhais mòra an neach-fiach) nach bi e comasach dhan Bhuidhinn na sùimeannan gu lèir fhaighinn air ais a bha rim pàigheadh fo chumhachan tùsail an fhàirdeil. Tha sùim giùlain an nì a gheibhear a' lùghdachadh tro bhith a' cleachdadh cunntas cuibhinn. Tha fiachan ìos-sgrìobhte air an dì-aithneachadh nuair a thathar a' meas nach fhaighear air ais iad.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

2.4 Breithneachaidhean agus adhbharan mì-chinnt ann an tuairmsean

Gus Aithrisean Ionmhasail co-dhaingnichte na Buidhne ullachadh, feumaidh stiùirichean breithneachaidhean, tuairmsean agus ro-bheachdan a dhèanamh a bheir buaidh air na sùimeannan teachd a-steach, cosgaisean, so-mhaoinean is fèicheanasan a thèid aithris, agus air foillseachadh nam fèicheanasan a dh'fhaodadh a bhith ann, aig a' cheann-latha aithris. Ach, leis gur e tuairmse a th' ann, dh'fhaodte gum bi na toraidhean an da-rìreabh eadar-dhealaichte bho na tuairmsean seo. Thug na breithean, measaidhean agus ro-bheachdan a' bhuidhne a bu mhotha air sùimeannan a chaidh aithneachadh anns na h-aithrisean ionmhasail co-dhaingnichte:

Ath-luachadh nan tasgaidhean ann an seilbh

Bidh a' Bhuidheann a' giùlan a thasgaidhean ann an seilbh aig luach cothromach, le atharrachaidhean air luach-chothromach air an aithneachadh anns an Aithris air Teachd a-Steach. Dh'fhastaich a' bhuidheann eòlaichean luachaidh neo-eisimeileach gus an luach cothromach air 31 Màirt 2025 obrachadh a-mach. Airson nan tasgaidhean ann an seilbh, chleachd an neach-luachaidh dòigh luachaidh stèidhichte air modail sruth-airgid lasaichte atharraichte oir tha dìth dàta margaidh coimeasach ann mar thoradh air nàdar nan togalaichean.

Tha luach cothromach dearbhte nan tasgaidhean ann an seilbh gu math freagairteach dhan toradh tuairmseach. Tha barrachd mineachaidh air na prìomh bheachdan a chaidh a chleachdadh gus luach chothroman nan tasgaidhean ann an seilbh obrachadh a-mach ann an nòta 11.

Sgeamaichean peinnsein shochairan suidhichte

Tha cosgais nan sgeamaichean peinnsein shochairan suidhichte air obrachadh a-mach le luachadh le clèireach urrais. Bha na luachaidhean clèirich-urrais a' gabhail a-steach a bhith a' dèanamh bharailean mu irean lasachaidh, irean toraidh ris a bheil dùil bho sho-mhaoinean, àrdachadh tuarastail san àm ri teachd, irean bàsmhorachd agus àrdachadh peinnsein san àm ri teachd. Air sgàth iom-fhillteachd an luachaidh, na barailean bunaiteach agus nàdar fad-ùine nam planaichean sin, tha tuairmsean mar sin fo ùmhlachd mì-chinnt mòr. Tha fiosrachadh a bharrachd ann an nòta 21.

Tha na h-inbhean agus na mineachaidhean a leanas riatanach airson a' chiad uair airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025 ach chan eil iad buntainneach no chan eil buaidh shusbainteach aca air aithrisean ionmhasail na buidhne;

2.5 Atharrachaidhean ann am poileasaidhean agus foillseachaidhean cunntasachd - inbhean agus mineachaidhean ùra agus atharraichte

Tìotal	Buileachadh	Buaidh air a' Bhuidhinn
A' comharrachadh Fèicheanasan mar Làithreach no Neo-làithreach le Cùmhnantan – Atharrachaidhean air IAS 1	Amannan cunntasachd bliadhnaile a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2024	Chan eil buaidh shusbainteach sam bith air na h-aithrisean ionmhais.
Fèicheanasan Liosa ann an Reic agus Ath-lìosadh – Atharrachaidhean ri IFRS 16	Amannan cunntasachd bliadhnaile a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2024	Chan eil buaidh shusbainteach sam bith air na h-aithrisean ionmhais.
Foillseachaidhean: Ullachaidhean Ionmhais Solaraichean – Atharrachaidhean air IAS 7 agus IFRS 7	Amannan cunntasachd bliadhnaile a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2024	Chan eil buaidh shusbainteach sam bith air na h-aithrisean ionmhais.
Reic no Cur ri So-maoinean eadar Neach-tasgaidh agus Com-pàirtiche no Co-iomairt – Atharrachaidhean air IFRS 10 agus IAS 28	Ri dhèiligeadh gun cheann-latha crìochnachaidh	Chan eil buaidh shusbainteach sam bith air na h-aithrisean ionmhais.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

2.6 Atharrachaidhean ann am poileasaidhean agus foillseachaidhean cunntasachd - inbhean a chaidh fhoillseachadh ach nach eil an gnìomh fhathast

Tha na h-inbhean agus mineachaidhean a chaidh fhoillseachadh, ach nach eil an gnìomh fhathast, suas ri ceann-latha foillseachaidh aithrisean ionmhasail na buidhne air am foillseachadh gu h-ìosal. Tha a' Bhuidheann an dùil gabhail ris na h-inbhean aca, ma tha iad buntainneach, nuair a thèid an cur an sàs.

Tìotal	Buileachadh	Buaidh air a' Bhuidhinn
Dith comas iomlaid – Atharrachaidhean air IAS 21	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2025	Chan eil am Bòrd an dùil gum bi buaidh sam bith aig seo air na h-aithrisean ionmhasail.
Atharrachaidhean air Seòrsachadh agus Tomhas Ionnsramaidean Ionmhasail (Atharrachaidhean air IFRS 9 agus IFRS 7)	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2026	Thèid làn mheasadh buaidh a dhèanamh an ceann ùine.
Leasachaidhean Bliadhnail air Inbhean Cunntasachd IFRS	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2026	Thèid làn mheasadh buaidh a dhèanamh an ceann ùine.
Cùmhnanntan a tha a' toirt lomradh air Dealan a tha an urra ri Nàdar (air an robh Aontaidhean Ceannach Cumhachd roimhe) (Atharrachaidhean air IFRS 9 agus IFRS 7)	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2026	Chan eil am Bòrd an dùil gum bi buaidh sam bith aig seo air na h-aithrisean ionmhasail.
IFRS 18 Taisbeanadh agus Foillseachadh ann an Aithrisean Ionmhasail	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2027*	Thèid làn mheasadh buaidh a dhèanamh an ceann ùine.
IFRS 19 Fo-chompanaidhean gun Chunntachalachd Phoblach: Foillseachaidhean:	Amannan cunntasachd bliadhnail a' tòiseachadh air no às dèidh 1 Faoilleach 2027*	Thèid làn mheasadh buaidh a dhèanamh an ceann ùine.

Chan eil an luchd-stiùiridh an dùil gum bi buaidh shusbainteach sam bith ann bho bhith a' gabhail ris na h-bun-inbhean air aithrisean ionmhasail na Buidhne san ùine nuair a thèid an cur an gnìomh an toiseach. Ach, thèid seo a mheasadh às dèidh dhaibh a bhith air am buileachadh.

* Aig àm foillseachaidh, cha deach gin de na bun-inbhean sin aontachadh airson cur an gnìomh san RA agus cha tèid gabhail riutha gus an tèid daingneachadh gun deach an aontachadh.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

3. Teachd a-steach

Thathar a' coimhead air an teachd a-steach aithnichte san Aithris air Teachd a-steach mar a leanas:

	2025	2024
	£000	£000
Teachd a-steach bho chisean puirt-adhair	24,390	22,333
Teachd a-steach bho Cheadachaidhean Reic	4,181	3,724
Teachd a-steach bho mhàl	2,904	3,175
Teachd a-steach lomlan	31,475	29,232

4. Teachd a-steach eile

	2025	2024
	£000	£000
Tabhartasan Riaghaltais, tabhartasan eile, agus seirbheisean a chaidh a thoirt seachad	35,047	38,940
	35,047	38,940

Tha a' Bhuidheann a' faighinn subsadaidh obrachaidh bho Riaghaltas na h-Alba, airson a bhith a' leantainn air adhart le gnìomhachd aig na 11 puirt-adhair aice. Tha Port-adhair Dhùn Dè air a ruith tro shubsadaidh. A bharrachd air sin, gheibh HIAL airgead air ais airson cosgaisean rianachd an Sgeama Lasachaidh Adhair às leth Riaghaltas na h-Alba. Bha an t-sùim a fhuaradh ann an 2025 agus 2024 mar a leanas:

		2025	2024
		£000	£000
Teachd a-steach			
Riaghaltas na h-Alba	Subsadaidh obrachaidh	34,873	38,221
Riaghaltas na h-Alba	Sgeama Lasachaidh Adhair	173	184
Eile	Eile	1	535
		35,047	38,940

Calpa

Riaghaltas na h-Alba agus buidhnean eile	Subsadaidh obrachaidh agus tabhartasan	12,283	11,812
		47,330	50,752

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

5. Prothaid/(call) obrachaidh na buidhne

Tha seo air aithris às dèidh cosgaisean/(creideasan):

	2025	2024
	£000	£000
(Ìsleachadh)/Àrdachadh ann an luach cothromach nan tasgaidhean ann an seilbh	(252)	12
Ìsleachadh seilbh, uidheim is acfhainn	(13,590)	13,418
Subsadaidhean dàilichte air an toirt seachad	(12,697)	(12,905)
Pàighidhean airson liosan obrachaidh	-	-
Pàigheadh an neach-sgrùdaidh - seirbheisean sgrùdaidh	64	61

6. Buannachdan is (callaidhean) eile

	2025	2024
	£000	£000
(Call)/Buannachd air cuidhtean seilbh, uidheam is acfhainn	(35)	206
Àrdachadh ann am buannachdan eile	370	-
Àrdachadh/(Ìsleachadh) ann an luach cothromach nan tasgaidhean ann an seilbh	(252)	12
	83	218

7. Cosgaisean sochairean fhastaichean (a' leantainn)

	2025	2024
	£000	£000
Pàigheadh is tuarastalan	31,816	30,834
Cosgaisean shochoirean sòisealta	3,607	3,616
Cosgaisean peinnsein	4,828	6,638
Cosgaisean luchd-obrach eile	1,290	1,407
	41,541	42,495

Tha na cosgaisean peinnsein a thaobh sgeamaichean shochoirean suidhichte agus an sgeama thabhartasan comharraichte Bha an àireamh chuibheasach de luchd-obrach againn tron bhliadhna, a' gabhail a-steach luchd-obrach sealach agus subailte, mar a leanas:

	2025	2024
	Àir.	Àir.
Rianachd	25	25
Taic Lasachaidh Adhair (ADS)	4	4
Seirbheisean smàlaidh puirt-adhair	194	190
Seirbheisean trafaig adhair	112	116
Innleadaireachd	20	20
Àrd-oifis	80	77
Manaidsearachd	27	26
Tèarainteachd	243	242
	705	700

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

7. Cosgaisean sochairean luchd-obrach (a' leantainn)

Tuarastal nan stiùirichean	2025 £000	2024 £000
Tuarastalan	288	324
Sùimeannan pàighte do pheinnseanan	34	43

Bha tuarastal nan Stiùirichean, a' gabhail a-steach sùimeannan pàighte do pheinnseanan, taobh a-staigh nan rainsean a leanas:

	2025 Àir.	2024 Àir.
£0 gu £5,000	-	-
£5,001 gu £10,000	4	4
£10,001 gu £20,000	-	-
£20,001 gu £60,000	1	2
£60,001 gu £145,000	2	2

Bha tuarastal an Stiùiriche leis a' phàigheadh as àirde aig £125,511 (2024: £133,627) gun a bhith a' gabhail a-steach sùimeannan pàighte do pheinnseanan de £17,096 (2024: £5,919).

B' e tuarastal a' Chathraiche £24,402 (2024: £24,756).

Chuir a' bhuidheann ris a' pheinnsean aig dà stiùiriche tron bhliadhna.

8. Ionmhas (cosgaisean)/teachd a-steach

	2025 £000	2024 £000
Riadh banca ri fhaighinn/(ri phàigheadh)	55	79
Teachd a-steach (call) ionmhasail eile	(72)	(151)
Riadh air So-mhaoin còir cleachdaidh	(6)	(7)
	(23)	(79)

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

9. Cisean

(a) Cisean anns an Aithris air Teachd a-steach

	2025 £000	2024 £000
Cis teachd a-steach làithreach:		
Cis teachd a-steach làithreach	-	-
Sùimeannan anabharrach a chaidh a phàigheadh ann am bliadhnaichean roimhe	-	-
Cis teachd a-steach làithreach iomlan	-	-
Cisean dàilichte:		
Tùs agus ath-thionndadh eadar-dhealachaidhean sealach	-	-
A' bhuaidh aig ìre chisean islichte air dùnadh fhèicheanasan	-	-
Cisean dàilichte gu h-iomlan	-	-
Cosgais chisean san Aithris air Teachd a-steach		
Cisean teachd a-steach air gnìomhan a tha a' leantain	-	-
Thathar a' foillseachadh nan cosgais cise san Aithris air Teachd a-steach mar a leanas:	-	-

(b) Cisean a thaobh nithean air an toirt air falbh bho, no air an cur ri, teachd a-steach iomlan eile

	2025 £000	2024 £000
Cis air an sgeama peinnsein shochairan suidhichte	-	-
Cis teachd a-steach làithreach iomlan	-	-
Cisean dàilichte:		
Cis dhàlaichte air sgeama peinnsein shochairan suidhichte	-	-
Cisean dàilichte gu h-iomlan	-	-
Cosgais cise san Aithris air Teachd a-steach iomlan Eile	-	-

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

9. Cisean (a' leantainn)

(c) Ath-rèiteachadh air a' chosgais chisean iomlan

Tha cosgais nan cisean anns an Aithris air Teachd a-steach airson na bliadhna nas isle na ire choitcheann na cis-chorparaid san Rìoghachd Aonaichte - 25% (2024: 25%). Tha na h-eadar-dhealachaidhean air an ath-rèiteachadh gu h-ìosal:

	2025	2024
	£000	£000
Prothaid (call) cunntasachd ro chisean teachd a-steach	(1,484)	1,359
(Call)/prothaid cunntasachd air iomadachadh le ìre cis àbhaisteach na RA aig 25% (2024: 25%)	(371)	340
Cosgaisean nach gabh a chur an aghaidh chisean	2	21
Callaidhean cise a chaidh a ghiùlan air adhart	18	26
Callaidhean cise a chaidh a chleachdadh	-	(346)
Tabhartasan riaghaltais a tha saor bho chisean	(3,123)	(3,061)
Ullachaidhean peinnsein nach gabh a chur an aghaidh chisean	173	(325)
Atharrachaidhean co-cheangailte ri IFRS	(1)	251
Atharrachaidhean a thaobh reic so-mhaoinean	(21)	1
Ìsleachadh lom a bharrachd air cuibhreannan calpa	3,312	2123
Buannachdan air an gabhadh cisean a thoirt	15	-
Cuibhreann den cho-iomairt nach gabh a chur an aghaidh chisean	(4)	(38)
Gluasad cis dàilichte ann an nòta 9 (d)	-	-
Atharrachadh cis iomlan air clàradh anns an Aithris air Teachd a-steach	-	-

(d) Cis dhàilichte

Tha na cisean dàilichte a chaidh a chur ann an Duilleag Cothromachaidh na Buidhne is na Companaidh agus anns an Aithris air Teachd a-steach mar a leanas:

	Duilleig cothromachaidh		Aithris air Teachd a-steach	
	2025	2024	2025	2024
	£000	£000	£000	£000
Fèicheanas cis dàilichte				
Cuibhreannan calpa air an luathachadh	9,747	13,080	(3,333)	214
Ath-luachadh nan tasgaidhean ann an seilbh	782	135	647	-
	10,529	13,215	(2,686)	214
So-mhaoin cis dhàilichte				
Cuibhreannan calpa air an luathachadh	-	-	-	-
Peinnseanan	(916)	967	(1,883)	(482)
Callaidhean cise a chaidh a ghiùlan air adhart	1,656	1,656	-	(527)
Teachd a-steach dhàilichte	9,425	12,770	(3,345)	273
Cisean dàilichte nach deach aithneachadh	364	(2,178)	2,542	950
	10,529	13,215	(2,686)	214
Air fhoillseachadh air Duilleag Cothromachaidh na Buidhne is na Companaidh is air an Aithris air Teachd a-steach:				
Cis dhàilichte (fèicheanas)	-	-	-	-

Cha deach so-mhaoin cis dhàilichte aithneachadh a thaobh eadar-dhealachaidhean sealach co-cheangailte ri callaidhean malairt eachdraidheil aig a' Bhuidhinn, nach fhaighear air ais ach a-mhàin ma thòisicheas a' Bhuidheann air prothaid shusbainteach a dhèanamh air an gabh cisean a phàigheadh. Chan eil gu leòr fianais ann gun tèid an t-so-mhaoin seo fhaighinn air ais gus a h-aithneachadh anns na h-aithrisean ionmhasail.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

10. Seilbh, uidheam is acfhainn

Buidheann	Saor-sheilbheachd air fearann agus toglaichean £000	Uidheam is acfhainn £000	Obair togail a' dol air adhart £000	Iomlan £000
Cosgais:				
Air 1 Giblean 2023	73,101	220,453	19,419	312,973
Na chaidh a chur ris	-	-	12,302	12,302
Cuidhteasan	(242)	(786)	(521)	(1,549)
Tar-ghluasadan	3,387	20,875	(24,262)	-
Air 31 Màrt 2024	76,246	240,542	6,938	323,726
Ìsleachadh luach agus ios-sgrìobhadh:				
Air 1 Giblean 2023	(45,634)	(103,969)	-	(149,603)
Air a thoirt seachad tron bhliadhna	1,244	(14,662)	-	(13,418)
Cuidhteasan	242	745	-	987
Air 31 Màrt 2024	(44,148)	(117,886)	-	(162,034)
Luach Leabhair Lom:				
Air 31 Màrt 2024	32,098	122,656	6,938	161,692
Air 31 Màrt 2023	27,467	116,484	19,419	163,370

Buidheann	Saor-sheilbheachd air fearann agus toglaichean £000	Uidheam is acfhainn £000	Obair togail a' dol air adhart £000	Iomlan £000
Cosgais:				
Air 1 Giblean 2024	76,246	240,542	6,938	323,726
Na chaidh a chur ris	-	25	13,081	13,106
Cuidhteasan	(1,430)	(8,730)	-	(10,160)
Tar-ghluasadan	359	14,141	(14,500)	-
Air 31 Màrt 2025	75,175	245,978	5,519	326,672
Ìsleachadh luach agus ios-sgrìobhadh:				
Air 1 Giblean 2024	(44,148)	(117,886)	-	(162,034)
Air a thoirt seachad tron bhliadhna	(2,325)	(11,265)	-	(13,590)
Cuidhteasan	1,148	8,455	-	9,603
Air 31 Màrt 2025	(45,325)	(120,696)	-	(166,021)
Luach Leabhair Lom:				
Air 31 Màrt 2025	29,850	125,282	5,519	160,651
Air 31 Màrt 2024	32,098	122,656	6,938	161,692

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

10. Seilbh, uidheam is acfhainn (a' leantainn)

Companaidh	Saor-sheilbheachd air fearann agus toglaichean £000	Uidheam is acfhainn £000	Obair togail a' dol air adhart £000	Iomlan £000
Cosgais:				
Air 1 Giblean 2023	69,160	196,979	19,261	285,400
Na chaidh a chur ris	-	-	11,924	11,924
Cuidhteasan	(242)	(673)	(521)	(1,436)
Tar-ghluasadan	3,387	20,652	(24,039)	-
Air 31 Màrt 2024	72,305	216,958	6,625	295,888
Ìsleachadh luach agus ios-sgrìobhadh:				
Air 1 Giblean 2023	(38,825)	(92,819)	-	(131,644)
Air a thoirt seachad tron bhliadhna	(2,339)	(9,663)	-	(12,002)
Cuidhteasan	242	632	-	874
Air 31 Màrt 2024	(40,922)	(101,850)	-	(142,772)
Luach Leabhair Lom:				
Air 31 Màrt 2024	31,383	115,108	6,625	153,116
Air 31 Màrt 2023	30,335	104,160	19,261	153,756

Companaidh	Saor-sheilbheachd air fearann agus toglaichean £000	Uidheam is acfhainn £000	Obair togail a' dol air adhart £000	Iomlan £000
Cosgais:				
Air 1 Giblean 2024	73,305	216,958	6,625	295,888
Na chaidh a chur ris	-	26	12,602	12,628
Cuidhteasan	(1,430)	(8,173)	-	(9,603)
Tar-ghluasadan	358	13,447	(13,805)	-
Air 31 Màrt 2025	71,233	222,258	5,422	298,913
Ìsleachadh luach agus ios-sgrìobhadh:				
Air 1 Giblean	(40,922)	(101,850)	-	(142,772)
Air a thoirt seachad tron bhliadhna	(2,284)	(10,525)	-	(12,809)
Cuidhteasan	1,148	7,911	-	9,059
Air 31 Màrt 2025 (42,058)(104,464)	- (146,522)			
Luach Leabhair Lom:				
Air 31 Màrt 2025	29,175	117,794	5,422	152,391
Air 31 Màrt 2024	31,383	115,108	6,625	153,116

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

11. Tasgaidhean ann an seilbh

Tha tasgaidhean ann an seilbh air an cur san duilleag cothromachaidh aig luach chothromach mar a chithear gu h-ìosal:

	Buidheann	Companaidh	Buidheann	Companaidh
	2025	2025	2024	2024
	£000	£000	£000	£000
Luachadh air 1 Giblean	3,686	3,686	3,399	3,399
Na chaidh a chur ris	-	-	275	275
Atharrachadh luach cothromach	(252)	(252)	12	12
Luachadh air 31 Màrt	3,434	3,434	3,686	3,686

Chaidh luach cothromach obrachadh a-mach stèidhichte air luachaidhean margaidh, a rèir inbhean luachaidh a chaidh fhoillseachadh le Institiud Rìoghail an Luchd-tomhais Clàraichte. Ann a bhith a' dèanamh nan tuairmsean aca air luachan margaidh, tha an luchd-luachaidh air an eòlas margaidh agus am breithneachadh proifeasanta a chleachdadh, a' dèanamh feum air coimeasan malairt eachdraidheil cuideachd.

Bha na togalaichean sin a tha nam pàirt de stòrasan taobh-fearainn Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta air an luachadh air 31 Màrt 2025 le neach-luachaidh bhon taobh a-muigh, Newmark Gerald Eve LLP, companaidh Luchd-tomhais Clàraichte riaghlach. Chaidh na luachaidhean ullachadh a rèir Luachadh RICS – Inbhean Cruinneil 2025 aig Institiud Rìoghail an Luchd-tomhais Clàraichte (RICS). Bha luachadh nan so-mhaoinean seo air stèidh Luach Cothromach, air a riochdachadh le Luach Margaidh.

Tha na prìomh bheachdan a chaidh a ghabhail a thaobh luachadh air am mineachadh gu h-ìosal:

	2025	2024
Toraidhean (%)	5.0% - 24.6%	5.0% - 24.6%

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

12. Tasgaidhean

(a) Tasgaidhean ann an co-iomairtean

Tha sealbh aig Puirt-adhair na Gàidhealtachd agus nan Eilean Earranta air 34% de chalpa earrannan àbhaisteach agus 87% de na h-earrannan ath-fhuasglaidh ann am Pàirc Gnìomhachais Port-adhair Inbhir Nis (*Inverness Airport Business Park Limited* - IABP), buidheann a tha fo smachd co-roinnte a tha na chompanaidh tasgaidh seilbh. Tha a' bhuidheann a' comharrachadh a h-ùidh ann an IABP tron dòigh-obrach cothromais.

Tha an cuibhreann de sho-mhaoin, fèicheanasan, teachd a-steach agus cosgaisean na buidhne fo smachd co-roinnte aig 31 Màrt agus airson na bliadhnaichean a thàinig gu crìch an uair sin mar a leanas:

	2025 £000	2024 £000
Cuibhreann de dhuilleag cothromachaidh na co-iomairt:		
So-mhaoinean neo-làithreach	94	80
So-mhaoinean làithreach	-	-
Fèicheanasan làithreach	-	-
Fèicheanasan neo-làithreach	-	-
Cuibhreann de chùl-stòran eile	-	-
Cuibhreann de sho-mhaoinean/(fèicheanasan)	94	80

	2025 £000	2024 £000
Cuibhreann de thoraidhean na co-iomairt:		
Teachd a-steach	46	181
Cosgaisean rianachd lom	(32)	(31)
Call ro chisean	14	150
Cosgais cise	-	-
Prothaid/(Call) às dèidh chisean	14	150

Tha aithrisean ionmhais IABP air an ullachadh airson an aon ùine aithris ri aithrisean ionmhasail na Buidhne.

(b) Fiosrachadh mu iomairtean na Buidhne

Ainm na Companaidh	Seòrsa earrannan	Ceudad de bhòtaichean is earrannan	Nàdar a' gnìomhachais
Gnìomhan le fo-chompanaidhean:			
Airport Management Services Limited	Earrannan àbhaisteach	100%	Seirbheisean puirt-adhair
Port-adhair Dhùn È Earranta	Earrannan àbhaisteach	100%	Seirbheisean puirt-adhair
Highland Airways Limited	Earrannan àbhaisteach	100%	Dìomhain
Co-iomairtean:			
Pàirce Gnìomhachais Port-adhair Inbhir Nis Earranta	Earrainnean àbhaisteach	34%	Tasgadh ann an sealbh
Pàirce Gnìomhachais Port-adhair Inbhir Nis Earranta	Earrannan ath-fhuasglaidh	87%	Tasgadh ann an sealbh

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

12. (b) Fiosrachadh mu iomairtean na Buidhne (a' leantainn)

Companaidh	Gnìomhan le fo-chompanaidhean £000	Co-iomairtean £000	Iomlan £000
Cosgais:			
Air 1 Giblean	10	1,988	1,998
Nithean a fhuaradh	-	-	-
Na chaidh a chur ris	-	-	-
Cuidhteasan	-	-	-
Air 31 Màrt 2024	10	1,988	1,998
Air 1 Giblean 2023	-	-	-
Luach-chronadh tron bhliadhna	-	-	-
Cisean ios-sgrìobhaidh	-	-	-
Cuidhteasan	-	-	-
Air 31 Màrt 2024	-	-	-
Luach Leabhair Lom:			
Air 31 Màrt 2024	10	1,988	1,998
Air 31 Màrt 2023	10	1,988	1,998

	Gnìomhan le fo-chompanaidhean £000	Co-iomairtean £000	Iomlan £000
Cosgais:			
Air 1 Giblean	10	1,988	1,998
Nithean a fhuaradh	-	-	-
Na chaidh a chur ris	-	-	-
Cuidhteasan	-	-	-
Air 31 Màrt 2025	10	1,988	1,998

Luach-chronadh is ios-sgrìobhadh:

Air 1 Giblean 2024	-	-	-
Luach-chronadh tron bhliadhna	-	-	-
Cisean ios-sgrìobhaidh	-	-	-
Cuidhteasan	-	-	-
Air 31 Màrt 2025	-	-	-

Luach Leabhair Lom:

Air 31 Màrt 2025	10	1,988	1,998
Air 31 Màrt 2024	10	1,988	1,998

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

13. So-mhaoinean do-bheantainneach suidhichte

Buidheann	Iomlan £000
Cosgais:	
Air 1 Giblean 2023	540
Nithean a fhuairadh	-
Na chaidh a chur ris	-
Cuidhteasan	-
Air 31 Màrt 2024	540
Luach-chronadh is ios-sgrìobhadh:	
Air 1 Giblean 2023	(485)
Luach-chronadh tron bhliadhna	-
Cisean ios-sgrìobhaidh	-
Cuidhteasan	-
Air 31 Màrt 2024	(485)
Luach Leabhair Lom:	
Air 31 Màrt 2024	55
Air 31 Màrt 2023	55
Cosgais:	
Air 1 Giblean 2024	540
Nithean a fhuairadh	-
Na chaidh a chur ris	-
Cuidhteasan	-
Air 31 Màrt 2025	540
Luach-chronadh is ios-sgrìobhadh:	
Air 1 Giblean 2024	(485)
Luach-chronadh tron bhliadhna	-
Cisean ios-sgrìobhaidh	-
Cuidhteasan	-
Air 31 Màrt 2025	(485)
Luach Leabhair Lom:	
Air 31 Màrt 2025	55
Air 31 Màrt 2024	55

Tha so-mhaoinean do-bheantainneach a' buntainn ri cùmhnantan liosa a fhuairadh mar phàirt de bhith a' faighinn Port-adhair Dhùn Èarranta.

Bha an t-so-mhaoin do-bheantainneach seo air a maoineachadh le tabhartas. Chaidh a' mhaoin a chlàradh an toiseach aig a luach cothromach de £170,500 agus an uair sin chaidh a thomhas fon mhodail cosgais. Tha so-mhaoinean air an luach-chronadh airson nan amannan far a bheilear an dùil gun èirich na sruthan airgid cùmhnantail. Tha luach-chronadh mar phàirt de na cosgaisean rianachd. Bha beatha cleachdaidh de 47 bliadhna aig na so-mhaoinean do-bheantainneach air 31 Màrt 2025.

Chaidh na beathannan feumail a leanas a chleachdadh nuair a bhathar ag obair a-mach luach-chronadh:

So-mhaoinean do-bheantainneach – 7 gu 60 bliadhna a thaobh nan cùmhnantan liosa

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

14. Malairt agus nithean eile a gheibhear

Buidheann	2025 £000	2024 £000
Nithean malairt a gheibhear	2,644	2,615
A' toirt air falbh: ullachadh airson ios-sgrìobhadh air nithean a gheibhear	(160)	(136)
Nithean malairt a gheibhear às aonais ios-sgrìobhadh	2,484	2,479
Nithean a gheibhear bho cho-iomairtean	1,887	1,887
Ro-phàighidhean agus teachd-a-steach tàrmaichte eile	1,501	1,316
Nithean eile a gheibhear	782	1,293
	6,654	6,975

Companaidh

	2025 £000	2024 £000
Nithean malairt a gheibhear	2,511	2,416
A' toirt air falbh: ullachadh airson ios-sgrìobhadh air nithean a gheibhear	(158)	(121)
Nithean malairt a gheibhear às aonais ios-sgrìobhadh	2,353	2,295
Nithean a gheibhear bho cho-iomairtean	1,887	1,887
Ro-phàighidhean agus teachd-a-steach tàrmaichte eile	1,383	1,195
Sùimeannan eile rim faighinn	4,349	4,704
	9,972	10,081

15. Clàran-innse

	Buidheann 2025 £000	Companaidh 2025 £000	Buidheann 2024 £000	Companaidh 2024 £000
Connadh-itealain	39	-	64	-
Pàirtean	-	-	17	17
	39	-	81	17

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

16. Airgead is nithean co-ionann

Airson adhbharan Aithris na Buidhne air Sruthan Airgid, tha airgead agus nithean co-ionann ri airgid a' gabhail a-steach na leanas:

Buidheann	2025 £000	2024 £000
Airgead anns a' bhanca	685	429
Tasgaidhean sealach	-	-
	685	429

Bidh airgead sa bhanca a' cosnadh riadh aig irean rèidh luaisgeach a rèir irean tasgaidh làitheil a' bhanca.

Companaidh	2025 £000	2024 £000
Airgead anns a' bhanca	554	223
Tasgaidhean sealach	-	-
	554	223

17. Malairt is nithean eile a phàighear

Buidheann	2025 £000	2024 £000
lasadan (nòta 18)	2,558	1,885
Nighean malairt a phàighear	2,707	2,955
Neach-creideis liosa IFRS	305	328
Luchd-creideis is tàrmachadh eile	8,367	7,320
	13,937	12,488

Companaidh	2025 £000	2024 £000
lasadan (nòta 18)	2,547	1,872
Nithean malairt a gheibhear	2,640	2,876
Sùimeannan rim pàigheadh do chompanaidhean eile sa Bhuidhinn	727	473
Neach-creideis liosa IFRS	305	328
Luchd-creideis is tàrmachadh eile	7,354	6,326
	13,573	11,875

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

18. Iasadan

Buidheann

	2025 £000	2024 £000
iasadan gun tèarainteachd a tha rim pàigheadh air ais gu h-iomlan taobh a-staigh còig bliadhna, rim pàigheadh air ais ann an cuibhreannan leth-bhliadhnail	3,642	4,192
A' toirt air falbh na tha ri phàigheadh air ais taobh a-staigh dà mhios dheug (nòta 17)	(2,558)	(1,885)
	1,084	2,307

Tha cuibhreannan air na h-iasadan gu h-àrd rim pàigheadh air ais mar a leanas:

eadar bliadhna is dà bliadhna	698	1,523
eadar dà is còig bliadhna	386	784
às dèidh còig bliadhna	-	-
	1,084	2,307

Companaidh

	2025 £000	2024 £000
iasadan gun tèarainteachd a tha rim pàigheadh air ais gu h-iomlan taobh a-staigh còig bliadhna, rim pàigheadh air ais ann an cuibhreannan leth-bhliadhnail	3,631	4,179
A' toirt air falbh na tha ri phàigheadh air ais taobh a-staigh dà mhios dheug (nòta 17)	(2,547)	(1,872)
	1,084	2,307

Tha cuibhreannan air na h-iasadan gu h-àrd rim pàigheadh air ais mar a leanas:

eadar bliadhna is dà bliadhna	698	1,523
eadar dà is còig bliadhna	386	784
às dèidh còig bliadhna	-	-
	1,084	2,307

Air 31 Màrt 2025, bha 8 iasadan aig a' bhuidhinn is aig a' chompanaidh rim pàigheadh air ais (2024: 7). Tha na h-iasadan rim pàigheadh air ais do Mhinistearan na h-Alba aig ìre rèidh eadar 1.9% agus 6.65%. Tha na h-iasadan rim pàigheadh air ais thairis air 4 is 5 bliadhna bho chaidh an tarraing sìos ann an cuibhreann gach sia mìosan.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

19. Subsadaidhean dàilichte

Buidheann	2025 £000	2024 £000
Cothromachadh air 1 Giblean	157,539	159,189
Subsadaidhean rim faighinn	12,717	11,812
Saoradh an aghaidh gluasad FV ann an tasgaidhean	(434)	-
Do chunntas an teachd a-steach	(12,697)	(12,905)
Mu choinneamh cuidhteachadh so-mhaoinean	(396)	(557)
Cothromachadh air 31 Màrt	156,729	157,539

Companaidh	2025 £000	2024 £000
Cothromachadh air 1 Giblean	148,882	149,531
Subsadaidhean rim faighinn	12,316	11,434
Saoradh an aghaidh gluasad FV ann an tasgaidhean	(434)	-
Do chunntas an teachd a-steach	(11,849)	(11,526)
Mu choinneamh cuidhteachadh so-mhaoinean	(396)	(557)
Cothromachadh air 31 Màrt	148,519	148,882

20. Ionnsramaidean ionmhasail

Riosg creideis

Is e riosg creideis an riosg call a bhith ann mar thoradh air custamairean a' fàileadh pàigheadh. Tha a' Bhuidheann air modhan a stèidheachadh gus an riosg de neo-phàigheadh a lùghdachadh a thaobh nan nithean malairt a gheibhear, a' gabhail a-steach foincsean smachd creideis a tha stèidhichte taobh a-staigh roinn an ionmhais.

Chan eil dùmhlachd mòr de chunnart creideis taobh a-staigh na buidhne mura h-eilear ag innse a chaochladh. Tha an ìre as àirde de chunnart creideas co-cheangailte ri so-mhaoinean ionmhasail air an riochdachadh leis an luach giùlain air ceann-latha na duilleig cothromachaidh.

An cunnart gum bi gainnead airgid ann

'S e an cunnart gum bi gainnead airgid ann an riosg nach tèid aig a' bhuidhinn air a uallachaidhean a choileanadh nuair a dh'èireas iad a chionn 's nach eil gu leòr goireasan ionmhasail aca. Bidh a' bhuidheann a' dèiligeadh ri cunnartan gum bi gainnead airgid ann le bhith a' cumail chùl-stòrasan agus goireasan bancaireachd iomchaidh agus a bhith a' cumail sùil fad an t-siubhail air ro-aithrisean air sruthan-airgid agus air na sruthan-airgid an da-riribh.

Tha an clàr gu h-ìosal a' toirt geàrr-chunntas air pròifil abaidheachd fèicheanasan ionmhasail na Buidhne air 31 Màrt 2025 agus 31 Màrt 2024 stèidhichte air pàighidhean fo chùmhnannt nach eil air an lasachadh:

	Air iarrtas £000	Nas lugha na 3 mìosan £000	3 gu 12 mìosan £000	1 gu 5 bliadhna £000	Nas fhaid na 5 bliadhna £000	Iomlan £000
Malairt is nithean eile a phàighear						
Air 31 Màrt 2025	-	11,379	-	-	-	11,379
Air 31 Màrt 2024	-	10,603	-	-	-	10,603
lasadan						
Air 31 Màrt 2025	-	-	2,558	1,084	-	3,642
Air 31 Màrt 2024	-	-	1,885	2,307	-	4,192

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

20. Ionnsramaidean ionmhasail (a’ leantainn)

Luachan cothromach aig so-mhaoinean ionmhasail agus air fèicheanasan ionmhasail

Tha coimeas a rèir seòrsa gu h-ìosal de na sùimeannan giùlain agus luachan cothromach aig na h-ionnsramaidean ionmhasail uile aig a’ bhuidhinn a tha air an giùlan anns na h-aithrisean ionmhasail.

	Luach giùlain		Luach cothromach	
	2025	2024	2025	2024
	£000	£000	£000	£000
So-mhaoinean ionmhasail				
Malairt is nithean eile a gheibhear	6,654	6,975	6,654	6,975
Fèicheanasan ionmhasail				
Malairt is nithean eile a phàighear	11,379	10,603	11,379	10,603
lasadan	3,642	4,192	3,642	4,192

Thathar a’ gabhail ris gu bheil luach giùlain nithean rim faighinn agus rim pàigheadh sa gheàrr-ùine faisg air an luach cothromach far nach eil buaidh lasachadh prise buntainneach.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan

Tha dà sgeama peinnsein shochairan suidhichte aig a' Bhuidhinn airson an luchd-obrach aca - Sgeama Peinnsein Puirt-adhair na Gàidhealtachd agus nan Eilean (HPS) agus Maoin Superannuation Taobh Tatha (TSF) agus aon sgeama le tabhartasan comharraichte - the People's Pension Scheme (PPS).

Air 31 Màrt 2025, bha 695 (2024: 667) buill den Bhuidhinn a' gabhail pàirt san HPS agus bha 89 (2024: 84) a' gabhail pàirt anns an TSF. Tha an dà sgeama air an ruith agus air an suidheachadh anns an Rìoghachd Aonaichte agus feumar na sùimeannan a phàigheadh do mhaoinean a tha air an riaghladh fa-leth.

Air 31 Màrt 2025, bha 288 (2024: 287) ball den bhuidhinn a bha an sàs sa PPS. Bha 56 buill na Companaidh (2024: 64) ann am PPS. Tha an sgeama seo air a sgrùdadh le stiùirichean HIAL tro na clèirich-urrais aca.

Chaidh luachan dhleastanasan an sgeama obrachadh a-mach le clèireach-urrais aig a bheil teisteanas, stèidhichte air an luachadh clèirich-urrais air 31 Dùbhlachd 2021 airson an HPS agus air an luachadh air 31 Màrt 2023 airson an TSF, leis an dà chuid air an ùrachadh gu ceann-latha na duilleig cothromachaidh. Tha an TSF air fhoillseachadh ann an cunntasan na fo-chompanaidh, Port-adhair Dhùn Dè Earranta (DAL). Tha an HPS air fhoillseachadh ann an cunntasan na Companaidh, leis an dà sgeama air am foillseachadh ann an cunntasan na Buidhne.

Bha so-mhaoinean agus fèicheanasan nan sgeamaichean mar a leanas air 31 Màrt:

Air 31 Màrt 2024	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Maoinean an sgeama aig luach cothromach			
Earrainnean	31,212	10,120	49,332
LDI	29,775	-	29,775
Gilts	-	885	885
Bannan eile	-	922	922
Seilbh	-	1,244	1,244
Fàs iomadaichte	24,632	-	24,632
Creideis ioma-so-mhaoin	28,934	-	28,934
Eile	-	3	3
Airgid	7,647	859	8,506
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama	130,200	14,033	144,233
Luach làithreach fèicheanasan an sgeama	(134,067)	(9,993)	(144,060)
Buaidh aig crìoch so-mhaoinean	-	(4,040)	(4,040)
Sgeama peinnsein shochairan suidhichte (easbaidh)	(3,867)	-	(3,867)

Air 31 Màrt 2025	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Maoinean an sgeama aig luach cothromach			
Earrainnean	41,713	9,820	51,533
LDI	38,103	-	38,103
Gilts	-	943	943
Bannan eile	-	974	974
Seilbh	-	2,244	2,244
Fàs iomadaichte	6,834	-	6,834
Creideis ioma-so-mhaoin	31,283	-	31,283
Eile	-	4	4
Airgid	5,756	802	6,558
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama	123,689	14,787	138,476
Luach làithreach fèicheanasan an sgeama	(120,027)	(8,722)	(128,749)
Buaidh aig crìoch so-mhaoinean	(3,662)	(6,065)	(9,727)
Easbaidh ann an sgeama peinnsein shochairan suidhichte	-	-	-

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan (a' leantainn)

Thathar a' coimhead air na sùimeannan a tha air an aithneachadh ann an Aithris Teachd a-steach na Buidhne agus ann an Aithris Teachd a-steach lomlan na Buidhne mar a leanas:

A' bhliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2024	HPS £000	TSF £000	lomlan £000
Aithnichte anns an Aithris Teachd a-steach			
Cosgais làithreach na seirbheis	3,723	329	4,052
Cosgais seirbheis san àm a dh'fhalbh	-	-	-
Aithnichte ann a bhith ag obrachadh a-mach a' phrothaid obrachaidh	3,723	329	4,052
Cosgais rianachd	377	-	377
Cosgais rèidh air so-mhaoinean an sgeama	(5,956)	(600)	(6,556)
Cosgais rèidh air uallaichean	6,265	439	6,704
Cosgais ionmhais eile	686	(161)	525
Air a chur dhan Aithris air Teachd a-steach lomlan			
Toraidhean so-mhaoinean a' phlana a bharrachd air riadh	(1,222)	981	(241)
Buannachd/(call) a bhith ann air fèicheanasan	(169)	(396)	(565)
Atharrachadh ann am beachdan deamografach	139	114	253
Atharrachadh ann am beachdan ionmhasail	5,207	209	5,416
Buannachdan/(callaidhean) eile a rèir Clèireach-urrais	-	(207)	(207)
Atharrachadh ann an crìoch so-mhaoinean	-	(4,040)	(4,040)
Buannachdan a rèir clèireach-urrais a tha air an aithneachadh san Aithris air Teachd a-steach lomlan	3,955	(3,339)	616
A' bhliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2025			
	HPS £000	TSF £000	lomlan £000
Aithnichte anns an Aithris Teachd a-steach			
Cosgais làithreach na seirbheis	3,409	325	3,734
Cosgais seirbheis san àm a dh'fhalbh	-	-	-
Aithnichte ann a bhith ag obrachadh a-mach an call obrachaidh	3,409	325	3,734
Cosgais rianachd	352	4	356
Cosgais rèidh air so-mhaoinean an sgeama	(6,376)	(501)	(6,877)
Cosgais rèidh air uallaichean	6,496	490	6,986
Cosgais ionmhais eile	472	(7)	465
Air a chur dhan Aithris air Teachd a-steach lomlan			
Toraidhean so-mhaoinean a' phlana a bharrachd air riadh	(12,734)	(37)	(12,771)
Buannachd/(call) a bhith ann air fèicheanasan	34	19	53
Atharrachadh ann am beachdan deamografach	142	24	166
Atharrachadh ann am beachdan ionmhasail	20,733	2,055	22,788
Buannachdan/(callaidhean) eile a rèir clèirich-urrais	-	-	-
Atharrachadh ann an crìoch so-mhaoinean	(3,662)	(2,025)	(5,687)
Buannachdan a rèir clèireach-urrais a tha air an aithneachadh san Aithris air Teachd a-steach lomlan	4,513	36	4,549

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan (a' leantainn)

Thathar a' coimhead air atharrachaidhean ann an luach cothromach so-mhaoinean an sgeama mar a leanas:

	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Uallachaidhean airson shochoirean suidhichte air 1 Giblean 2023	131,745	9,138	140,883
Cosgais làithreach na seirbheis	3,723	329	4,052
Cosgais seirbheis san àm a dh'fhalbh	-	-	-
Cosgais rèidh	6,265	439	6,704
Sochoirean pàighte	(3,781)	(108)	(3,889)
Sùimeannan pàighte le daoine a tha a' gabhail pàirt san sgeama	1,292	122	1,414
Atharrachadh ann am beachdan deamografach	(139)	(114)	(253)
Buannachd/(call) a bhith ann air fèicheanasan	169	396	565
Atharrachadh ann am beachdan ionmhasail	(5,207)	(209)	(5,416)
Uallachaidhean airson shochoirean suidhichte air 31 Màrt 2023	134,067	9,993	144,060

	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Uallachaidhean airson shochoirean suidhichte air 1 Giblean 2024	134,067	9,993	144,060
Cosgais làithreach na seirbheis	3,409	325	3,734
Cosgais seirbheis san àm a dh'fhalbh	-	-	-
Cosgais rèidh	6,496	490	6,986
Sochoirean pàighte	(4,321)	(115)	(4,436)
Sùimeannan pàighte le daoine a tha a' gabhail pàirt san sgeama	1,285	127	1,412
Atharrachadh ann am beachdan deamografach	(142)	(24)	(166)
Buannachd/(call) a bhith ann air fèicheanasan	(34)	(19)	(53)
Atharrachadh ann am beachdan ionmhasail	(20,733)	(2,055)	(22,788)
Uallachaidhean airson shochoirean suidhichte air 31 Màrt 2025	120,027	8,722	128,749

Thathar a' coimhead air atharrachaidhean ann an luach cothromach so-mhaoinean an sgeama mar a leanas:

	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama air 1 Giblean 2023	122,736	12,351	135,087
Riadh air so-mhaoinean an sgeama	5,956	600	6,556
Sùimeannan pàighte leis an neach-fastaidh	5,956	298	5,894
Sùimeannan pàighte le daoine a tha a' gabhail pàirt san sgeama	1,292	122	1,414
Sochoirean pàighte	(3,781)	(108)	(3,889)
Cosgaisean rianachd	(377)	(4)	(381)
Buannachd/(callaidhean) a rèir Clèireach-urrais	-	(207)	(207)
Toraidhean so-mhaoinean a' phlana le riadh air a thoirt air falbh	(1,222)	981	(241)
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama air 31 Màrt 2024	130,200	14,033	144,233

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan (a' leantainn)

	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama air 1 Giblean 2024	130,200	14,033	144,233
Riadh air so-mhaoinean an sgeama	6,376	695	7,071
Sùimeannan pàighte leis an neach-fastaidh	3,235	286	3,521
Sùimeannan pàighte le daoine a tha a' gabhail pàirt san sgeama	1,285	127	1,412
Sochairean pàighte	(4,321)	(115)	(4,436)
Cosgais rianachd	(352)	(4)	(356)
Caillidhean eile a rèir Clèirich-urrais	-	-	-
Toraidhean so-mhaoinean a' phlana le riadh air a thoirt air falbh	(12,734)	(235)	(12,969)
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama air 31 Màrt 2025	123,689	14,787	138,476

Tha a' Bhuidheann an dùil £2,935,000 a chur ri a planaichean peinnsein shochairean suidhichte ann an 2025/26. Tha tabhartasan peinnsein air an co-dhùnadh le comhairle bho chlàirich-urrais teisteanachta neo-eisimeileach, Barnett Waddingham, air bunait luachaidhean bliadhna a' cleachdadh na dòigh creideas aonad ro-mheasta. Tha an dòigh creideas aonad ro-mheasta mar dhòigh luachaidh shochairean tàrmaichte anns am bi uallaichean an sgeama a' gabhail feart air cosnadh san àm ri teachd. Tha so-mhaoinean an sgeama air an aithris aig na luachan margaidh aca aig cinn-latha nan duilleagan-cothromachaidh fa leth agus tha i-rean toraidh iomlan ris a bheil dùil air an stèidheachadh le bhith a' cur ro-mheasaidhean bròcairean an sàs airson gach roinn de sho-mhaoinean na sgeama.

	HPS 2025 (%)	2024 (%)	TSF 2025 (%)	2024 (%)
Prìomh bheachdan:				
Ìre àrdachaidh tuarastail	2.90	2.85	3.85	3.90
Ìre àrdachaidh ann am peinnseanan a tha gam pàigheadh*	3.30	3.25	2.85	2.90
Ìre lasachaidh	5.85	4.90	5.90	4.90
Atmhorachd RPI	3.25	3.25	3.10	3.20

* HPS a-mhàin – Thathar an dùil gum bi ìre àrdachaidh de 3.25% ann airson RPI agus 2.90% airson CPI.

Ìre-lasachaidh

Is e an ìre-lasachaidh air an HPS agus an sgeama TSF an toradh air clàr-amais Bannan Corporra Merrill Lynch AA aig teirm de co-dhiù 25 bliadhna.

Reat Bàsmhorachd

Airson an dà sgeama, chaidh na h-ìrean bàsmhorachd ùrachadh gus a bhith stèidhichte air na toraidhean as ùire de na luachaidhean aig na clèirich-urrais.

Airson an HPS, chaidh an clàr S3PA a chleachdadh a' gabhail feart air leasachaidhean a dh'fhaodadh a bhith ann san àm ri teachd a rèir modail ro-mheasadh CMI 2022 le ìre leasachaidh fad-ùine de 1.25% gach bliadhna agus tha an ro-mheasadh air a dhèanamh a rèir bliadhna breith gach ball fa leth.

Airson an TSF, chaidh an clàr S3PA atharrachadh le 110% (airson a bhith a rèir feartan air leth an sgeama) a' gabhail feart air leasachaidhean a dh'fhaodadh a bhith ann san àm ri teachd a rèir modail ro-mheasadh CMI 2023 le ìre leasachaidh fad-ùine de 1.25% gach bliadhna le paramatar rèidheachaidh de 7 agus tha an ro-mheasadh air a dhèanamh a rèir bliadhna breith gach ball fa leth.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan (a' leantainn)

Buaidh atharrachaidhean - HPS

Tha na toraidhean a chaidh ainmeachadh anns na clàran gu h-àrd a' toirt fa-near do na barailean a chaidh a chleachdadh. Bhiodh a' bhuidh thuairmseach a leanas air fèicheanasan an sgeama HPS bho bhith ag atharrachadh nam beachdan (agus mar sin air an easbhaidh aig ceann na bliadhna mas e is gu bheil a h-uile rud eile co-ionann):

	Tuarastal air àrdachadh le 0.50% £000	Ìslich an ìre-lasachaidh le 0.50% £000	Atmhorachd air àrdachadh le 0.50% £000
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama	123,689	123,689	123,689
Luach làithreach uallaichean an sgeama	(126,202)	(134,080)	(134,057)
Easbhaidh ann an sgeama peinnsein shochoirean suidhichte	(2,513)	(10,391)	(10,368)

Buaidh atharrachaidhean - TSF

A thaobh sgeama TSF, tha an clàr a leanas a' mineachadh na buaidh aig atharrachadh anns an ìre-lasachaidh air an uallach sochoirean suidhichte agus air cosgais seirbheis ro-mheasta, còmhla ri atharrachadh ìre aois +/- 1 bliadhna air a' bheachd a thaobh bàsmhorachd:

	+0.1% £000	-0.1% £000	+1 bliadhna £000	-1 bliadhna £000
Ro-mheasadh air cosgais seirbheis	212	229	230	211
Luach làithreach uallaichean an sgeama	8,559	8,890	8,994	8,459

Tha na cosgaisean peinnsein ro-mheasta airson na bliadhna a thàinig gu crìch air 31 Màrt 2026 mar a leanas:

	HPS £000	TSF £000	Iomlan £000
Cosgais seirbheis làithreach	2,573	220	2,793
Riadh lom ann an sochoirean suidhichte	(62)	(8)	(70)
Cosgais rianachd	352	4	356
Iomlan	2,863	216	3,079

Tha sùimeannan airson na h-ùine seo agus airson nan ceithir bliadhnaichean mu dheireadh mar a leanas:

	2025 £000	2024 £000	2023 £000	2022 £000	2021 £000
HPS					
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama	123,689	130,200	122,736	154,810	146,440
Luach làithreach uallaichean an sgeama	(120,027)	(134,067)	(131,745)	(190,351)	(205,899)
Buaidh aig crìoch so-mhaoinean	(3,662)	-	-	-	-
(Easbhaidh)	-	(3,867)	(9,009)	(35,541)	(59,459)
Call a bhith ann air fèicheanasan a' phlana	-	-	-	-	-
Atharrachadh a bhith ann air so-mhaoinean a' phlana	(12,734)	(1,222)	(42,291)	2,911	(18,936)

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

21. Peinnseanan (a' leantainn)

	2025 £000	2024 £000	2023 £000	2022 £000	2021 £000
TSF					
Luach cothromach so-mhaoinean an sgeama	14,787	14,033	12,351	12,637	11,826
Luach làithreach uallaichean an sgeama	(8,524)	(9,993)	(9,138)	(14,447)	(14,415)
Buaidh aig crìoch so-mhaoinean	(6,065)	(4,040)	-	-	-
Còrrlach/(easbhaidh)	198	-	(3,213)	(1,810)	(2,589)
Call a bhith ann air fèicheanasan a' phlana	-	-	-	-	-
Atharrachadh a bhith ann air so-mhaoinean a' phlana	(235)	981	(868)	385	2,790

22. Calpa Earrannan

	Buidheann agus Companaidh	
	2025 £000	2024 £000
Earrannan ùghdarraichte	50	50
Earrainnean àbhaisteach de £1 gach tè, air an gairm agus air am pàigheadh gu h-iomlan	50	50

Bidh earrannan àbhaisteach làn-phàighte, aig a bheil luach par de £1, a' toirt leotha aon bhòt gach earrann agus tha còir aca air duaisean-earrainn.

23. Airgead air a thogail bho/(air a chleachdadh ann an) g(h)niomhan

Buidheann	2025 £000	2024 £000
Prothaid/(call) obrachaid	(1,010)	1,813
Ìsleachadh seilbh, uidheim is acfhainn	13,590	13,418
Ìsleachadh/ (àrdachadh) ann an clàran-seilbhe	42	23
Ìsleachadh/ (àrdachadh) air malairt is nithean eile a gheibhear	321	1,920
Ìsleachadh air malairt is nithean eile a phàighear	776	(3,344)
Subsadaidhean dàilichte air an toirt seachad	(12,697)	(12,905)
Gluasad ann an luach cothromach nan tasgaidhean ann an seilbh	252	(12)
Eadar-dhealachadh eadar sùimeannan pàighte do pheinnseanan agus cisean pheinnseanan	215	(1,838)
Buannachd air cuidhtean seilbh, uidheam is acfhainn	35	(206)
Airgead (ga chleachdadh ann) ann an gnìomhan	1,524	(1,131)

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

23. Airgead air a thogail bho/(air a chleachdadh ann an) g(h)niomhan (a' leantainn)

Companaidh	2025 £000	2024 £000
Prothaid/(call) obrachaidh	(1,481)	2,983
Ìsleachadh seilbh, uidheim is acfhainn	12,809	12,002
Ìsleachadh/(àrdachadh) ann an clàran-seilbhe	17	48
Ìsleachadh/(àrdachadh) air malairt is nithean eile a gheibhear	109	1,163
(Àrdachadh)/Ìsleachadh air malairt is nithean eile a gheibhear	1,023	(3,552)
Subsadaidhean dàilichte air an toirt seachad	(11,849)	(11,526)
Glusad ann an luach cothromach nan tasgaidhean ann an seilbh	252	(12)
Eadar-dhealachadh eadar sùimeannan pàighte do pheinnseanan agus cisean pheinnseanan	646	(1,873)
(Call)/Buannachd air cuidhtean seilbh, uidheam is acfhainn	44	(206)
Airgead air a thogail bho/(air a chleachdadh ann an) g(h)niomhan	1,570	(973)

24. Fèicheanasan liosa

Nuair a chaidh glusad gu IFRS 16 bha an ìre iasaid ioncramaideach chuibheasach chuideamaichte a thaobh gealltanasan liosa a chaidh aithneachadh fo IFRS 16 aig 5.35%.

Mar liosaiche

Tha a' chompanaidh a' liosadh Port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain cho math ri uidheaman beaga, leithid innealan-reic agus lethbhreacadairan. Tha gach lios air a bharganachadh air stèidh fa leth agus tha grunn diofar theirmichean is chumhaichean ann. Tha prìomh fheartan nan liosan mar a leanas;

Tha Port-adhair Cheann Loch Chille Chiarain air mhàl fad 15 bliadhna. Tha roghainn anns an lios gus an lios a bhriseadh às dèidh 10 bliadhna, le bhith a' toirt seachad rabhadh nach bi nas lugha na 12 mìos. Tha na pàighidhean liosa stèidhichte le lèirmheas màil gach còig bliadhna, a' ceadachadh àrdachadh ann an pàighidhean màil a rèir RPI.

Tha fiosrachadh mu liosan far a bheil a' chompanaidh na liosaiche ri fhaighinn gu h-ìosal.

i. So-mhaoinean còir cleachdaidh

Bidh a' chompanaidh a' seòrsachadh a so-mhaoin còir cleachdaidh ann an dòigh chunbhalach mar sheilbh, uidheam is acfhainn.

ii. Fèicheanasan liosa

Thathar a' coimhead air na fèicheanasan liosa anns an Aithris air an t-Suidheachadh Ionmhasail air 31 Màrt 2025 mar a leanas:

	2025 £000	2024 £000
Làithreach	305	328
Neo-làithreach	-	-
	305	328

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

24. Fèicheanasan liosa (a' leantainn)

Tha na so-mhaoinean co-cheangailte mar thèarainteachd air na gealltanasan liosa. Tha an anailis abachaidh neo-lasaichte air fèicheanasan liosa mar a bha e air 31 Màrt 2025 mar a leanas:

	2025 £000	2024 £000
Nas lugha na bliadhna	305	328
Bliadhna gu còig bliadhna	-	-
Nas fhaide na còig bliadhna	-	-
Fèicheanasan neo-lasaichte iomlan air 31 Màrt 2025	305	328

Airson cosgaisean rèidh a thaobh fèicheanasan liosa, thoir sùil air nòta 8 Cosgaisean ionmhais.

Às-sruthan airgid iomlan a thaobh fèicheanasan liosa anns a' bhliadhna gu 31 Màrt 2025: £54,478 (2024: £54,538).

Tha a' chompanaidh air roghnachadh gun a bhith ag aithneachadh so-mhaoin còir-cleachdaidh agus fèicheanasan liosa airson cùmhnantan liosa gearr-ùine agus/no liosan de nithean le luach iosal. Tha a' chompanaidh ag aithneachadh nam pàighidhean liosa co-cheangailte ris na liosan seo mar chosgais air stèidh loidhne-dhireach thairis air beatha an liosa.

25. Foillseachadh mu phàrtaidhean ceangailte

Bha a' Bhuidheann an sàs ann an tar-ghnìomhan le pàrtaidhean co-cheangailte, ann an gnòthaichean àbhaisteach na buidhne. Bha tar-ghnìomhan a rinneadh, agus cothromachaidhean malairt air 31 Màrt le buidhnean co-cheangailte mar a leanas:

		Reicean ri pàrtaidh co-cheangailte £000	Ceannachd bho phàrtaidh co-cheangailte £000	Sùimeannan rim pàigheadh le pàrtaidh co-cheangailte £000	Sùimeannan rim pàigheadh do phàrtaidh co-cheangailte £000
Buidheann cho-cheangailte					
Co-iomairtean:					
Pàirce Gnìomhachais Port-adhair Inbhir Nis Eta	2025	-	-	2,412	-
	2024	-	26	2,412	-
A thaobh prìomh luchd-obrach stiùiridh:					
Energy Aviation Services Ltd	2025	-	20	-	-
	2024	-	19	-	-
Cothromachadh eadar-chompanaidh					
Port-adhair Dhùn Dè Eta	2025	918	-	3,571	-
	2024	919	-	3,429	-
Airport Management Services Ltd	2025	441	9,954	-	727
	2024	384	9,282	-	473

Tha a' Bhuidheann air feum a dhèanamh den t-saoradh a tha ri fhaighinn ann an IAS 24 Foillseachaidhean Phàrtaidhean Co-cheangailte, paragraf 25, airson buidhnean co-cheangailte ris an riaghaltas a thaobh tar-ghnìomhan le pàrtaidhean co-cheangailte agus sùimeannan rim pàigheadh fhathast, a' gabhail a-steach gealltanasan le Ministearan na h-Alba (am pàrtaidh smachdachaidh aig a' Bhuidhinn aig a' cheann thall). Tha na tar-ghnìomhan susbainteach eadar a' Bhuidheann agus Ministearan na h-Alba nan subsadaidhean, mar a chaidh fhoillseachadh ann an Nòta 4 Teachd a-steach eile.

Pàrtaidh aig a bheil Smachd

Is e am pàrtaidh aig a bheil smachd air a' Chompanaidh aig a' cheann thall Ministearan na h-Alba aig a bheil an calpa earrannan air fad.

Nòtaichean mu na h-Aithrisean Ionmhasail

26. Gealltanasan agus tuiteamasan

Gealltanasan Calpa

Air 31 Màrt 2025, bha sùimeannan fo chùmhnannt ach nach deach an toirt seachad anns na h-aithrisean ionmhasail airson a bhith a' faighinn seilbh, acfhainn agus uidheamachd de £1,795,000 airson na Buidhne (2024: £8,929,000) agus £1,736,000 airson na Companaidh (2024: £8,676,000).

Fèicheanasan a dh'fhaodadh a bhith ann

Tha a' Chompanaidh air tèarainteachd a thoirt do dh'Urrasair Sgeama Peinnsein Puirt-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean, airson togalach Port-adhair Inbhir Nis agus togalach Taigh New Century, bho 2019 agus 2021 an urra, a thaobh dleasan na Companaidh dhan Sgeama.

27. A' stiùireadh calpa

Is e a' phrìomh amas aig stiùireadh calpa na Buidhne dèanamh cinnteach gun cùm e taic ri obrachadh na buidhne agus gun cuir e ri luach an luchd-earrainn chun na h-ìre as motha a ghabhas.

Bidh a' Bhuidheann a' stiùireadh a structar calpa agus ga atharrachadh a rèir atharrachaidhean anns an t-suidheachadh eaconamach. Gus an structar calpa a chumail suas no atharrachadh, dh'fhaodte gun atharraich a' Bhuidheann pàigheadh duaisean-earrainn, gun toir iad calpa air ais do luchd-earrannan, no gum foillsich i earrannan ùra. Cha deach atharrachadh sam bith a dhèanamh ann an amasan, poileasaidhean no pròiseasan tro na bliadhnaichean a thàinig gu crìch air 31 Màrt 2024 is 31 Màrt 2025.

Tha structar calpa na Buidhne air a dhèanamh suas de chothromas a bhuineas do luchd-seilbh a' phàrtaidh, a tha air a dhèanamh suas de chalpa earrannan agus cosnadh a chumar.

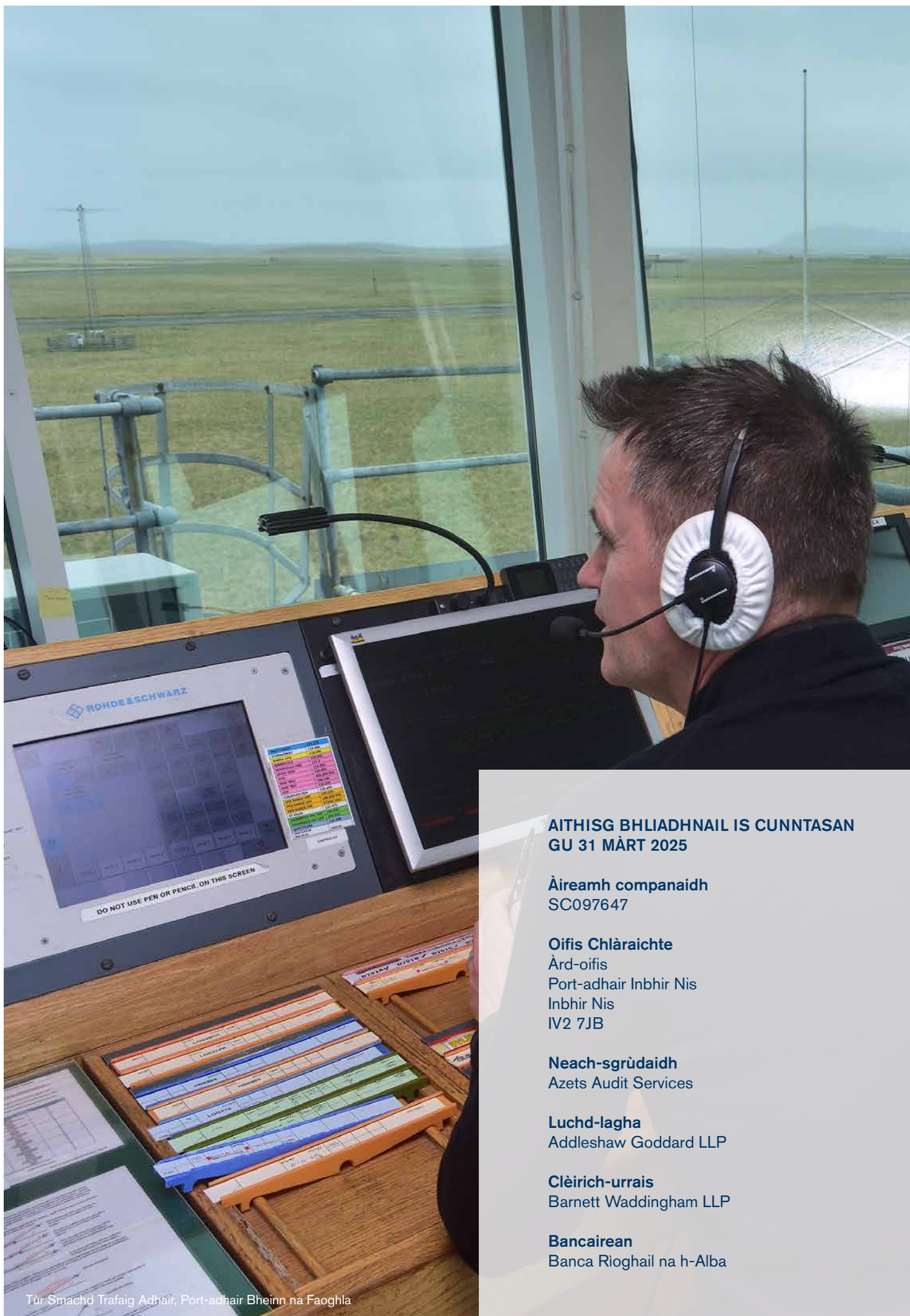
28. Tachartasan às dèidh an àm aithris

Tha tachartasan às dèidh na h-ùine aithris a' gabhail a-steach nan tachartasan sin a tha a' tachairt eadar deireadh na h-ùine aithris (i.e. 31 Màrt 2025) agus an ceann-latha air a bheil an Aithisg Bhliadhnail agus na Cunntasan ceadachaidh airson foillseachadh. 'S e a th' ann an tachartasan rèiteachaidh ach an fheadhainn a tha a' toirt seachad fianais air na suidheachaidhean a bha ann aig deireadh na h-ùine aithris, agus far am feum na h-aithrisean ionmhasail atharrachadh mar thoradh orra. Tha tachartasan neo-atharrachail nan comharra air suidheachaidhean a thig am bàrr às dèidh na h-ùine aithris agus chan fheumar na h-aithrisean ionmhasail atharrachadh, ach dh'fhaodte gum feumar am foillseachadh ma tha iad susbainteach. Chan eilear ag aithris air nithean a thachras às dèidh ceann-latha ceadachaidh na h-Aithisg Bliadhnail agus Cunntasan anns na cunntasan seo.

Bha dà thachartas ann às dèidh na h-ùine aithris a dh'fheumar fhoillseachadh:

- Anns a' Chèitean 2025, dh'aontaich Bòrd HIAL ri reic seilbh tasgaidh a chaidh a mhargaidheachd airson reic. Air 19 Sultain 2025, chuir HIAL crìoch air reic na seilbhe tasgaidh air £1,800,000. Thathar an dùil gun toir an reic seachad buannachd de £50,000 a thèid aithneachadh san ath ùine aithris.
- Anns an Ògmhios 2025, dh'aontaich Bòrd HIAL ri reic pìos talmhainn aig Port-adhair Thiriodh. Anns an Lùnastal 2025, dh'aontaich am Bòrd ri raon fearainn a bharrachd a reic ris an aon cheannaiche. Bha an tar-ghnìomh seo fhathast a' dol air adhart aig àm foillseachaidh. Thèid buaidh ionmhais an reic aithneachadh san ath ùine aithris.

Thathar den bheachd gur e tachartasan neo-atharrachail a th' anns an dà thachartas seo. Mar thoradh air seo, cha deach atharrachadh sam bith a dhèanamh ris na h-aithrisean ionmhasail.

Tùr Smachd Trafaig Adhair, Port-adhair Bheinn na Faoghla

AITHISG BHLIADHNAIL IS CUNNTASAN GU 31 MÀRT 2025

Àireamh companaidh
SC097647

Oifis Chlàraichte
Àrd-oifis
Port-adhair Inbhir Nis
Inbhir Nis
IV2 7JB

Neach-sgrùdaidh
Azets Audit Services

Luchd-lagha
Addleshaw Goddard LLP

Clèirich-urrais
Barnett Waddingham LLP

Bancairean
Banca Rìoghail na h-Alba

© 2025 Puir-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta.

Puir-adhair na Gàidhealtachd is nan Eilean Earranta | Àrd-oifis: Port-adhair Inbhir Nis, Inbhir Nis, Alba, IV2 7JB